

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Επιχειρησιακού Προγράμματος
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ,
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ και
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
Μονάδα Α2
Λεωφ. Μεσογείων 56
115 27 Αθήνα

Ημερομηνία: **09-12-2020**
Α.Π.: **6715/1545/Α2**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης έργων στη Δράση «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ ΣΣΚ» - 2^η Πρόσκληση: Επιχειρήσεις» - Κωδικός Πρόσκλησης 032ΚΕ - Α/Α ΟΠΣ 4620.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Την διάταξη του άρθρου 90 του ΠΔ 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α' 98).
2. Τον Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ Α' 265) Α) «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.06.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
3. Το ΠΔ 81/2019 (ΦΕΚ Α' 119) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
4. Το Π.Δ. 83/2019 (ΦΕΚ Α' 121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
5. Το Π.Δ. 63/04.08.2020 (ΦΕΚ 156/Α/05.08.2020) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 3.
6. Η Υ2/9.7.2019 (ΦΕΚ 2901/Β'/9.7.2019) Απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών».
7. Τη με Α.Π. 85847/11.08.2020 (ΦΕΚ 3375/Β'/12.08.2020) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη.
8. Τον Ν. 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
9. Την Απόφαση 86593/13.08.2020 (ΦΕΚ 628/Υ.Ο.Δ.Δ./13.08.2020) του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διορισμός Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης

Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείου Συνοχής του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων».

10. Το Π.Δ 147/2017 (ΦΕΚ Α' 192) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης», όπως ισχύει.
11. Τη με Α.Π. 66135/ΕΥΘΥ455/13.06.2017 (ΦΕΚ Β' 2064) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης "Τροποποίηση της με αριθμό 67743/ΕΥΘΥ/615/24.6.2015 υπουργικής απόφασης «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ του άρθρου 5 παρ 1 του ν. 4314/2014 και κατάργηση της αριθ. 1121/408Δ/Φ03/2012 (Β' 655) Κοινής Υπουργικής Απόφασης» (ΦΕΚ Β' 1248).
12. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014) 3542 final/ 23.05.2014.
13. Την με Α.Π. 177229/ 15.12.2014 Κοινή Υπουργική Απόφαση για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020» (ΑΔΑ: 7ΠΧΒ0-2ΥΜ).
14. Την με αριθμό C(2014) 10162 final/18.12.2014 Εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» στην Ελλάδα, (CC1 2014GR16M2OP001).
15. Την με Α.Π 113091/05.11.2015 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Ανάθεση αποκλειστικών καθηκόντων Προϊσταμένης της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ» (ΑΔΑ: Ω01Λ4653Ο7-Κ2Φ).
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 (Γενικός Κανονισμός) του Ε. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως ισχύει.
17. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 215/2014 της Επιτροπής της 7ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.
18. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του 1080/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου, όπως ισχύει.
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/558 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.4.2020 για την τροποποίηση των Κανονισμών 1301/2013 και 1303/2013 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης COVID-19.
21. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (Επίσημη Εφημερίδα L. 124 της 20.05.2003).
22. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.06.2014), όπως ισχύει.
23. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01).
24. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01).

25. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 480/2014 της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2014 «για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού Κοινών διατάξεων για το Ε.Τ.Π.Α., το ΕΚΤ, το ΤΑ, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘ&Α και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ε.Τ.Π.Α., το ΕΚΤ, το ΤΑ και το ΕΤΘ&Α», όπως ισχύει.
26. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2014, περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για την μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις Πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων.
27. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020» (2013/C 209/01).
28. Τον Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α΄ 258) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
29. Τον Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Β΄ 83), όπως ισχύει.
30. Τον Ν. 4336/2015 (ΦΕΚ Α΄ 94) και ειδικότερα την υποπαράγραφο Δ9 της παραγράφου Δ του άρθρου 2.
31. Τον Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) (Α΄ 147), όπως ισχύει.
32. Τον Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 114), όπως ισχύει.
33. Τον Ν. 4488/2017 (ΦΕΚ Α΄ 137) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (άρθρα 39, 40).
34. Τον Ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α΄ 52) «Εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου του 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνολογίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους. Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις».
35. Ο Ν. 4712/2020 (ΦΕΚ 146/Α/29.07.2020) «Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, ρύθμιση της οικονομικής δραστηριότητας, αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, πρόστιμα για τη διακίνηση και εμπορία απομιμητικών/παραποιημένων προϊόντων, ρύθμιση θεμάτων για τη βιομηχανία, τις ιδιωτικές επενδύσεις, τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, την έρευνα, την καινοτομία και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και λοιπές διατάξεις».
36. Την υπ' αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας & Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β΄ 5968) "Αντικατάσταση της 110427/ΕΥΘΥ/1020/ 20.10.2016 (ΦΕΚ Β΄ 3521) υπουργικής Απόφασης «Τροποποίηση και αντικατάσταση της 81986/ΕΥΘΥ712/ 31.7.2015 (ΦΕΚ Β΄1822) υπουργικής Απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"», όπως ισχύει.
37. Το υπ' αριθμ. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το Ε.Τ.Π.Α., το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση», όπως ισχύει.
38. Την Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 82193/ΕΥΣΣΑ 1810/4.8.2015 (ΦΕΚ Β΄1862,) με την οποία εγκρίνεται η «Εθνική Στρατηγική ΕΤΑΚ για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014- 2020», όπως ισχύει.
39. Την ΚΥΑ υπ' αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ/1217/08.12.2015 (ΦΕΚ Β΄ 2784) «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014, Απόφαση, όπως ισχύει.
40. Την υπ' αριθμ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».

41. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
42. Το υπ' αριθμ. 127093/ΕΥΘΥ 813/30.11.2016 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Μακροχρόνιες υποχρεώσεις για Δράσεις Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».
43. Το υπ' αριθμ. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
44. Την υπ' αριθμ. 48087/ΕΥΚΕ5479/26.04.2017 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Περιγραφή διαδικασιών, ρόλων εργασίας και ρόλων προς τους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την ΠΠ 2014-2020».
45. Την υπ' αριθμ. 109092/ΕΥΚΕ 6468/09.10.2017 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ, με θέμα: «Δυνατότητα χρηματοδότησης από το ΕΤΠΑ πειραματικής ανάπτυξης στον τομέα της Αγροδιατροφής, που αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ».
46. Το με Α.Π. 122645/ΕΥΚΕ2260/27.11.2019 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Δικαιολογητικά που απαιτούνται για τον «έλεγχο προβληματικής επιχείρησης», εκτός των οικονομικών στοιχείων».
47. Την από 16.03.2017 απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε ερώτημα της ΕΥΚΕ για τη χρηματοδότηση λοιπών φορέων στο πλαίσιο Δράσεων ΕΤΑΚ.
48. Την από 25.06.2015 Απόφαση της 1ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
49. Την από 13.10.2016 Απόφαση της 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 01-1b-1.1-10: "Καινοτομικές συνεργατικές συστάδες επιχειρήσεων στους τομείς της RIS3 (Innovation Clusters)", όπως τροποποιήθηκε με τις από 01.12.2017 και 12.12.2018 Αποφάσεις της 3ης και της 4ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», καθώς και μέσω της 40ης γραπτής διαδικασίας με την Α.Π. 3232/1160 Α1/16.5.2019 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ.
50. Την υπ' αριθμ. 3493/1282 Α1/29.05.2019 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β 2043) "Ορισμός της ΓΓΕΤ ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» - Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για τη Δράση: «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ΣΣΚ»", όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση με Α.Π. 4609/1353/Α1/28.08.2020 (ΦΕΚ Β 3825/09.09.2020).
51. Την με Α.Π. 5602/1042/Α2/26.09.2019 Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης έργων στη Δράση «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ΣΣΚ» - 1η Πρόσκληση: «Φορέας Αρωγός» - Κωδικός Πρόσκλησης 026ΚΕ - Α/Α ΟΠΣ 3875 (ΑΔΑ: 9ΧΔ11465ΧΙ8-ΗΔ7).
52. Την με Α.Π. 8424/06.08.2020 Απόφαση ένταξης πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο της Πρόσκλησης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ ΣΣΚ» - 1η Πρόσκληση: «Φορέας Αρωγός» με Κωδικό ΟΠΣ 3875, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΑΔΑ: ΨΔ7Χ46ΜΤΛΡ-Ρ9Ρ).
53. Το με Α.Π. 109912/ΕΥΚΕ 1616/19.10.2020 (Α.Π. ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ 5599/1246 Α2/19.10.2020) έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ «Έκφραση γνώμης για την αναλυτική πρόσκληση της Δράσης «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας/ΣΣΚ- 2η Πρόσκληση».
54. Την με Α.Π. 5485/1703 Α1/13.10.2020 (ΑΔΑ: Ω7ΗΓ46ΜΤΛΡ-ΙΥΕ) Απόφαση, μέσω της 54^{ης} γραπτής διαδικασίας, της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των έργων στο πλαίσιο της Δράσης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/2η Πρόσκληση: Επιχειρήσεις ΣΣΚ».
55. Την με Α.Π. 126130/27.11.2020 (ΑΔΑ: ΨΝΞΙ46ΜΤΛΡ-ΕΔ4) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας με θέμα: Έγκριση των αποτελεσμάτων εξέτασης των ενστάσεων και των Πρακτικών της Επιτροπής Αξιολόγησης Ενστάσεων της Δράσης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ ΣΣΚ» - 1η Πρόσκληση: «Φορέας Αρωγός».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

1. Την Προκήρυξη της Δράσης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ ΣΣΚ» - 2^η Πρόσκληση: Επιχειρήσεις, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)» του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, στους Άξονες Προτεραιότητας 01 και 01Σ του ΕΠΑνΕΚ: «Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες», και συγκεκριμένα στο Θεματικό στόχο 01 – Επενδυτική Προτεραιότητα 1b και στον Ειδικό Στόχο: 1.1 «Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση».

2. Ο προϋπολογισμός της Δημοσίας Δαπάνης της Δράσης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ ΣΣΚ» - 2^η Πρόσκληση: Επιχειρήσεις, ανέρχεται σε 34,68 εκατ. € (Δημόσια Δαπάνη) και κατανέμεται στους Θεματικούς Τομείς ΕΤΑΚ της εθνικής RIS3 και στις Περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	2.282.000,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο,	500.000,00
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Αττική	1.620.000,00
Στερεά Ελλάδα	18.000,00
Νότιο Αιγαίο	122.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	4.542.000,00

ΥΠΟΛΟΙΠΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ RIS3	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	15.278.000,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο,	3.357.000,00
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Αττική	10.563.000,00
Στερεά Ελλάδα	122.000,00
Νότιο Αιγαίο	818.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	30.138.000,00

3. Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης συγχρηματοδοτείται από Εθνικούς Πόρους και την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)» του ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Αποστολή του ΕΤΠΑ είναι να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση της στήριξης που στοχεύει στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και χωρικής συνοχής με τη μείωση των κύριων περιφερειακών ανισοροπιών στην Ένωση μέσω της στήριξης της βιώσιμης αναπτυξιακής και διαρθρωτικής προσαρμογής των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των βιομηχανικών περιφερειών που βρίσκονται σε παρακμή και των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί. (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1301/2013).

4. Στο πλαίσιο της Δράσης επιχορηγούνται για τις επιχειρήσεις, οι δαπάνες που εντάσσονται στις δραστηριότητες που περιγράφονται στα παρακάτω Άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (ΓΑΚ), όπως ισχύει, με τις εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται σε αυτά:
- Άρθρο 19 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις»
  - Άρθρο 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»
  - Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»
  - Άρθρο 29 «Ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία»

5. Ο συνολικός προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή) κάθε ΣΣΚ συμπεριλαμβανομένου και του προϋπολογισμού του ΦΑ, στο θεματικό τομέα της Αγροδιατροφής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 0,7 Μ€ και στους υπόλοιπους θεματικούς τομείς τα 3,0 Μ€.

Ο συνολικός προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή) επιχορηγουμένων ενεργειών στο θεματικό τομέα της Αγροδιατροφής για κάθε επιχείρηση-μέλος του ΣΣΚ δεν μπορεί να υπολείπεται των 20.000€ και να υπερβαίνει τις 100.000€.

Για τους υπόλοιπους θεματικούς τομείς, ο συνολικός προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή) επιχορηγουμένων ενεργειών για κάθε επιχείρηση-μέλος του ΣΣΚ δεν μπορεί να υπολείπεται των 50.000€ και να υπερβαίνει τις 450.000€.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του συνεργατικού έργου αποτελείται από το άθροισμα των επί μέρους προϋπολογισμών των επιχειρήσεων - μελών. Επιπλέον, η δημόσια δαπάνη που αναλογεί σε κάθε δικαιούχο του συνεργατικού έργου (επιχείρηση - εταίρο), αντλείται από την περιφέρειά του.

6. «Δικαιούχοι» της παρούσας 2ης Πρόσκλησης είναι υφιστάμενες ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης Επιχειρήσεις - μέλη ή εν δυνάμει μέλη των προκριθέντων ΣΣΚ της 1ης Πρόσκλησης: Φορέας Αρωγός, οι οποίες πρέπει να τεκμηριώνουν ποιοτικά και ποσοτικά την συμβολή τους στην ανάπτυξη του ΣΣΚ σύμφωνα με το εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο του ΣΣΚ στο πλαίσιο της 1ης Πρόσκλησης.
7. Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των έργων είναι 18 μήνες με δυνατότητα 6μηνης παράτασης. Ως ημερομηνία έναρξης της διάρκειας υλοποίησης κάθε έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων. **Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.**

8. Τα έργα που θα ενταχθούν, θα υλοποιηθούν με βάση την εγκεκριμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης. Στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης περιγράφονται αναλυτικά, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των έργων, η διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησής τους, η ένταξή τους για χρηματοδότηση, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι λοιποί όροι της Δράσης.

9. Ως ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των ερευνητικών έργων στο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis) ορίζεται **η ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης, με καταληκτική ημερομηνία την 26^η Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 15.00.**

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης της πρότασης από τον δικαιούχο υπό την προϋπόθεση να υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η Αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Υπεύθυνο του έργου ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr/mis, μενού helpdesk). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους, τη διαγραφή των δεδομένων της πρότασης από το ΠΣΚΕ και παρέχει τη δυνατότητα υποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επιτρέπεται, επίσης, η αναίρεση της οριστικοποίησης της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης εντός της ίδιας ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας (έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση). Η αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης υποβάλλεται από τον Υπεύθυνο του έργου μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>, μενού helpdesk). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης χρηματοδότησης επιτρέπεται εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

10. Η Πρόσκληση της Δράσης να αναρτηθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να δημοσιευτεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ <http://www.antonistikitita.gr>, της ΓΓΕΤ <http://www.gsrt.gr> και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

11. Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από:

- Τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας / Τμήμα Γ΄ Καινοτομίας, Μεσογείων 14-18, 11510 Αθήνα και συγκεκριμένα από τα παρακάτω στελέχη της ΓΓΕΤ:

- Απέργης Κωνσταντίνος, τηλ. επικ. 213-1300157, e-mail: dape@gsrt.gr
- Σοφianoπούλου Θεώνη, τηλ. επικ. 213-1300160, e-mail: tsof@gsrt.gr

- Το Γραφείο Πληροφόρησης ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ: Δραγατσανίου 8, Πλατεία Κλαυθμώνος, Αθήνα, τηλεφωνική ενημέρωση στο 801 11 36 300 από σταθερό τηλέφωνο με αστική χρέωση.

- Τις ιστοσελίδες:

- της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ <http://www.antagonistikotita.gr>
- της ΓΓΕΤ <http://www.gsrt.gr> και
- του ΕΣΠΑ <http://www.espa.gr>

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Ιωάννης Τσακίρης

Συνημμένα:

Αναλυτική Πρόσκληση με τα Παραρτήματά της

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Σ.Α. Γεωργιάδη
- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Ι. Τσακίρη
- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Χ. Δήμα
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Δ. Σκάλκου
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, κ. Α. Κυριαζή
- ΓΓΕΤ, Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας / Τμήμα Γ' Καινοτομίας
- Εθνική Αρχή Συντονισμού, Νίκης 5-7, 10180 Αθήνα
- Αρχή Πιστοποίησης, Ναυάρχου Νικοδήμου & Βουλής 11, 10557 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ)
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ
- Γραφείο Προϊσταμένης ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ
- Μονάδες Α1, Α2, Β1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού
Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα,
Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ &
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (Γ.Γ.Ε.Τ.)

Διεύθυνση Ι2 Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας &
Καινοτομίας
Τμήμα Γ' Καινοτομίας

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης

«ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ / ΣΣΚ»

2^Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	9
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	13
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	16
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	17
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΕΤΑΚ.....	19
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ- ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	20
6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	20
6.2. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	21
6.3 ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	22
ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	26
6.4 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	26
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	26
7.1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	26
7.2. ΕΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	26
7.3. ΣΩΡΕΥΣΗ	27
7.4. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	28
7.5. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	28
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	299
9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	30

<u>10.</u>	<u>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ- ΚΡΙΤΗΡΙΑ -ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ .....</u>	<u>30</u>
10.1.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	37
<u>11.</u>	<u>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....</u>	<u>38</u>
11.1.	ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	38
11.1	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	38
<u>12.</u>	<u>ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ .....</u>	<u>43</u>
<u>13.</u>	<u>ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....</u>	<u>45</u>
<u>14.</u>	<u>ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ .....</u>	<u>48</u>
<u>15.</u>	<u>ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ .....</u>	<u>49</u>
15.1.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ.....	49
15.2.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	49
15.3.	ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	50
<u>16.</u>	<u>ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ .....</u>	<u>50</u>
<u>17.</u>	<u>ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ .....</u>	<u>50</u>
<u>18.</u>	<u>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ.....</u>	<u>51</u>

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα – έγγραφο που καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων.
Δράση	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων, που τίθενται από τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ) 2014-2020. Κάθε δράση μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων πράξεων.
Πράξη του Ε.Π.	Έργο (Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης ή Καινοτομίας) που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους.
Δικαιούχος – Φορέας Αρωγός	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που εκτελεί έργο και λαμβάνει δημόσια ενίσχυση. Είναι ο τελικός αποδέκτης της δημόσιας δαπάνης. Στο πλαίσιο της παρούσας δράσης ως δικαιούχος νοείται ο Φορέας Αρωγός που είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του έργου.
ΥΑΕΚΕΔ (Υπουργική Απόφαση Εθνικών Κανόνων Επιλεξιμότητας Δαπανών)	Η Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ/1016/19.12.2018 (ΦΕΚ Β' 5968) με θέμα "Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»
Ενίσχυση/Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων/έργων.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής ή/και της Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη.
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από το λαβόντα/δικαιούχο.
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση των δράσεων ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας. Οι διαδικασίες περιγράφονται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων και των Κρατικών Ενισχύσεων.
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο διάστημα χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν στην επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού, είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που

	καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
Τήρηση ίσων αποστάσεων	Συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.
Ορισμός ΜΜΕ	Οι ορισμοί της ΜΜΕ καθώς και των ανεξαρτήτων μεταξύ τους ΜΜΕ είναι σύμφωνοι με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού ΕΕ 651/2014 και παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας πρόσκλησης. Μεγάλες επιχειρήσεις νοούνται οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια του ως άνω Παραρτήματος.
Καινοτόμος επιχείρηση	Επιχείρηση, η οποία είτε μπορεί να αποδείξει, μέσω αξιολόγησης, που διεξάγεται από εξωτερικό εμπειρογνώμονα, ότι στο προβλεπτό μέλλον θα αναπτύξει προϊόντα, υπηρεσίες ή διεργασίες που είναι νέες ή ουσιωδώς βελτιωμένες σε σχέση με τη σύγχρονη τεχνολογία στον σχετικό κλάδο και ενέχουν κίνδυνο τεχνολογικής ή βιομηχανικής αποτυχίας, ή της οποίας οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10% του συνόλου των λειτουργικών της δαπανών, σε τουλάχιστον ένα από τα τρία τελευταία έτη πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης ή, σε περίπτωση επιχείρησης, που βρίσκεται σε φάση εκκίνησης και δεν έχει οικονομικό ιστορικό, στον έλεγχο της τρέχουσας φορολογικής χρήσης, όπως πιστοποιείται από εξωτερικό ελεγκτή.
Νεοσύστατη επιχείρηση	Επιχείρηση με έως και πέντε έτη λειτουργίας
Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας/ΣΣΚ	Δομές ή οργανωμένες ομάδες ανεξάρτητων μερών (όπως καινοτόμες νεοσύστατες επιχειρήσεις, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και άλλοι συναφείς οικονομικοί παράγοντες) που έχουν σχεδιαστεί για να τονώσουν την καινοτόμο δραστηριότητα, με την προώθηση, την από κοινού χρήση εγκαταστάσεων και την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης, συμβάλλοντας αποτελεσματικά στη μεταφορά γνώσεων, τη δημιουργία δικτύων, τη διάδοση πληροφοριών και τη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων και άλλων οργανισμών της συστάδας καινοτομίας.
Σύμπραξη	Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση πράξης/έργου
Βιομηχανική έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα δε για την κατοχύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
Πειραματική ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε

	<p>αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω, μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών σχεδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης. Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθειες ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.</p>
Μεταφορά γνώσης	<p>Κάθε διαδικασία με στόχο την απόκτηση, συγκέντρωση και ανταλλαγή ρητής και σιωπηρής γνώσης, καθώς και δεξιοτήτων και προσόντων, σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η ερευνητική συνεργασία, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, η αδειοδότηση, η δημιουργία τεχνοβλαστών, οι δημοσιεύσεις και η κινητικότητα των ερευνητών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στις εν λόγω δραστηριότητες. Πέραν της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης, περιλαμβάνει και άλλα είδη γνώσης, όπως γνώση χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα περιλαμβάνουν και γνώση περιβαλλόντων πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και μεθόδων οργανωτικής καινοτομίας, καθώς και διαχείριση γνώσεων σχετικά με τον καθορισμό, την απόκτηση, την προστασία, την προάσπιση και την εκμετάλλευση άυλων περιουσιακών στοιχείων.</p>
Μελέτη σκοπιμότητας	<p>Η αξιολόγηση και ανάλυση του δυναμικού ενός σχεδίου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.</p>
Ευρεσιτεχνία διεθνώς αναγνωρισμένη	<p>Η ευρεσιτεχνία για την οποία έχει απονεμηθεί σχετικό δίπλωμα, το οποίο είναι σε ισχύ και έχει πιστοποιηθεί από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) ότι εμπύπτει σε μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας που χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Office «ΕΡΟ») και έχει κατοχυρωθεί στην Ελλάδα, β) Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας κατοχυρωμένο στην Ελλάδα (Αποκλεισμένων των Πιστοποιητικών Υποδείγματος Χρησιμότητας (Π.Υ.Χ.)), και σε ένα ακόμη κράτος (ενδεικτικά ΗΠΑ, Γερμανία, Κίνα, Ιαπωνία, Γαλλία, Ελβετία), που: αα) έχει προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΡΟ) ή συνεργάζεται στο πλαίσιο αυτής ή ββ) είναι μέλος του ΟΟΣΑ ή σε καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας (accession candidate country) ή σε καθεστώς ενισχυμένης δέσμευσης (enhanced engagement country).</p>
Προσωπικό υψηλής ειδίκευσης	<p>Προσωπικό που διαθέτει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τουλάχιστον πενταετή σχετική επαγγελματική πείρα, στην οποία μπορεί να περιλαμβάνονται επίσης οι διδακτορικές σπουδές.</p>
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	<p>Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.</p>
Συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	<p>Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα εμπεριέχουν.</p>

Υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.
Διαδικαστική καινοτομία	Η εφαρμογή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής ή διανομής (περιλαμβανομένων σημαντικών αλλαγών σε τεχνικές, εξοπλισμό ή λογισμικό): εξαιρούνται οι ελάσσονες αλλαγές ή βελτιώσεις, η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή της ικανότητας παροχής υπηρεσιών μέσω της προσθήκης μεταποιητικών ή εφοδιαστικών συστημάτων που είναι παρόμοια με αυτά που χρησιμοποιούνται ήδη, η παύση χρήσης μιας διεργασίας, η απλή αντικατάσταση ή επέκταση κεφαλαίου, οι αλλαγές που απορρέουν αμιγώς από αλλαγές στις τιμές των συντελεστών, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη, η κατά τόπους προσαρμογή, οι τακτικές, εποχικές και άλλες κυκλικές αλλαγές, καθώς και η εμπορία νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων.
Οργανωτική καινοτομία	Η εφαρμογή νέων οργανωτικών μεθόδων στις επιχειρηματικές πρακτικές, στην οργάνωση του χώρου εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις μιας επιχείρησης: εξαιρούνται οι αλλαγές που βασίζονται σε οργανωτικές μεθόδους που ήδη χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση, οι αλλαγές στη στρατηγική διαχείρισης, οι συγχωνεύσεις και εξαγορές, η παύση χρήσης μιας διαδικασίας, η απλή αντικατάσταση ή επέκταση κεφαλαίου, οι αλλαγές που απορρέουν αμιγώς από αλλαγές στις τιμές των συντελεστών, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη, η κατά τόπους προσαρμογή, οι τακτικές, εποχικές και άλλες κυκλικές αλλαγές και η εμπορία νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων.
Σύμβαση ορισμένου χρόνου	Η σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, η οποία συνάπτεται απευθείας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου, η λήξη της οποίας καθορίζεται από αντικειμενικούς όρους, όπως η παρέλευση συγκεκριμένης ημερομηνίας ή η εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή η πραγματοποίηση συγκεκριμένου γεγονότος.
Απόσπαση	Η προσωρινή απασχόληση προσωπικού από δικαιούχο ενίσχυσης με δικαίωμα του προσωπικού να επιστρέψει στον προηγούμενο εργοδότη του.
ΣΕΣ	Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014–2020: Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ): Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων και εγκρίνεται, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (Ε.Κ.Τ.), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (Ε.Γ.Τ.Α.Α.) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (Ε.Τ.Θ.Α.) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
Σ.Δ.Ε.	Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου : Το «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Σ.Δ.Ε.) 2014-2020» είναι ένα σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή ΚΑΙ αναπτύσσει επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό την χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα)
Ε.Μ.Ε.	Ετήσια Μονάδα Εργασίας : Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά την διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη την διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχικά, υπολογίζεται ως κλάσματα Ε.Μ.Ε.

Πραγματική συνεργασία

Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσουν τα λοιπά μέρη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας» χρηματοδοτείται από το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)** και από Εθνικούς Πόρους στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ)**» του **ΕΣΠΑ 2014-2020**, στους Άξονες Προτεραιότητας 01 και 01Σ του ΕΠΑΝΕΚ: «Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες» και συμβάλλει στο Θεματικό Στόχο 01 – Επενδυτική Προτεραιότητα 1b και στον Ειδικό Στόχο 1.1 «Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3)».

Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν και ιδιαίτερα συμβάλλει στη μετατροπή της γνώσης σε επιχειρηματικές ευκαιρίες, δηλαδή, στηρίζει την εφαρμοσμένη έρευνα, την πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων Ε&Α και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, τη μεταφορά τεχνολογίας, τη δημιουργία γραμμών πιλοτικής παραγωγής και επικύρωσης προϊόντων καθώς και της πρώτης παραγωγής, κλπ.

Η Δράση εντάσσεται στο ΕΠΑΝΕΚ και συγκεκριμένα:

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 01 και 01Σ: «Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες»

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 01: «Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας»

Επενδυτική Προτεραιότητα 1.b: «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1.1: «Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση».

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

1.1. Το **βασικό θεσμικό πλαίσιο** που διέπει την υλοποίηση της Δράσης είναι:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.04.2005).
2. Το ΠΔ 81/2019 (ΦΕΚ Α' 119) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
3. Το Π.Δ. 83/2019 (ΦΕΚ Α' 121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
4. Το Π.Δ. 63/04.08.2020 (ΦΕΚ 156/Α/05.08.2020) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 3.
5. Η Υ2/9.7.2019 (ΦΕΚ 2901/Β'/9.7.2019) Απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών».
6. Η με Α.Π. 85847/11.08.2020 (ΦΕΚ 3375/Β'/12.08.2020) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη.
7. Το Π.Δ. 147/2017 (ΦΕΚ Α' 192) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης», όπως ισχύει.

8. Ο Ν. 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
9. Η Απόφαση 86593/13.08.2020 (ΦΕΚ 628/Υ.Ο.Δ.Δ./13.08.2020) του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διορισμός Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείου Συνοχής του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων».
10. Η με Α.Π. 66135/ΕΥΘΥ455/15.06.2017 (ΦΕΚ/Β/2064/2017) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Τροποποίηση της με αριθ. 67743/ΕΥΘΥ/615/24.06.2015 Υπουργικής Απόφασης «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ του άρθρου 5 παρ 1 του Ν. 4314/2014 και κατάργηση της αριθ. 1121/408Δ/Φ03/2012 (Β 655) Κοινής Υπουργικής Απόφασης».
11. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020», αρ. Απόφασης C(2014)3542 final/23.05.2014.
12. Η με Α.Π. 177229/ 15.12.2014 Κοινή Υπουργική Απόφαση για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020» (ΑΔΑ: 7ΠΧΒ0-2ΥΜ).
13. Η με αριθμό C(2014) 10162 final/18.12.2014 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» στην Ελλάδα, (CCI 2014GR16M2OP001).
14. Η με Α.Π. 113091/5.11.2015 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Ανάθεση αποκλειστικών καθηκόντων Προϊσταμένης της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ» (ΑΔΑ:Ω01Λ465307-Κ2Φ).
15. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως ισχύει.
16. Ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 215/2014 της Επιτροπής της 7^{ης} Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.
17. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του 1080/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου.
18. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/558 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.4.2020 για την τροποποίηση των Κανονισμών 1301/2013 και 1303/2013 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης COVID-19.
19. Ο Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
20. Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
21. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») (Ο.Ι. ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014), όπως ισχύει.
22. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).
23. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
24. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 480/2014 της Επιτροπής της 3^{ης} Μαρτίου 2014 «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού Κοινών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το ΤΑ, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘ&Α και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το ΤΑ και το ΕΤΘ&Α».

25. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2014, περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για την μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων.
26. Η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020» (2013C 209/01).
27. Ο Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014) «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.06.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
28. Ο Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/08.12.2014) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
29. Ο Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83/Β/11.05.2016), όπως ισχύει.
30. Ο Ν. 4336 (ΦΕΚ 94/Α'/14.08.2015) και ειδικότερα η υποπαράγραφος Δ9 της παραγράφου Δ του άρθρου 2.
31. Ο Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) (Α' 147).
32. Ο Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 114/Α/04.08.2017), όπως ισχύει.
33. Ο Ν. 4488/2017 (ΦΕΚ 137/Α/13.9.2017) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (άρθρα39, 40).
34. Ο Ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α' 52) «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου του 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους. Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις».
35. Ο Ν. 4712/2020 (ΦΕΚ 146/Α/29.07.2020) «Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, ρύθμιση της οικονομικής δραστηριότητας, αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, πρόστιμα για τη διακίνηση και εμπορία απομιμητικών/παραποιημένων προϊόντων, ρύθμιση θεμάτων για τη βιομηχανία, τις ιδιωτικές επενδύσεις, τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, την έρευνα, την καινοτομία και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και λοιπές διατάξεις».
36. Η Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης με αριθ. 137675/ΕΥΘΥ/1016/19.12.2018 (ΦΕΚ Β' 5968) με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως ισχύει.
37. Το με Α.Π. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το Ε.Τ.Π.Α., το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση», όπως ισχύει.
38. Η Κ.Υ.Α. 82193/ΕΥΣΣΑ 1810/04.08.2015 (ΦΕΚ 1862/Β/27.08.2015,) με την οποία εγκρίνεται η «Εθνική Στρατηγική ΕΤΑΚ για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014 - 2020», όπως ισχύει.
39. Η ΚΥΑ 126829/ΕΥΘΥ/1217/08.12.2015 (ΦΕΚ Β' 2784/21.12.2015) «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παράνομως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014, απόφαση όπως ισχύει.
40. Η με Α.Π. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
41. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
42. Το με Α.Π. 127093/ΕΥΘΥ 813/30.11.2016 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Μακροχρόνιες υποχρεώσεις για δράσεις Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».

43. Το με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
44. Το με Α.Π. 122645/ΕΥΚΕ2260/27.11.2019 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Δικαιολογητικά που απαιτούνται για τον «έλεγχο προβληματικής επιχείρησης», εκτός των οικονομικών στοιχείων».
45. Η με Α.Π. 48087/ΕΥΚΕ5479/26.04.2017 εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα: «Περιγραφή διαδικασιών, ροών εργασίας και ρόλων προς τους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την ΠΠ 2014-2020».
46. Η με Α.Π. 109092/ΕΥΚΕ 6468/09.10.2017 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ, με θέμα: «Δυνατότητα χρηματοδότησης από το ΕΤΠΑ πειραματικής ανάπτυξης στον τομέα της Αγοροδιατροφής, που αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ».
47. Η από 16.3.2017 απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε ερώτημα της ΕΥΚΕ για τη χρηματοδότηση λοιπών φορέων στο πλαίσιο δράσεων ΕΤΑΚ.
48. Η από 25.06.2015 Απόφαση της 1ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
49. Η από 13.10.2016 Απόφαση της 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 01-1b-1.1-10: "Καινοτομικές συνεργατικές συστάδες επιχειρήσεων στους τομείς της RIS3 (Innovation Clusters), όπως τροποποιήθηκε με τις από 01.12.2017 και 12.12.2018 Αποφάσεις της 3ης και της 4ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», καθώς και μέσω της 40ης γραπτής διαδικασίας με την Α.Π. 3232/1160 Α1/16.5.2019 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑΝΕΚ.
50. Η με Α.Π. 3493/1282 Α1/29.05.2019 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β 2043/04.06.2019) "Ορισμός της ΓΓΕΤ ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» - Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για τη Δράση: «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ΣΣΚ»", όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση με Α.Π. 4609/1353/Α1/28.08.2020 (ΦΕΚ Β 3825/09.09.2020).
51. Η με Α.Π. 5602/1042/Α2/26.09.2019 Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης έργων στη Δράση «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ΣΣΚ» - 1η Πρόσκληση: «Φορέας Αρωγός» - Κωδικός Πρόσκλησης 026ΚΕ - Α/Α ΟΠΣ 3875 (ΑΔΑ: 9ΧΔΙ1465ΧΙ8-ΗΔ7).
52. Η με Α.Π. 8424/06.08.2020 Απόφαση ένταξης πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο της Πρόσκλησης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ ΣΣΚ» - 1η Πρόσκληση: «Φορέας Αρωγός» με Κωδικό ΟΠΣ 3875, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΑΔΑ: ΨΔ7Χ46ΜΤΛΡ-Ρ9Ρ)
53. Το με Α.Π. 109912/ΕΥΚΕ 1616/19.10.2020 (Α.Π. ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ 5599/1246 Α2/19.10.2020) έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ «Έκφραση γνώμης για την αναλυτική πρόσκληση της Δράσης «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας/ΣΣΚ- 2η Πρόσκληση».
54. Η με Α.Π. 5485/1703 Α1/13.10.2020 (ΑΔΑ: Ω7ΗΓ46ΜΤΛΡ-ΙΥΕ) Απόφαση, μέσω της 54ης γραπτής διαδικασίας, της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των έργων στο πλαίσιο της Δράσης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/2η Πρόσκληση: Επιχειρήσεις ΣΣΚ».

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των Επιχειρήσεων των ΣΣΚ που θα συμμετέχουν στην παρούσα Πρόσκληση, εφαρμόζονται τα άρθρα:

Άρθρο 19 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις»

Άρθρο 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»

Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

Άρθρο 29 «Ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία»

του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (ΓΑΚ), όπως ισχύει, με τις εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται σε αυτό.

1.2. Σημειώνονται τα εξής:

- Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χώρους ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για

το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006.

- Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 651/2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της παρούσας πρόσκλησης).
  - Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει τη χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση, κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
  - Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις κανόνων δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 115-117 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2014, το Κεφάλαιο ΙΙ του Εκτελεστικού Κανονισμού 821/2014 καθώς και στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020, Εθνική Αρχή Συντονισμού του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης, Μάιος 2015 και οι απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
  - Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση πράξεων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα ΧΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
  - Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, θα ληφθούν υπ' όψιν:
    - Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).
    - Το συναφές εθνικό θεσμικό πλαίσιο που υφίσταται σε εκτέλεση ή συμπλήρωση των κανόνων και κατευθύνσεων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (π.χ. Ν.2472/97 (Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα, σχετικές Οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα κλπ».
- 1.3.** Στη διαμόρφωση της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης ελήφθησαν υπόψιν οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) του ΕΠΑνΕΚ.
- 1.4.** Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 και του αντίστοιχου άρθρου του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.
- 1.5.** Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόσκληση αφορά στη δράση ενίσχυσης των Συνεργατικών Σχηματισμών Καινοτομίας και συγκεκριμένα στην ενίσχυση των επιχειρήσεων - μελών των ΣΣΚ που εγκρίθηκαν στην 1η πρόσκληση «**Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας/ΣΣΚ: Φορέας Αρωγός**».

Κατά την 1η Πρόσκληση ο Φορέας Αρωγός υπέβαλε επιχειρηματικό σχέδιο στο οποίο παρουσίασε τον κλάδο/τομέα δραστηριοποίησης του ΣΣΚ, τη δυναμική του κλάδου, το καινοτομικό περιεχόμενο του προϊόντος/υπηρεσίας του ΣΣΚ ή της καινοτόμου διαδικασίας και τους αναπτυξιακούς στόχους του. Στο επιχειρηματικό σχέδιο παρουσίασε επίσης το δίκτυο επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων (συνολικό αριθμό μελών και ταυτότητα του κάθε μέλους) και τις ενέργειες που θα υλοποιήσει ο Φορέας Αρωγός προκειμένου να αναπτυχθούν δεσμοί μεταξύ των μελών του ΣΣΚ ή/και να δημιουργηθούν συνέργειες για να συντονιστούν τα μέλη στην επίτευξη των στόχων του ΣΣΚ. Λεπτομέρειες σχετικά με τα επιχειρηματικά σχέδια των Φορέων Αρωγών που αξιολογήθηκαν θετικά στην 1^η Πρόσκληση της Δράσης ΣΣΚ : «Φορέας αρωγός», οι δυνητικοί δικαιούχοι της 2^{ης} Πρόσκλησης μπορούν να βρουν στον ιστοχώρο www.gsrt.gr.

Στο πλαίσιο της 2ης Πρόσκλησης δύνανται να συμμετάσχουν ως Δυνητικοί Δικαιούχοι, υφιστάμενες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης, οι οποίες προτίθενται να υλοποιήσουν, σε συνεργατικά σχήματα, επιχειρηματικά σχέδια με έμφαση στην διάσταση της καινοτομίας, για την ανάπτυξή τους, καθώς και για την ανάπτυξη συνεργασιών Ε&Τ με άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο του επιχειρηματικού σχεδίου ενός εγκεκριμένου ΣΣΚ, ο οποίος δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους οκτώ θεματικούς τομείς, της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε Εθνικό επίπεδο (national RIS3).

Η 2η πρόσκληση είναι ανοικτή προς όλες τις επιχειρήσεις – δυνητικά μέλη του εκάστοτε ΣΣΚ ανεξαρτήτως του εάν είχαν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους στην υποβολή των επιχειρηματικών σχεδίων των προκριθέντων Φορέων Αρωγών της 1ης Πρόσκλησης.

Στόχος των επί μέρους επιχειρηματικών σχεδίων των επιχειρήσεων θα είναι η ανάπτυξη σημαντικής δυναμικής στην παραγωγή νέων καινοτόμων προϊόντων ή/και υπηρεσιών, η υλοποίηση στρατηγικών διεξόδους τους σε αγορές στόχους, η αύξηση των θέσεων εργασίας, η προσέλκυση επενδύσεων, καθώς και η δημιουργία νέας γνώσης και τεχνογνωσίας μέσω των δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του κάθε ΣΣΚ.

Στα υποβαλλόμενα επιχειρηματικά σχέδια, οι επιχειρήσεις θα τεκμηριώνουν τη συνάφεια και τη συμβολή τους στο επιχειρηματικό σχέδιο του προκριθέντος ΦΑ, του ΣΣΚ που συμμετέχουν ως μέλη ή εν δυνάμει μέλη. Στην πρότασή τους θα αναλύονται οι Ε&Τ ενέργειες που θα υλοποιήσουν με προτεραιότητα την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια. Οι επιχειρήσεις των ΣΣΚ μπορούν να χρησιμοποιούν καινοτόμες τεχνολογίες, καινοτόμες παραγωγικές διαδικασίες (process level), λειτουργική, οργανωτική καινοτομία (system level), κ.α. Προϋπόθεση συμμετοχής για τα εν δυνάμει μέλη του ΣΣΚ είναι η υποβολή μαζί με την πρόταση προσυμφώνου συνεργασίας χωρίς δεσμευτική ισχύ, με το Φορέα Αρωγό, το οποίο θα οριστικοποιηθεί και θα ενεργοποιηθεί στην περίπτωση έγκρισης και ένταξης της υποβαλλόμενης πρότασης στην εν λόγω Δράση. Οι επιχειρήσεις καλούνται να υποβάλλουν από κοινού τα επιχειρηματικά τους σχέδια σε μία πρόταση ανά εγκεκριμένο ΣΣΚ, η οποία θα υλοποιηθεί σε συνεργασία μεταξύ τους. Τα συνεργατικά αυτά έργα θα συμβάλλουν στην επίτευξη του επιχειρηματικού στόχου/ων του ΣΣΚ και θα αποτελούν μέρος της στρατηγικής, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου επιχειρηματικού σχεδίου του εκάστοτε ΣΣΚ, που συμμετέχουν ως μέλη. Στην πρόταση θα συμμετέχουν κατ' ελάχιστον δέκα (10), ανεξάρτητες επιχειρήσεις τόσο μεταξύ τους όσο και ως προς τον Φορέα αρωγό, από τις οποίες τουλάχιστον πέντε (5) θα είναι ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύσταση της ΕΕ 2003/361/ΕΚ.

Στις υποβαλλόμενες προτάσεις δύνανται να συμπεριλαμβάνονται ως υπεργολάβοι, όπου κριθεί σκόπιμο, επιχειρήσεις-μέλη ή μη μέλη του εκάστοτε ΣΣΚ, Ερευνητικοί -Ακαδημαϊκοί Φορείς οι οποίοι θα μπορούσαν να συμβάλουν στην δημιουργία νέας γνώσης και τεχνογνωσίας. Ο ΦΑ δύναται να παρέχει στις επιχειρήσεις-μέλη του ΣΣΚ υπηρεσίες ως υπεργολάβος, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές δεν ταυτίζονται με τις υπηρεσίες του Φορέα Αρωγού.

Η Δράση καθ' όλη τη διάρκειά της [υποβολή πρότασης, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, (ενδεχόμενη) τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρόνιων υποχρεώσεων κ.λ.π.] υλοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.), η πρόσβαση στο οποίο δίδεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά αυτοί υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων τους (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, ενδεχόμενα αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.) προς τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας /ΓΓΕΤ.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Δημόσιας Δαπάνης που αφορά στη 2η πρόσκληση ανέρχεται σε 34,68 εκατ. € και κατανέμεται στους Θεματικούς Τομείς ΕΤΑΚ της εθνικής RIS3 και στις Περιφέρειες της χώρας ως ακολούθως:

ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	2.282.000,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	500.000,00
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Αττική	1.620.000,00

Στερεά Ελλάδα	18.000,00
Νότιο Αιγαίο	122.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	4.542.000,00

ΥΠΟΛΟΙΠΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ RIS3	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	15.278.000,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	3.357.000,00
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Αττική	10.563.000,00
Στερεά Ελλάδα	122.000,00
Νότιο Αιγαίο	818.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	30.138.000,00

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και Εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης της περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Το ΕΤΠΑ δεν στηρίζει:

- τον παροπλισμό ή την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.
- επενδύσεις για την επίτευξη της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από δραστηριότητες που παρατίθενται στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ
- την παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού.
- επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες, κατά την έννοια των ενωσιακών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- επενδύσεις σε υποδομές αερολιμένων, εκτός και εάν συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος ή συνοδεύονται από επενδύσεις που είναι αναγκαίες για τον περιορισμό ή τη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

Για την καλή εκτέλεση της δράσης και τη χρηματοδότηση όσο το δυνατόν περισσότερων πράξεων υψηλής βαθμολογίας, θα εξετάζεται η δυνατότητα μεταφοράς αδιάθετων κονδυλίων μεταξύ του τομέα της Αγροδιατροφής και των λοιπών θεματικών τομέων στην ίδια κατηγορία Περιφέρειας.

Δείκτες Εκρών της πρόσκλησης και περιφερειακή κατανομή των ενισχύσεων:

- CO01 Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται
- CO02 Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις
- CO05 Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται
- CO24 Αριθμός νέων ερευνητών σε φορείς που ενισχύονται
- CO26 Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα.

- C027 Έρευνα και καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης
- C028: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά (Β' κύκλος)
- C029: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία (Β' κύκλος)
- 05802 Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης
- 05803 Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης
- 05804 Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ΡСТ στο πλαίσιο της δράσης
- 06707: Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων μελών Συνεργατικών Σχηματισμών

Το είδος της ενίσχυσης που παρέχει η Δράση είναι επιχορήγηση (Grant) των δαπανών εκτέλεσης ερευνητικού έργου στις κατηγορίες έρευνας: βιομηχανική έρευνα ή/και πειραματική ανάπτυξη), των δαπανών οργανωτικής και διαδικαστικής καινοτομίας, των δαπανών καινοτομίας ΜΜΕ και των δαπανών συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις. Η βασική έρευνα δεν χρηματοδοτείται στην παρούσα Πρόσκληση (Άρθρα 19, 25, 28, 29 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014).

Δείκτες Αποτελέσματος στους οποίους συμβάλλει η πρόσκληση (με αναφορά στην τιμή βάσης χωρίς τιμή στόχου)

- T4201-Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ
- T4223- Αιτήσεις πατεντών (ΡСТ)»

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΕΠΑΝΕΚ (ε.π. 1b)			Τιμές Βάσης		
T4201	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	Σύνολο Χώρας	0,28 (%)	Έτος Βάσης 2014 (Πηγή : Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης)
			Λιγότερο αναπτυγμένες	0,11 (%)	
			Αναπτυγμένες (Αττική)	0,45 (%)	
			Σε μετάβαση	0,05 (%)	
			Αναπτυγμένες (Ν. Αιγαίο)	0,004 (%)	
			Σε μετάβαση (Στερεά Ελλάδα)	0,30 (%)	
T4223	Αιτήσεις πατεντών (ΡСТ)* *ετήσιες τιμές	Πατέντες	Σύνολο Χώρας	53	Έτος Βάσης 2014 (Πηγή : ΟΒΙ)
			Λιγότερο αναπτυγμένες	18	
			Αναπτυγμένες	38	
			Σε μετάβαση	4	
			Αναπτυγμένες (Ν. Αιγαίο)	4	
			Σε μετάβαση (Στερεά Ελλάδα)	2	

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Φορέας Προκήρυξης της εν λόγω Δράσης είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)» του ΕΣΠΑ 2014-2020, ενώ η υποδοχή και αξιολόγηση των προτάσεων/επιχειρηματικών σχεδίων καθώς και η παρακολούθηση της υλοποίησης των ενταγμένων έργων θα γίνει από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.), η οποία έχει οριστεί ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) σύμφωνα με την με αριθ. πρωτ. 3493/1282 Α1/29.05.2019 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β 2043/04.06.2019), όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση με Α.Π. 4609/1353/Α1/28.08.2020 (ΦΕΚ Β 3825/09.09.2020).

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

«Δικαιούχοι» της παρούσας 2ης Πρόσκλησης είναι υφιστάμενες ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης Επιχειρήσεις - μέλη ή εν δυνάμει μέλη των προκριθέντων ΣΣΚ της 1ης Πρόσκλησης: Φορέας Αρωγός, οι οποίες πρέπει να τεκμηριώνουν ποιοτικά και ποσοτικά την συμβολή τους στην ανάπτυξη του ΣΣΚ σύμφωνα με το εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο του ΣΣΚ στο πλαίσιο της 1ης Πρόσκλησης. Προϋπόθεση συμμετοχής για τα εν δυνάμει μέλη του ΣΣΚ είναι η υποβολή προσυμφώνου/ων συνεργασίας με το Φορέα Αρωγό, τα οποία θα ενεργοποιηθούν μετά την έγκριση της πρότασης στην παρούσα Πρόσκληση.

Στη 2η Πρόσκληση-Επιχειρήσεις θα υποβληθεί μια πρόταση για κάθε εγκεκριμένο ΣΣΚ. Ο ελάχιστος αριθμός δικαιούχων (επιχειρήσεων - μελών ή μη μελών του ΣΣΚ) ανά πρόταση ΣΣΚ είναι δέκα (10) εκ των οποίων τουλάχιστον πέντε (5) θα είναι ΜΜΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύσταση της ΕΕ 2003/361/ΕΚ. Δεν δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ατομικών επιχειρήσεων, νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, καθώς και κάθε είδους σωματείων και ιδρυμάτων. Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην πρόταση ΣΣΚ είναι ανεξάρτητες τόσο μεταξύ τους όσο και με το φορέα αρωγό.

Ειδικότερα οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων έχουν ως εξής:

- ✓ Να μην είναι δικαιούχοι – φορείς αρωγοί στο πλαίσιο της 1ης πρόσκλησης «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας/ ΣΣΚ: Φορέας Αρωγός».
- ✓ Ο ελάχιστος αριθμός δικαιούχων (επιχειρήσεων - μελών ή μη μελών του ΣΣΚ) ανά πρόταση ΣΣΚ να είναι δέκα (10) εκ των οποίων πέντε (5) ΜΜΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύσταση της ΕΕ 2003/361/ΕΚ. Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην πρόταση ΣΣΚ είναι ανεξάρτητες τόσο μεταξύ τους όσο και με το φορέα αρωγό. Δεν δύνανται να συμμετάσχουν για χρηματοδότηση στην παρούσα πρόσκληση ατομικές επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, καθώς και κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα.
- ✓ Να συμμετέχουν το πολύ σε τρεις (3) προτάσεις ΣΣΚ ως δικαιούχοι και σε μία ως υπεργολάβου υπό την προϋπόθεση ότι οι ΣΣΚ δραστηριοποιούνται σε διαφορετικό θεματικό τομέα της RIS3. Σε περίπτωση συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων μεταξύ τους επιχειρήσεων μόνο μία από αυτές δύναται να συμμετέχει ανά πρόταση ΣΣΚ, η επιλογή της οποίας θα γίνεται από τις ίδιες τις συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις.
- ✓ Να δραστηριοποιούνται, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διαθέτουν ΑΦΜ ή VAT. Οι επιχειρήσεις δεσμεύονται ότι μετά την έγκριση και το αργότερο μέχρι την καταβολή της επιχορήγησης θα αποκτήσουν νόμιμα λειτουργούσα εγκατάσταση (έδρα ή υποκατάστημα) στην περιφέρεια στην οποία χωροθετείται η ενίσχυση, όπου θα πραγματοποιήσουν τις δαπάνες, σύμφωνα με την εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης.
- ✓ Να δηλώσουν ως τόπο/τόπους για την υλοποίηση των ενεργειών της παρούσας δράσης αποκλειστικά μία κατηγορία Περιφέρειας. Στην αίτηση χρηματοδότησης δηλώνεται η Περιφέρεια στην οποία θα πραγματοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο.
- ✓ Να λειτουργούν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής¹.
- ✓ Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4430/2016 ως ισχύει. Για τις προτάσεις στο θεματικό τομέα της Αγροδιατροφής επιλέξιμοι δικαιούχοι δύνανται να είναι και οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, Ομάδες Παραγωγών ή Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, οι οποίοι λειτουργούν σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
- ✓ Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.
- ✓ Να μην είναι προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014 τα οποία παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ της παρούσας 2ης Πρόσκλησης.
- ✓ Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης Απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

¹ Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο για τους ενεργούς ΚΑΔ της επιχείρησης και τον ΚΑΔ της επένδυσης.

- ✓ Να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. Εν τούτοις, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
- ✓ Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- ✓ Να δεσμευτούν ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- ✓ Να μην συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017), σύμφωνα με το οποίο μια επιχείρηση αποκλείεται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώς ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).
- ✓ Να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- ✓ Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης.

Επισημαίνεται ότι:

- ✓ Στην παρούσα 2^η Πρόσκληση δύνανται να συμμετέχουν και Επιχειρήσεις-μέλη των προκριθέντων ΣΣΚ που δεν συμπεριλήφθηκαν στα επιχειρηματικά σχέδια των προκριθέντων ΦΑ κατά την 1^η Πρόσκληση. Επίσης, μπορεί να συμμετάσχουν και εν δυνάμει μέλη του ΣΣΚ. Το σύνολο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων πρέπει να υπογράψει προσύμφωνο συνεργασίας με το φορέα αρωγό.
- ✓ Εάν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε τομείς που εξαιρούνται της εφαρμογής του Καν. ΕΕ 651/2014 και ταυτόχρονα δραστηριοποιείται και σε έναν ή περισσότερους τομείς ή δραστηριότητες που εμπίπτουν στα πεδία εφαρμογής των Κανονισμών, η ενίσχυση στις επιλέξιμες δραστηριότητες μπορεί να χορηγηθεί εφόσον εξασφαλίζει, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να διασφαλίζεται η μη χρηματοδότηση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων, για το σύνολο των δαπανών της παρούσας πρόσκλησης απαιτείται κατ' ελάχιστον διακριτή λογιστική παρακολούθηση, καθώς και διάκριση των κέντρων κόστους.
- ✓ Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop-in-shop, δίκτυο πρακτόρευσης κλπ).

Οι ως άνω βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους, καθώς η μη ικανοποίηση μιας ή περισσότερων εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγω απόρριψης.

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Σε κάθε πρόταση ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής και τεχνικής πλευράς, την αρτιότητα της υλοποίησης της πρότασης και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων.

Κατά συνέπεια, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στην επίβλεψη και στο συντονισμό ερευνητικών, κυρίως, έργων, καθώς και εις βάθος γνώση της θεματικής περιοχής του έργου.

Στη περίπτωση συνεργατικών έργων ο Επιστημονικός Υπεύθυνος συνεργάζεται με τους επί κεφαλής των ενοτήτων εργασίας, καθώς και το Συντονιστή (φυσικό πρόσωπο) του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος μπορεί να προέρχεται από οποιοδήποτε φορέα συμμετέχει στην σύμπραξη. Επίσης, είναι δυνατόν να μην ανήκει στο τακτικό προσωπικό των φορέων και να αποτελεί εξωτερικό συνεργάτη.

Συντονιστής Φορέας

Μία από τις επιχειρήσεις της σύμπραξης ορίζεται ως **Συντονιστής Φορέας**. Ο Συντονιστής είναι κατά προτίμηση εκείνη η επιχείρηση της σύμπραξης, η οποία έχει σημαντική βαρύτητα συμμετοχής στην πρόταση. Ο Συντονιστής Φορέας είναι ο εκπρόσωπος των επιχειρήσεων που συμπράττουν στην υλοποίηση και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του έργου. Απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στον συντονισμό και την διαχείριση συνεργατικών έργων, κυρίως έρευνας και ανάπτυξης

Ο Συντονιστής Φορέας είναι υπεύθυνος τόσο για την επικοινωνία με τη ΓΓΕΤ, όσο και για την συνεχή ενημέρωση των εταίρων του. Με απόφαση του Συντονιστή Φορέα ορίζεται και **φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστής/Επιστημονικά Υπεύθυνος του Έργου**, ο οποίος φέρει μεταξύ άλλων την ευθύνη της επικοινωνίας και ενημέρωσης της ΓΓΕΤ.

Ο Συντονιστής Φορέας του έργου υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ.

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, απαιτείται προσύμφωνο συνεργασίας του συνόλου των επιχειρήσεων με το φορέα αρωγό που συμμετέχουν στο υποβληθέν αίτημα χρηματοδότησης έργου για την από κοινού υλοποίησή του και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. Το προσύμφωνο καταρτίζεται με σκοπό τη διευθέτηση ζητημάτων τα οποία θα (ή και πιθανόν να) προκύψουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου. Συμφωνείται δε και συνοπογράφεται προ της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά, είναι χωρίς δεσμευτική ισχύ, και θα οριστικοποιηθεί και θα ενεργοποιηθεί στην περίπτωση έγκρισης και ένταξης της υποβαλλόμενης πρότασης στην εν λόγω Δράση. Μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης των πράξεων υποβάλλεται το οριστικό συμφωνητικό συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων.

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ παρατίθεται Υπόδειγμα Προσυμφώνου Συνεργασίας. Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει. Το προσύμφωνο συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε επιχείρησης της σύμπραξης και του φορέα αρωγού.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΕΤΑΚ

Η παρούσα 2η πρόσκληση υποβολής προτάσεων αφορά στην ενίσχυση Επιχειρήσεων- Μελών ή μη μελών φορέων αρωγών προκριθέντων στο πλαίσιο της 5 Πρόσκλησης Συνεργατικών Σχηματισμών Καινοτομίας/ΣΣΚ στους παρακάτω 8 τομείς ΕΤΑΚ της εθνικής RIS3, όπως αυτοί προέκυψαν από τη σχετική διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης και έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ:

- ❖ Αγροδιατροφή
- ❖ Βιο-επιστήμες & Υγεία/Φάρμακα
- ❖ Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
- ❖ Ενέργεια
- ❖ Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη - Κλιματική Αλλαγή
- ❖ Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα (Logistics)
- ❖ Υλικά – Κατασκευές
- ❖ Πολιτισμός – Τουρισμός – Πολιτιστικές & Δημιουργικές Βιομηχανίες.

Οι εν λόγω τομείς παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική για τη χώρα, καθώς χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση επιχειρηματικού, καινοτομικού και ερευνητικού δυναμικού, το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και να οδηγήσει στην ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Προτεραιότητα στους εν λόγω τομείς αποτελεί η διαφοροποίηση της παραγωγής με νέα προϊόντα και υπηρεσίες, στα οποία μπορούν να ενσωματωθούν σημαντικά τεχνολογικά επιτεύγματα των τομέων αυτών. Από τους ανωτέρω τομείς, λόγω ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κλάδου και λόγω των σημαντικών επιπτώσεων στην απασχόληση και στην κοινωνία εν γένει, ο τομέας της Αγροδιατροφής έχει διακριτό προϋπολογισμό.

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ:

Α. Ο Κανονισμός ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
- ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

Β. Στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που emπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου.

Γ. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους τομείς / δραστηριότητες, οι ενισχύσεις χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει λογιστικά, σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που δεν είναι επιλέξιμοι δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

Δ. Ο Καν. (ΕΕ) 651/2014 και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται:

α) στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·

β) στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την προτίμηση ή υποχρέωση χρήσης εγχώριων προϊόντων ή υπηρεσιών αντί των εισαγομένων

γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.

Τα επενδυτικά σχέδια που θα υποβληθούν στον τομέα της Αγροδιατροφής δεν μπορούν να κάνουν χρήση του αρ. 19 του Καν. ΕΕ 651/2014 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις» παρά μόνο των άρθρων 25, 28 και 29 του ίδιου κανονισμού καθότι ο Καν. ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής και στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας όσον αφορά το άρθρο 19 του Κανονισμού, ενώ εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία.

Σχετικά με τον τομέα της αγροδιατροφής, η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, για παραγόμενο προϊόν το οποίο emπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και το έργο είναι επιλέξιμο, υπό την προϋπόθεση ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι, είτε αυτόνομα είτε σε σχήματα συνεργασίας, δεν είναι Επιχειρησιακές Ομάδες (Ε.Ο.) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας.

(https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agrieip/files/eipagri_brochure_operational_groups_2015_gr_web.pdf).

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ- ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Επιλέξιμες είναι οι αναφερόμενες δαπάνες στα άρθρα 19, 25, 28 & 29 του Κανονισμού Ε.Ε. 651/2014.

Ανάλογα με το άρθρο του Κανονισμού Ε.Ε. 651/2014, βάσει του οποίου υλοποιείται η Δράση γίνεται χρήση των συγκεκριμένων επιλέξιμων δαπανών, οι οποίες προβλέπονται κατ' άρθρο. Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης δύναται να υλοποιήσει τη Δράση με χρήση περισσότερων του ενός άρθρων κατ' αντιστοιχία, της κατά περίπτωση δαπάνης στο άρθρο του Κανονισμού 651/2014 που εφαρμόζει, στο πλαίσιο των διακριτών Ενοτήτων Εργασίας (ΕΕ) όπως αυτές αναλύονται στο έντυπο Υποβολής της Πρότασης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι).

6.1. Επιλέξιμες Δραστηριότητες

Οι επιλέξιμες προς ενίσχυση δραστηριότητες για τις επιχειρήσεις στο πλαίσιο της 2ης πρόσκλησης είναι:

- I. Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εκθέσεις (άρθρο 19, ΕΕ 651/2014). Εξαιρούνται οι ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.
- II. Βιομηχανική Έρευνα: Εφόσον η πράξη προβλέπει πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν καλύπτει άνω του 70% των επιλέξιμων δαπανών (άρθρο 25, ΕΕ 651/2014).
- III. Πειραματική Ανάπτυξη: Εφόσον η πράξη προβλέπει πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν καλύπτει άνω του 70% των επιλέξιμων δαπανών. (άρθρο 25, ΕΕ 651/2014).
- IV. Μελέτες σκοπιμότητας (άρθρο 25, ΕΕ 651/2014).

- V. Ενισχύσεις Καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28, ΕΕ 651/2014).
- VI. Ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία (άρθρο 29, ΕΕ 651/2014).

6.2. Επιλέξιμες Δαπάνες

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών των έργων, ορίζεται η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης της παρούσας πρόσκλησης.

Οι επιλέξιμες προς ενίσχυση δαπάνες για τις ως άνω δραστηριότητες έχουν ως εξής:

I. Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εκθέσεις (άρθρο 19, ΕΕ 651/2014)

Είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες ενισχύσεις για τη συμμετοχή των ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις: δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε οποιαδήποτε εμπορική έκθεση. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή σε μία ή περισσότερες εκθέσεις σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου.

II. Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25, ΕΕ 651/2014)

Οι επιλέξιμες δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης, και πιο συγκεκριμένα βιομηχανικής έρευνας και πειραματικής ανάπτυξης, έχουν ως εξής:

- 1) δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στο βαθμό που απασχολούνται άμεσα στο έργο,
- 2) δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στο βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη την διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στην διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,
- 3) δαπάνες για κτίρια και γήπεδα, στο βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στην διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές Αρχές. Για τα γήπεδα είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες,
- 4) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο,
- 5) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου,
- 6) δαπάνες για τις μελέτες σκοπιμότητας, είναι οι δαπάνες διεξαγωγής της μελέτης.

III. Ενισχύσεις Καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28, ΕΕ 651/2014)

Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι:

- 1) Δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση, την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού, που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του έργου
- 2) Δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας αυτής ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 37 του Ν. 4310/14 (Α 258) ως ισχύει.
- 3) Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν, καθώς και οι δαπάνες μετάφρασης για υποβολή διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης.

Οι δαπάνες καινοτομίας είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ.

IV. Ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία (άρθρο 29, ΕΕ 651/2014)

Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι:

- 1) Δαπάνες προσωπικού, μόνιμου ή επί συμβάσει. Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό) στο βαθμό που απασχολείται στο έργο. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν: α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου), β) σε τυχόν έκτακτο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και απασχολείται με σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 12 της 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.2018 Απόφασης (ΥΑΕΚΕΔ).
- 2) Δαπάνες για πάγιο εξοπλισμό:
  - Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στο βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται στο έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό. Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περιπτώσεις Β, Γ & Ε) της ΥΑΕΚΕΔ.
  - Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα, στο βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες. Για τις δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περίπτωση Α) της ΥΑΕΚΕΔ.
- 3) Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες:
  - Έρευνα επί συμβάσει: Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα.
  - Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας: Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν –bought or licensed - με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας αυτής ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 16 (περίπτωση Ε) της ΥΑΕΚΕΔ.
  - Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

Οι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών και στις εφαρμοζόμενες επιλογές απλοποιημένου κόστους για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 περιλαμβάνονται στην Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ/1016/19.12.2018 «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ/712/31.07.2015 (Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 –2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»» (Β' 5968) (ΥΑΕΚΕΔ).

6.3 Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες Δαπάνες**Δαπάνες προσωπικού**

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ. Οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού για τις επιχειρήσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, υπολογίζονται αφενός στη βάση του πραγματικού κόστους, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και

τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και αφετέρου στη βάση του απλοποιημένου κόστους (άρθρο 12, παρ. 8 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ) για τις δαπάνες προσωπικού (μισθοδοσία με βάση σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας). Στην περίπτωση όπου ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει τη μεθοδολογία υπολογισμού του απλοποιημένου κόστους, οι δαπάνες θα υποβάλλονται στη βάση του πραγματικού κόστους. Η εφαρμογή του απλοποιημένου ή πραγματικού κόστους για κάθε μέλος της ομάδας έργου πρέπει να ισχύει στο σύνολο της διάρκειας του έργου, χωρίς διαφοροποιήσεις.

Οι δαπάνες του προσωπικού υπολογίζονται βάσει των συνολικών αποδοχών του προσωπικού συμπεριλαμβανομένων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των επιδομάτων, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου. Επιπλέον αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Όλες οι ανωτέρω δαπάνες θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του Φορέα και από τα αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης ανά μέλος της ομάδας υλοποίησης.

Το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης και το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης, τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους παρ. 8 έως 12 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, αποτελούν επιλογές απλοποιημένου κόστους του άρθρου 10, παράγραφος 1(β) αυτής. Συγκεκριμένα, οι δαπάνες για αμοιβές του προσωπικού, τακτικού ή έκτακτου, που απασχολείται στο έργο με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας (ορισμένου ή αορίστου χρόνου, μερικής ή πλήρους απασχόλησης) υπολογίζονται, ως

- το γινόμενο του συνολικού πραγματικού χρόνου απασχόλησης, όπως αυτό προκύπτει από τα αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης ανά μέλος της ομάδας υλοποίησης και του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης του απασχολούμενου.
- το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού του χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης, εφόσον το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης.

Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ημερήσιο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία και αποτυπώνεται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή αναλογία των 1720 ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης. Σε περίπτωση που το τελευταίο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης του προσωπικού του δικαιούχου δεν είναι διαθέσιμο (12 συνεχείς μήνες), το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης μπορεί να υπολογιστεί από το διαθέσιμο τεκμηριωμένο κόστος απασχόλησης ή από το κόστος απασχόλησης που προβλέπεται στη σχετική σύμβαση του απασχολούμενου με το δικαιούχο, κατάλληλα προσαρμοσμένο για περίοδο 12 μηνών.

Το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης δια δώδεκα (12), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 12, παρ. 8 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ.

Στο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης συμπεριλαμβάνεται και το ανάλογο ποσό που προκύπτει από τυχόν επιδόματα/επιμίσθια που χορηγούνται σε τακτική βάση και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη σύμβαση του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες και δεν λαμβάνονται υπ' όψιν για τον προσδιορισμό του ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης. Οι δαπάνες για υπερωριακή ή άλλη τυχόν πρόσθετη απασχόληση που περιλαμβάνονται στο τελευταίο τεκμηριωμένο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, σύμφωνα με το λογιστικό σύστημα του δικαιούχου, εξαιρούνται από τον υπολογισμό του μικτού ωριαίου/μηνιαίου κόστους απασχόλησης. Οι ασφαλιστικές εισφορές είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον αυτές βαρύνουν πραγματικά το δικαιούχο για την απασχόληση του προσωπικού στην πράξη.

Το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό μηνιαίο κόστος ανά Ανθρωπομήνα Πλήρους Απασχόλησης του τακτικού ή/και έκτακτου προσωπικού μπορεί να ανέλθει μέχρι του ποσού που τεκμηριωμένα ισχύει για ανάλογη εμπειρία και θέση και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 3.000€ ανά άτομο το μήνα.

Επισημαίνεται ότι οι Πρόεδροι Διοικητικών Συμβουλίων, οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι και οι Διαχειριστές των επιχειρήσεων δε δικαιούνται αμοιβής.

Για την τεκμηρίωση των δαπανών που βαρύνουν το έργο και οι οποίες καταβάλλονται στο προσωπικό, απαιτούνται τα αναφερόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.

Δαπάνες Οργάνων και εξοπλισμού

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) Προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου. Δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη η ενοικίαση εξοπλισμού, καθώς και η απόσβεση εξοπλισμού, που ήδη αποκτήθηκε με εθνική ή κοινοτική επιχορήγηση. Επιλέξιμες κρίνονται και οι δαπάνες εύλογων προσαρμογών (π.χ. εξοπλισμός, λογισμικό κτλ.) για την κάλυψη των αναγκών ατόμων με αναπηρία. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δε χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για την υλοποίηση του έργου, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Σημειώνεται ότι, η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού δε θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.

Κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα

Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν σε κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα στο βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στις κτιριακές εγκαταστάσεις, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στην διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές Αρχές. Για τα γήπεδα επιλέξιμες είναι οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Έρευνα επί συμβάσει

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από την επιχείρηση μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Συμβουλευτικές υπηρεσίες

Πρόκειται για υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δικαιούχος από εξωτερικούς συμβούλους (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο.

Λοιπές λειτουργικές δαπάνες

Στην κατηγορία αυτή, περιλαμβάνονται δαπάνες που συναρτώνται άρρηκτα προς την υλοποίηση του έργου, ήτοι:

- **Δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων** του προσωπικού των επιχειρήσεων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με τη δράση, σύμφωνα με το άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ. Στην υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συναντήσεων εργασίας με τη ΓΓΕΤ, καθώς και πιστοποιήσεων ή ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, ή συμμετοχής σε συνέδρια κλπ, καθώς και δαπάνες μετακίνησης π.χ. συνοδών, διερμηνέων νοηματικής γλώσσας κλπ, σε περίπτωση που κάποιο μέλος του προσωπικού των επιχειρήσεων είναι άτομο με αναπηρία,
- **Δαπάνες Αναλωσίμων** για υλικά εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση της δράσης,
- **Δαπάνες δημοσιότητας** που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας, (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για τη δράση, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, δημιουργία ιστοσελίδας κλπ). Επί πλέον, οι δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή σε εκθέσεις που έχουν συνάφεια με το έργο του ΣΣΚ,
- **Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία** Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που απασχολούνται στο έργο άτομα με αναπηρία, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία,
- **Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή**, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων/ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (δαπανών) της δράσης (έως 3.000 ανά επιχείρηση),
- **Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες** Περιλαμβάνονται δαπάνες που δε συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου, δηλαδή οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται **αυστηρά ως σταθερό ποσοστό 15% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού** (Καν 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού). Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δε θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

Όλες οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών περιγράφονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Πρόσκλησης και δύνανται να πραγματοποιούνται μετά την υποβολή της πρότασης.

Η σχεδιαζόμενη Δράση πρέπει να πληροί το χαρακτήρα κινήτρου και για το σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, με εξαίρεση την κατάρτιση του επιχειρηματικού σχεδίου, το οποίο δύναται να εκπονηθεί πριν την υποβολή της πρότασης, αλλά μετά την ημερομηνία προκήρυξης της παρούσας Δράσης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο της πρότασης καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν την έκδοση των αποφάσεων χρηματοδότησης, πραγματοποιούνται με αποκλειστική ευθύνη του δυνητικά δικαιούχου και στην περίπτωση που το έργο ενταχθεί η επιλεξιμότητά τους θα κριθεί κατά την πιστοποίηση των δαπανών αυτών.

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Οι παρακάτω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες:

- Οι χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίδονται υπό μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου,
- Η αγορά οικοδομημένης και μη οικοδομημένης γης,
- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας /ΦΠΑ, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για το ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσής του σύμφωνα με τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος κώδικα ΦΠΑ. Ειδικότερα, θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει τις δαπάνες για την άσκηση εξαιρουμένων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο. Ο ΦΠΑ που βαρύνει δαπάνες για την άσκηση δραστηριοτήτων, που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατ' αποκοπή καταβολής του φόρου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. (ΣΔΕ, άρθρο 22, Κ. 1303/2013, άρθρο 69, παρ.3),
- Οι δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία πιστοποίησής τους από το αρμόδιο όργανο,
- Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών,
- Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού,
- Οι δαπάνες για μεταφορά με ταξί, οι δαπάνες ενοικίασης αυτοκινήτων και οι δαπάνες στάθμευσής τους (παρκινγκ), εφόσον υπάρχει δημόσιο μέσο μεταφοράς που καλύπτει την εν λόγω διαδρομή.
- οι δαπάνες που δεν προκύπτουν ως άμεση ανάγκη του συγκεκριμένου ενισχυόμενου έργου, αλλά σχετίζονται με άλλες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης των Δικαιούχων ή με τις συνήθεις δραστηριότητές τους, εμπορικές, ερευνητικές ή άλλες,
- οι δαπάνες διαφήμισης, διανομής και προώθησης προϊόντων και εμπορικών δραστηριοτήτων,
- οι οποιοσδήποτε προβλέψεις για πιθανές μελλοντικές ζημιές ή υποχρεώσεις,
- οι δαπάνες ψυχαγωγίας,
- τραπεζικά έξοδα και έξοδα εγγυητικών επιστολών,
- αμοιβή του συντονιστή ή του επιστημονικού υπευθύνου του έργου αν δεν συνδέεται με συγκεκριμένα παραδοτέα,
- bonus και αποζημιώσεις απόλυσης,
- έξοδα επισκευής και συντήρησης κτιρίων, λοιπών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 16B της ΥΑΕΚΕΔ).

Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών

Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση της πράξης, πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται ειδικότερα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.

6.4 Προϋπολογισμός πράξεων – διάρκεια υλοποίησης

Προϋπολογισμός πράξεων

Ο συνολικός προϋπολογισμός, (Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή) κάθε ΣΣΚ συμπεριλαμβανομένου και του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου ΦΑ, στο θεματικό τομέα της Αγροδιατροφής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 0,7 εκ. € ενώ στους υπόλοιπους θεματικούς τομείς τα 3,0 εκ. €.

Επισημαίνεται ότι:

α) ο συνολικός προϋπολογισμός, (Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή), των επιχορηγουμένων ενεργειών στο θεματικό τομέα της Αγροδιατροφής για κάθε επιχείρηση-μέλος του ΣΣΚ δεν μπορεί να υπολείπεται των 20.000 € και να υπερβαίνει τις 100.000€

και

β) ο συνολικός προϋπολογισμός, (Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή), των επιχορηγουμένων ενεργειών στους υπόλοιπους θεματικούς τομείς για κάθε επιχείρηση-μέλος του ΣΣΚ δεν μπορεί να υπολείπεται των 50.000 € και να υπερβαίνει τις 450.000€.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του συνεργατικού έργου αποτελείται από το άθροισμα των επί μέρους προϋπολογισμών των επιχειρήσεων - μελών. Επιπλέον, η δημόσια δαπάνη που αναλογεί σε κάθε δικαιούχο του συνεργατικού έργου (επιχείρηση - εταίρο), αντλείται από την περιφέρειά του.

Διάρκεια των πράξεων

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των πράξεων είναι 18 μήνες με δυνατότητα βμηνης παράτασης. **Ως ημερομηνία έναρξης κάθε πράξης λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης/Χρηματοδότησης των πράξεων.**

Αιτήσεις Χρηματοδότησης με διάρκεια υλοποίησης μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη δεν γίνονται αποδεκτές

Παράταση της διάρκειας υλοποίησης της πράξης μπορεί να δοθεί μετά από εξέταση τεκμηριωμένου αιτήματος που υποβάλλεται στη Γ.Γ.Ε.Τ. από το δικαιούχο, τουλάχιστον ενενήντα/90 ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη του έργου. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκριση της παράτασης από τη Γ.Γ.Ε.Τ. και η τροποποίηση της αντίστοιχης Απόφασης-Χρηματοδότησης.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

7.1. Χρηματοδότηση Πρόσκλησης

Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της Δράσης των Συνεργατικών Σχηματισμών Καινοτομίας (1^{ης} και 2^{ης} Πρόσκλησης) θα ανέλθει σε **39.980.000,00 €**. Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της παρούσας 2^{ης} Πρόσκλησης, θα ανέλθει σε **34.680.000,00€**.

7.2. Ένταση της ενίσχυσης

Η ένταση ενίσχυσης του έργου ΕΤΑΚ ενός δικαιούχου για κάθε είδος επιλέξιμης δραστηριότητας είναι η ίδια για όλες τις κατηγορίες δαπάνης που συμπεριλαμβάνει η δραστηριότητα.

Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται χωριστά για κάθε δικαιούχο ενίσχυσης.

Όταν η πρόταση περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες, η καθεμιά από αυτές πρέπει να υπάγεται σε μια από τις κατηγορίες, οι οποίες αναφέρονται στη συνέχεια. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε Ενότητα Εργασίας πρέπει να αντιστοιχίζεται είτε σε ένα συγκεκριμένο είδος έρευνας (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη ή μελέτη σκοπιμότητας), είτε σε

κάποια από τις άλλες επιλέξιμες δραστηριότητες (Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ, Ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία, Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις).

Η ένταση της ενίσχυσης ανά επιλέξιμη δραστηριότητα εξαρτάται από το μέγεθος της επιχείρησης. Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω αναφερόμενα ποσοστά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. Ε.Ε 651/2014.

Η ένταση της ενίσχυσης προς τις επιχειρήσεις/μέλη του ΣΣΚ και ανά δραστηριότητα είναι:

Α) Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25, ΕΕ 651/2014):

Κατηγορία Έρευνας	Πολύ Μικρή & Μικρή επιχείρηση έως	Μεσαία επιχείρηση έως	Μεγάλη επιχείρηση έως
<i>Βιομηχανική Έρευνα</i>	70%	60%	50%
<i>Βιομηχανική Έρευνα</i> Εφόσον πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) η πράξη προβλέπει πραγματική συνεργασία: - μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν καλύπτει άνω του 70% των επιλέξιμων δαπανών, ή ii) τα αποτελέσματα της πράξης διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.	80%	75%	65%
<i>Πειραματική Ανάπτυξη</i>	45%	35%	25%
<i>Πειραματική Ανάπτυξη</i> , εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις i) και ii) του αυξημένου ύψους ενίσχυσης βιομηχανικής έρευνας (βλ. ανωτέρω)	60%	50%	40%
<i>Μελέτες σκοπιμότητας</i>	70%	60%	50%

Β) Ενισχύσεις Καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28, ΕΕ 651/2014): 50%

Γ) Ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία (άρθρο 29, ΕΕ 651/2014): 15% για μεγάλες επιχειρήσεις εφόσον αυτές οι επιχειρήσεις συνεργάζονται πραγματικά με ΜΜΕ όσον αφορά στην ενισχυόμενη δραστηριότητα και οι συνεργαζόμενες ΜΜΕ καταβάλλουν τουλάχιστον το 30 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών και 50% για ΜΜΕ.

Δ) Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εκθέσεις (άρθρο 19, ΕΕ 651/2014): 50%. Εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.

7.3. Σώρευση

Σχετικά με τη σώρευση της ενίσχυσης που αφορά στις πράξεις της παρούσας Πρόσκλησης ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 8 του ΕΕ 651/2014:

- ✓ για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπ' όψιν το συνολικό ποσό της ενίσχυσης,

- ✓ εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους), συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπ' όψιν μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης, που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας,
- ✓ οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες,
- ✓ δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις του ΓΑΚ για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή,
- ✓ οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν στις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.651/2014, κεφάλαιο III «Ειδικές διατάξεις για διάφορες κατηγορίες ενισχύσεων»

7.4. Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί για την επένδυση είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Ο συνδυασμός επιχορήγησης και χρηματοδοτικού εργαλείου δύναται να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).

Επισημαίνεται ότι, όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο με συγκεκριμένες δαπάνες εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης/ΑΙΕ αυτής σωρεύεται με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων. Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (π.χ. επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απ' ευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο εν δυνάμει δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

7.5. Διάρθρωση Προϋπολογισμού

Ο συνολικός προϋπολογισμός **κάθε πρότασης**, θα πρέπει να διαμορφώνεται σύμφωνα με τους περιορισμούς, που αναφέρονται στον κατωτέρω πίνακα:

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ /ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΣΚ		ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ Π/Υ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
A	Δαπάνες για Βιομηχανική Έρευνα, Πειραματική και Μελέτη σκοπιμότητας (άρθρο 25, ΓΑΚ 651/2014)	100,00%
B	Δαπάνες για Ενισχύσεις Καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28, ΕΕ 651/2014)	100,00%
Γ	Δαπάνες για Ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία (άρθρο 29, ΕΕ 651/2014)	100,00%
Δ	Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρα 25, 28 του ΕΕ 651/2014)	20,00%
E	Ενισχύσεις για συμμετοχή σε εκθέσεις (άρθρο 19,ΕΕ 651/2014)	20,00%

Επισημαίνεται ότι οι περιορισμοί δεν ισχύουν σε επίπεδο επιχείρησης - εταιρού, αλλά σε επίπεδο πρότασης.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης υποβάλλονται από τους δυνητικούς Δικαιούχους υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>) με την ένδειξη «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας/ΣΣΚ», κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης. Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά πεδία του ΠΣΚΕ, δεν γίνονται αποδεκτές από το σύστημα και δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν.

Το ΠΣΚΕ δεν επιτρέπει περαιτέρω επεξεργασία των υποβληθέντων στοιχείων μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής. Υπόδειγμα του Εντύπου Υποβολής Πρότασης επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι του παρόντος. Στο υπόδειγμα αυτό περιλαμβάνονται σημειώσεις για την υποβολή των δυνητικών δικαιούχων στη συμπλήρωση και υποβολή της πρότασής τους στο ΠΣΚΕ.

Η Ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων ορίζεται στην Απόφαση πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας ηλεκτρονικής υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης δε γίνεται δεκτή καμία υποβολή επενδυτικού σχεδίου. Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων που δεν θα υποβληθούν εμπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων που αφορούν στην πρόσκληση.

Με την εμπρόθεσμη υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης (ηλεκτρονικά) στο ΠΣΚΕ, η δικαιούχος Σύμπραξη ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή της.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους Αίτησης Χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ώρα και ημερομηνία ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από το Συντονιστή του έργου ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων από την υποβληθείσα αίτησή τους και παρέχει τη δυνατότητα επανυποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα αιτούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς τη ΓΓΕΤ για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες της των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων - Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Η Δικαιούχος σύμπραξη αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από τη ΓΓΕΤ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) που έχει δηλώσει στο έντυπο Υποβολής, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων προθεσμιών και συνεπειών.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν. 2472/97 και του Ε.Κ. 0679/2016 (Α' 109).

9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης, να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΠΣΚΕ και Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας. Ο φάκελος αυτός θα περιλαμβάνει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (πχ αρχείο τύπου .pdf, .zip, .rar).

Επισημαίνεται ότι κάθε επισυναπτόμενο έγγραφο θα πρέπει να έχει χωρητικότητα μέχρι 10 MB και ανώτατο όριο 50 MB συνολικών επισυναπτόμενων ανά επενδυτική πρόταση.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ- ΚΡΙΤΗΡΙΑ -ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθέντων σχεδίων με ευθύνη της ΓΓΕΤ ως προς την τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας.

1. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης είναι συγκριτική και διενεργείται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας στην οποία έχει εκχωρηθεί η διαχείριση της Δράσης και η οποία αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Η αξιολόγηση των προτάσεων των Επιχειρήσεων διενεργείται βάσει εγκεκριμένων από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑΝΕΚ κριτηρίων, σε δύο φάσεις.

Η ΓΓΕΤ διασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες στη διαδικασία αξιολόγησης διαθέτουν τα κατάλληλα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και ότι απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων, στη βάση σχετικού εντύπου. Επίσης, μεταξύ άλλων, μεριμνά για την παροχή των διευκρινίσεων που ενδεχομένως ζητηθούν και τη διαβίβαση των φακέλων προς αξιολόγηση όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα κατωτέρω.

Στελέχη της ΓΓΕΤ είναι αρμόδια για τον έλεγχο πληρότητας και επιλεξιμότητας των αιτήσεων χρηματοδότησης και η αρμόδια για την Δράση Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας/ΔΥΔΕΚ της ΓΓΕΤ υποβάλλει στη Γνωμοδοτική Επιτροπή, (βλέπε κατωτέρω), τον οριστικό κατάλογο αξιολόγησης της 1ης Φάσης. Η αξιολόγηση της 2ης φάσης γίνεται από Εμπειρογνώμονες.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των προτάσεων δύναται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

2. Γνωμοδοτική Επιτροπή

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης της Δράσης θα συσταθεί τριμελής Γνωμοδοτική Επιτροπή με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Στην Απόφαση αυτή θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα ορίζονται τα μέλη της και τα αναπληρωματικά τους και ό,τι άλλο απαιτείται. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή έχει την εποπτεία όλων των φάσεων της Διαδικασίας Αξιολόγησης και εισηγείται στην αρμόδια Διεύθυνση/ΔΥΔΕΚ της ΓΓΕΤ την έκδοση των αποφάσεων ένταξης ή απόρριψης των πράξεων που έχουν υποβληθεί.

3. Εμπειρογνώμονες

Κάθε πρόταση αξιολογείται από δύο ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες οι οποίοι ορίζονται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Οι εμπειρογνώμονες προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών/ΜΠΑ της ΓΓΕΤ ή και εκτός αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Πρέπει δε να διαθέτουν τις απαραίτητες εξειδικευμένες γνώσεις στο αντικείμενο της αξιολογούμενης πρότασης. Για τις ανάγκες της διαδικασίας αξιολόγησης θα είναι στη διάθεση των εμπειρογνώμωνων το απαραίτητο υλικό.

Οι εμπειρογνώμονες δεν έχουν δικαίωμα υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο της πρόσκλησης και υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων και τήρησης εμπιστευτικότητας.

Οι εμπειρογνώμονες δε δικαιούνται να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων.

Οι εμπειρογνώμονες συντάσσουν για κάθε Αίτηση Χρηματοδότησης Ειδικό τυποποιημένο Φύλλο Αξιολόγησης, όπου τη βαθμολογούν με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης (βλέπε κατωτέρω), με επαρκή τεκμηρίωση για κάθε κριτήριο. Το συμπληρωμένο φύλλο αξιολόγησης διαβιβάζουν ως pdf αρχείο στη Γνωμοδοτική Επιτροπή.

1η Φάση: έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών και επιλεξιμότητας της πρότασης

Κατά την 1η Φάση εξετάζεται/ελέγχεται η πληρότητα των δικαιολογητικών συμμετοχής και η πλήρωση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής των δυνητικών δικαιούχων, όπως ορίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ. Οι δε τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής ελέγχονται με βάση τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 4: ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ της παρούσης αναλυτικής πρόσκλησης και κατά τη 2η Φάση η πρόταση αξιολογείται/βαθμολογείται στη βάση των κριτηρίων αξιολόγησης. Οι δύο φάσεις δύνανται να διεξάγονται παράλληλα.

Ο έλεγχος αυτός διενεργείται από τα στελέχη της ΓΓΕΤ (εκτός ΠΣΚΕ), τα οποία συμπληρώνουν το σχετικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας και τον υποβάλλουν στη Γνωμοδοτική Επιτροπή.

Αν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, διαπιστωθεί ότι απαιτείται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, η ΓΓΕΤ ενημερώνει το δυνητικό δικαιούχο με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με χρήση τηλεομοιοτυπίας σε αριθμό κλήσης που έχει δηλώσει ο ενδιαφερόμενος για τα συμπληρωματικά στοιχεία που πρέπει να υποβάλλει, τον τρόπο υποβολής (μέσω ΠΣΚΕ ή με φυσικό φάκελο) και το χρόνο υποβολής αυτών. Ο δυνητικός δικαιούχος υποχρεούται να ανταποκριθεί και να προσκομίσει τα ζητούμενα στοιχεία εντός της τεθείσης από τη ΓΓΕΤ προθεσμίας.

Σημειώνεται ότι συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ η κατάθεσή τους απαιτείτο σύμφωνα με την πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης. Εξαιρέση αποτελούν τυχόν πιστοποιητικά του Πρωτοδικείου ή άλλου φορέα, εφόσον τεκμαίρεται η αδυναμία υποβολής αίτησης χορήγησης των εν λόγω πιστοποιητικών πριν την υποβολή της αίτησης στο ΠΣΚΕ. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της πρότασης.

Τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά από πλευράς δυνητικών δικαιούχων, μετά την ανωτέρω ειδοποίηση, συμπληρώνουν τον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας.

Τα στελέχη της ΓΓΕΤ συμπληρώνουν τον οριστικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας κάθε πρότασης και συντάσσουν σχετική εισήγηση με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, την οποία υποβάλλουν προς την αρμόδια για την Δράση Διεύθυνση της ΓΓΕΤ (εκτός ΠΣΚΕ).

Η μη προσκόμιση στοιχείων που αφορούν στην αξιολόγηση κριτηρίου συνεπάγεται τη μη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού.

Η 1η φάση αξιολόγησης της πληρότητας του φακέλου γίνεται βάσει των ακολούθων κριτηρίων:

Για την πρόταση:

1. Εάν έχει υποβληθεί μόνο μία πρόταση ανά εγκεκριμένο ΣΣΚ.
2. Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός της πρότασης (Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή) συμπεριλαμβανομένου και του προϋπολογισμού του ΦΑ δεν υπερβαίνει, στο θεματικό τομέα της Αγροδιατροφής τα 0,7 εκ.€ και στους υπόλοιπους θεματικούς τομείς τα 3,0 εκ.€.
3. Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην πρόταση.
4. Εάν όλα τα υποχρεωτικά πεδία της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης είναι συμπληρωμένα.
5. Εάν έχει επισυναφθεί η πρόταση του ΦΑ, όπως εγκρίθηκε στην 1^η Πρόσκληση» Φορέας Αρωγός.

Για κάθε επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

6. Εάν ο Δικαιούχος εμπίπτει στους επιλέξιμους δικαιούχους της πρόσκλησης.
7. Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα με μία από τις επιλέξιμες νομικές μορφές: ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ. Για τις προτάσεις στο θεματικό τομέα της Αγροδιατροφής επιλέξιμοι δικαιούχοι δύνανται να είναι και οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, Ομάδες Παραγωγών ή Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, οι οποίοι λειτουργούν σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
8. Εάν ο προϋπολογισμός της κάθε επιχείρησης δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο και δεν υπολείπεται του κατώτατου ορίου, όπως αυτά έχουν οριστεί στο κεφάλαιο 6.4 της παρούσας.
9. Εάν η επιχείρηση έχει συνεργαζόμενες ή /και συνδεδεμένες επιχειρήσεις τότε θα πρέπει να ισχύουν σωρευτικά τα εξής:
  - α) στην πρόταση του συγκεκριμένου ΣΣΚ, συμμετέχει η επιχείρηση ή μόνο μία από τις συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις
  - β) η επιχείρηση και οι συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες με αυτήν συμμετέχουν έως και σε τρεις (3) προτάσεις ΣΣΚ ως δικαιούχοι, υπό την προϋπόθεση ότι οι ΣΣΚ δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς μεταξύ τους θεματικούς τομείς της RIS3. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που κάποια επιχείρηση υπερβεί το όριο των τριών συμμετοχών, απορρίπτονται όλες οι προτάσεις στις οποίες συμμετέχουν.
  - γ) η επιχείρηση ή μία εκ των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεις δύνανται να συμμετέχουν και σε μία πρόταση ΣΣΚ ως υπεργολάβοι, υπό την προϋπόθεση ότι οι ως άνω δεν είναι δυνητικοί δικαιούχοι στην συγκεκριμένη πρόταση ΣΣΚ.
10. Εάν η επιχείρηση - Δικαιούχος δραστηριοποιείται, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διαθέτει ΑΦΜ ή VAT. Οι επιχειρήσεις δεσμεύονται ότι μετά την έγκριση και το αργότερο μέχρι την καταβολή της επιχορήγησης θα αποκτήσουν νόμιμα λειτουργούσα εγκατάσταση (έδρα ή υποκατάστημα) στην περιφέρεια στην οποία χωροθετείται η ενίσχυση, όπου θα πραγματοποιήσουν τις δαπάνες, σύμφωνα με την εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης.
11. Εάν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Ι του ΕΕ 651/2014.
12. Εάν η επιχείρηση είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014.
13. Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. Επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης, καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.
14. Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
15. Εάν η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
16. Εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017), σύμφωνα με το οποίο μια επιχείρηση αποκλείεται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώς ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

17. Εάν η επιχείρηση τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου, σύμφωνα με το Ν. 1568/85 Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων (ΦΕΚ 177/Α/18-10-85).
18. Εάν η επιχείρηση εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop-in-shop, δίκτυο πρακτόρευσης κλπ).
19. Εάν η περίοδος υλοποίησης είναι εντός της περιόδου επιλεξιμότητας της Πρόσκλησης.
20. Εάν έχει τηρηθεί ο χαρακτήρας κινήτρου και ο δικαιούχος δεν έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του έργου.
21. Εάν ο Δικαιούχος διαθέτει ή δεσμεύεται ότι θα αποκτήσει νόμιμα κατασκευασμένες και λειτουργούσες κτιριακές υποδομές και ότι θα αποκτήσει και αναπτύξει κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο.
22. Εάν η επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται σε εξαιρούμενους τομείς της εφαρμογής του Καν. ΕΕ 651/2014
23. Εάν επιχείρηση δραστηριοποιείται ταυτόχρονα σε τομείς που εξαιρούνται της εφαρμογής του Καν. ΕΕ 651/2014 και σε τομείς ή δραστηριότητες που εμπίπτουν στα πεδία εφαρμογής αυτού, διασφαλίζει με τα κατάλληλα μέσα ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν θα επωφεληθούν από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού (π.χ. με διακριτή λογιστική παρακολούθηση, καθώς και διάκριση των κέντρων κόστους).
24. Εάν πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν. ΕΕ 651/2014.

Για το προτεινόμενο έργο συνολικά:

25. Εάν οι επιχειρήσεις είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Ι του ΕΕ 651/2014.
26. Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού των πέντε (5) ΜΜΕ που συμμετέχουν στο έργο.
27. Εάν έχει υποβληθεί προσύμφωνο μεταξύ των επιχειρήσεων και του φορέα αρωγού της Σύμπραξης για την υλοποίηση του έργου, το οποίο θα ενεργοποιηθεί μετά την υποβολή της πρότασης.
28. Εάν το έργο ή τμήμα αυτού δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν περιλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά: α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).

Προκειμένου να κριθεί ως επιλέξιμη η πρόταση θα πρέπει να ικανοποιούνται τα ως άνω κριτήρια στο σύνολό τους.

Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο των επιχειρήσεων και των προτεινόμενων έργων κριθεί/ούν μη επιλέξιμη/ες επιχείρηση/εις εκ των συμμετεχουσών επιχειρήσεων/δυσνητικών δικαιούχων στην υποβληθείσα αίτηση χρηματοδότησης, τότε η πρόταση απορρίπτεται χωρίς δυνατότητα αντικατάστασης της/των επιχείρησης/ων.

Ο έλεγχος 1ης Φάσης απαιτεί θετική αξιολόγηση (ΝΑΙ) σε όλα τα παραπάνω κριτήρια, εκτός των κριτηρίων 12, 14, 15, 16 και 18 που λαμβάνουν (ΟΧΙ) και στην ερώτηση 13 που μπορεί να λάβει θετική ή αρνητική απάντηση, ώστε μία πρόταση να κριθεί αποδεκτή και πληρούσα το σύνολο των προϋποθέσεων συμμετοχής και όρων επιλεξιμότητας, προκειμένου να ενταχθεί.

2^η Φάση – Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Στη 2η φάση οι προτάσεις αξιολογούνται ανά ομάδα κριτηρίων ως ακολούθως:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

A. Αξιοπιστία επιχειρηματικού σχεδίου και ικανότητα υλοποίησης αυτού (συντελεστής βαρύτητας 30%):

- i. Συνοχή και αποτελεσματικότητα επιχειρηματικού σχεδίου
  - επάρκεια σχεδιασμού των Ενοτήτων Εργασίας για την επίτευξη των στόχων της πρότασης
  - προστιθέμενη αξία των Ενοτήτων Εργασίας
  - καταλληλότητα της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιχειρήσεων-μελών του ΣΣΚ

- *επάρκεια πόρων (ικανότητα και εμπειρία ομάδας έργου, επάρκεια υποδομών) στις επιχειρήσεις-μέλη*
  - *επαρκής συντονισμός ή/ και μέτρα υποστήριξης*
  - *προστιθέμενη αξία επιχειρήσεων-μελών βάσει της εξειδίκευσής τους*
  - *συμπληρωματικότητα επιχειρήσεων-μελών και ισορροπία εξειδίκευσης*
  - *επάρκεια εμπειρογνομosύνης επιχειρήσεων- μελών του ΣΣΚ για την υλοποίηση των Ενοτήτων Εργασίας*
  - *εύλογο των πόρων για τους στόχους και τα παραδοτέα των Ενοτήτων Εργασίας*
  - *προοπτικές για επανάληψη της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων-μελών πέραν της υλοποίησης του έργου.*
- ii. Καταλληλότητα συστήματος διαχείρισης
- *δομή/ές διαχείρισης*
  - *διαδικασίες διαχείρισης*
  - *διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου*
  - *διαδικασίες διαχείρισης καινοτομίας*

B. Καινοτομικότητα, Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου/ επιχειρηματικού σχεδίου (συντελεστής βαρύτητας 40%):

- *σαφήνεια και συνάφεια με τους στρατηγικούς στόχους του ΣΣΚ*
- *αξιοπιστία της προτεινόμενης μεθοδολογίας υλοποίησης των προς επίτευξη στόχων*
- *πρωτοτυπία και καινοτομία των προς επίτευξη στόχων*
- *προσδοκώμενα αποτελέσματα (αριθμός νέων προϊόντων, διεργασιών/διαδικασιών, υπηρεσιών, δραστηριοτήτων, οργανωτικών μοντέλων, καινοτόμων ιδεών και μεθόδων)*
- *πλήθος επιχειρήσεων-μελών που θα ωφεληθούν από τα αποτελέσματα.*

Γ. Επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου - Αξιοποίηση αποτελεσμάτων (συντελεστής βαρύτητας 20%):

- i. Συμβολή της πρότασης στις επιπτώσεις του επιχειρηματικού σχεδίου του ΣΣΚ
- ii. Επιπτώσεις άλλες πέραν των αναφερόμενων στο επιχειρηματικό σχέδιο του ΣΣΚ
- *βελτίωση της ικανότητας καινοτομίας των συμμετεχουσών επιχειρήσεων*
  - *δημιουργία και διεύθυνση σε νέες αγορές*
  - *βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης των επιχειρήσεων*
  - *συμβολή στην αειφορία τους*
  - *συμβολή στην κοινωνική ευημερία (π.χ. νέες θέσεις απασχόλησης, οικονομική βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, αριστεία και ανταγωνιστικότητα, προοπτική εξαγωγών)*
- iii. Σχέδιο αξιοποίησης αποτελεσμάτων
- iv. Σχέδιο διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων
- v. Συμβολή στην δημιουργία ή και ενδυνάμωση συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων -μελών του ΣΣΚ

Δ. Κινητοποίηση και συνέργειες των μελών του ΣΣΚ (10%)

- i. Συντονισμός των ερευνητικών προγραμμάτων των επιχειρήσεων-μελών του ΣΣΚ
- ii. Διατομεακά καινοτόμα σχέδια που υποστηρίζονται από τα μέλη του ΣΣΚ
- iii. Συμμετοχή ΜΜΕ στην πρόταση
- iv. Λήψη υποστηρικτικών υπηρεσιών από μέλη του ΣΣΚ²
- v. Λήψη συμβουλευτικών υπηρεσιών από μέλη του ΣΣΚ³
- vi. Λήψη άλλων υπηρεσιών Β2Β από μέλη του ΣΣΚ⁴

Η βαθμολογία ανά ομάδα κριτηρίων ορίζεται ως εξής:

² λαμβάνονται υπ' όψιν είτε συνεργασίες στο πλαίσιο των Ενοτήτων Εργασίας, είτε υπεργολαβίες

³ Ομοίως με 2

⁴ Ομοίως με 2

Πίνακας 1: Χαρακτηρισμός βαθμολογικής κλίμακας των κριτηρίων αξιολόγησης:

Βαθμολογική κλίμακα	Χαρακτηρισμός	Εννοιολογική σημασία χαρακτηρισμού
5	Άριστα	Η πρόταση καλύπτει με επιτυχία όλες τις πτυχές του εν λόγω κριτηρίου και οποιοσδήποτε τυχόν ατέλειες είναι δευτερεύουσες.
4	Πολύ καλό	Η πρόταση καλύπτει το κριτήριο πολύ καλά, αλλά υπάρχει ένας μικρός αριθμός ατελειών.
3	Καλό	Η πρόταση καλύπτει το εν λόγω κριτήριο ικανοποιητικά, αλλά υπάρχουν αρκετές ατέλειες.
2	Μέτριο	Η πρόταση ικανοποιεί με γενικό τρόπο το κριτήριο, αλλά υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες.
1	Ανεπαρκής	Τα στοιχεία της πρότασης δεν είναι επαρκή για την εξέταση του κριτηρίου ή υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες.
0		Η πρόταση αδυνατεί παντελώς να αξιολογηθεί σύμφωνα με το κριτήριο. Τα απαιτούμενα για το κριτήριο στοιχεία δεν υπάρχουν ή είναι ανεπαρκή.

Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επί μέρους βαθμολογιών σε όλα τα κριτήρια στην κλίμακα 0-5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου είναι το γινόμενο του επί μέρους συντελεστή βαρύτητας του κριτηρίου επί την αντίστοιχη βαθμολογία του. Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής ή και ενός τετάρτου της αέρας της μονάδας (όπως 0,25, 0,5, 0,75, 1,25, 1,5, 1,75, 2,25, 2,5, 2,75, 3,25, 3,5, 3,75, 4,25, 4,5, 4,75). Μέγιστη βαθμολογία αίτησης χρηματοδότησης ορίζονται οι πέντε (5,00) μονάδες. Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία είναι το τρία (3,00), **τόσο σε επίπεδο κριτηρίου, όσο και σε επίπεδο πρότασης.**

Η βαθμολογία κάθε ομάδας κριτηρίων διαμορφώνεται από το μέσο όρο της βαθμολογίας των εμπειρογνομόνων χωρίς περαιτέρω δυνατότητα παρέμβασης από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή.

Στην περίπτωση όπου κριθεί αναγκαίο εν όψει διαφοράς στη βαθμολογία των δύο εμπειρογνομόνων μεγαλύτερης του 20,00% σε επίπεδο πρότασης, ορίζεται με απόφαση του/της ΓΓΕΤ τρίτος ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας, η βαθμολογία του οποίου θα ισχύσει.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία τόσο στις επί μέρους κατηγορίες κριτηρίων όσο και στο σύνολο της βαθμολογίας, δεν προτείνονται προς χρηματοδότηση, αλλά για απόρριψη.

Μετά την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αξιολόγησης (1η και 2η Φάση), η Γνωμοδοτική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη :

α) την εισήγηση των στελεχών της Φάσης Α' της ΓΓΕΤ με τον οριστικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας, μετά και την υποβολή των τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων και

β) το μέσο όρο των βαθμολογιών των Εμπειρογνομόνων,

συντάσσει το Πρακτικό που περιλαμβάνει:

- τη βαθμολογία κάθε Αίτησης Χρηματοδότησης ανά επί μέρους κριτήριο και συνολικά,
- την κατάταξη των επιλέξιμων προς έγκριση Αιτήσεων Χρηματοδότησης με τον προϋπολογισμό τους (επιλέξιμο και συνολικό), την αναλογούσα δημόσια δαπάνη,
- την τεκμηρίωση για τις απορριφθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης, οι οποίες είτε δεν ικανοποίησαν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας κατά την 1η Φάση αξιολόγησης, είτε δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη βαθμολογία κατά την 2η Φάση (συνολικά ή στα επί μέρους κριτήρια).

Τέλος, η Γνωμοδοτική Επιτροπή συμπληρώνει τα απαιτούμενα πεδία στο ΠΣΚΕ, επισυνάπτει τα σχετικά έντυπα αξιολόγησης και εισηγείται στην αρμόδια Διεύθυνση της ΓΓΕΤ την έγκριση ή την απόρριψη κάθε αίτησης χρηματοδότησης.

Στη συνέχεια, με βάση τα Πρακτικά της Γνωμοδοτικής Επιτροπής η αρμόδια για τη Δράση Δ/ση της ΓΓΕΤ κατατάσσει τις Αιτήσεις Χρηματοδότησης σε πίνακες κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά με βάση τα δεδομένα της βαθμολογίας όπως έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, μεταξύ μιας ή περισσότερων προτάσεων, η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο Γ λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των προτάσεων που ισοβαθμούν. Εάν υπάρχει ισοβαθμία και ως προς το κριτήριο Γ, η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο Β λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των ισοβαθμούντων προτάσεων. Τέλος, οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που ισοβαθμούν ως προς τα κριτήρια Γ και Β, καταλαμβάνουν την ίδια θέση στην κατάταξη.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν πληρούν τα κριτήρια πληρότητας και επιλεξιμότητας ή που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία στο σύνολο της βαθμολογίας, δεν προτείνονται προς χρηματοδότηση, αλλά για απόρριψη.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία τόσο στις επί μέρους κατηγορίες κριτηρίων όσο και στο σύνολο της βαθμολογίας, προτείνονται προς χρηματοδότηση, με σειρά προτεραιότητας σύμφωνα με την βαθμολογική κατάταξη, η οποία προκύπτει λαμβάνοντας υπ' όψιν:

1. Τη συνολική βαθμολογία της Αίτησης Χρηματοδότησης.
2. Τα διατιθέμενα κονδύλια για τους Θεματικούς τομείς.
3. Τα διατιθέμενα κονδύλια για την Κατηγορία Περιφέρειας για τον Τομέα της Αγροδιατροφής και για τους λοιπούς θεματικούς τομείς, προσαυξημένα κατά 20%.
4. Τα διατιθέμενα κονδύλια για την Περιφέρεια, από την οποία αντλεί κονδύλια η επιχείρηση - δικαιούχος.

Επισημαίνεται ότι: Έργα για τα οποία προσκομίστηκε ως δικαιολογητικό συμμετοχής η αίτηση έκδοσης/ανανέωσης της άδειας λειτουργίας επιχείρησης αντί για την απαιτούμενη άδεια, εντάσσονται, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων, στην παρούσα δράση, με την επιβολή ΕΙΔΙΚΟΥ ΟΡΟΥ για την προσκόμιση της σχετικής άδειας πριν την έναρξη καταβολής της ενίσχυσης.

Σημειώνεται ότι για τη χρηματοδότηση των έργων θα πρέπει να επαρκούν τα κονδύλια ανά κατηγορία περιφέρειας για όλους τους δυνητικούς δικαιούχους της υποβληθείσας αίτησης χρηματοδότησης. Σε διαφορετική περίπτωση η αίτηση απορρίπτεται στο σύνολό της. Στην περίπτωση που υπάρξουν αδιάθετα κονδύλια θα εξετάζεται η μεταφορά τους από τον Τομέα της Αγροδιατροφής στους λοιπούς θεματικούς τομείς και αντιστρόφως.

ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά το πέρας της αξιολόγησης η ΓΓΕΤ συντάσσει εισήγηση προς το Γενικό Γραμματέα της ΓΓΕΤ που περιλαμβάνει:

- ✓ Κατάλογο εγκεκριμένων αιτήσεων προς ενίσχυση, με το συνολικό προϋπολογισμό και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη για κάθε εγκεκριμένη αίτηση,
  - ✓ Κατάλογο εγκεκριμένων αιτήσεων μη δυναμένων να ενισχυθούν, λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού της περιφέρειας στην οποία χωροθετούνται,
  - ✓ Κατάλογο απορριφθεισών αιτήσεων, λόγω αρνητικής αξιολόγησης
- και τη διαβιβάζει στο Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας προς έγκριση.

Ο Γενικός Γραμματέας δέχεται ή απορρίπτει τεκμηριωμένα την εισήγηση. Στη συνέχεια εκδίδεται η Απόφαση ένταξης για τις επιτυχήσες προτάσεις υπογεγραμμένη από τον ΓΓΕΤ.

Οι Αποφάσεις Έγκρισης Χρηματοδότησης Πράξεων/έργων δημοσιεύονται στη «Διάγεια». Μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης στο ΕΠΑνΕΚ, δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων έργων στους Δικτυακούς τόπους της ΓΓΕΤ (www.gsrt.gr), της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ (www.antonistiktota.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου παράγεται αυτόματα από το ΠΣΚΕ, είναι διαθέσιμο στη δικαιούχο Σύμπραξη και προέρχεται από την αρχικώς υποβληθείσα πρόταση, μετά από τυχόν διόρθωση από τη ΓΓΕΤ στοιχείων της αρχικώς υποβληθείσας πρότασης **σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία** ή και **τυχόν περικοπές στην περίπτωση μη επιλέξιμων δαπανών**.

Η ΓΓΕΤ ενημερώνει με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος τόσο τους δικαιούχους των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης όσο και τους υποψηφίους των οποίων η αίτηση χρηματοδότησης απορρίφθηκε.

Ειδικά:

- Στην περίπτωση των ενταγμένων πράξεων, αποστέλλεται ηλεκτρονικά επιστολή, στον κάθε δικαιούχο, στην οποία περιλαμβάνεται σαφής και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, το χρονοδιάγραμμα, ο συνολικός προϋπολογισμός του, οι πηγές και το ποσοστό χρηματοδότησης αυτού (το Τεχνικό Παράρτημα θα αναρτηθεί και στο ΠΣΚΕ για κάθε Δικαιούχο χωριστά). Με την ίδια επιστολή ο Δικαιούχος ενημερώνεται για την υποχρέωση, από πλευράς του, υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης περί αποδοχής του Τεχνικού Παραρτήματος, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση, καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθηση αυτού. Η Υπεύθυνη Δήλωση θα υποβληθεί στην Γ.Γ.Ε.Τ. μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης.
- Οι φορείς που δεν εντάσσονται στην Δράση ενημερώνονται από την Γ.Γ.Ε.Τ. και, στη σχετική ενημέρωση και παραπέμπονται στο ΠΣΚΕ για τους λόγους απόρριψής τους.

Σημειώνεται ότι ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου ορίζεται η ημερομηνία έκδοσης Απόφασης Ένταξης της Πράξης.

Η ΓΓΕΤ έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Η Απόφαση Ένταξης συνιστά για τους Δικαιούχους αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 2, του Κανονισμού 1303/2013. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση έργων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

10.1. Διαδικασία Ενστάσεων

Ο κάθε ενδιαφερόμενος δικαιούχος δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της έκδοσης της απόφασης ένταξης/απόρριψης, να υποβάλει ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999) κατά της απόφασης ένταξης/απόρριψης της αίτησης και της βαθμολόγησής της.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με Απόφαση του ΓΓΕΤ, ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη ένταξης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλεισμένου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Η διαδικασία ενστάσεων διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 43 της υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ/1016/19.12.2018 (Β' 5968) Υπουργική Απόφαση «Αντικατάσταση της υπ' αριθ.110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (Β' 1822) υπουργικής απόφασης Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 2690/1999 από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, εντός τριών (3) μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Το σύνολο της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων εξέτασης ενστάσεων καταχωρείται με ευθύνη της ΓΓΕΤ στο ΠΣΚΕ. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται στους δυνητικούς Δικαιούχους με ευθύνη της ΓΓΕΤ με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αλλά και μέσω του ΠΣΚΕ και αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια, στο www.antagonistikotita.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1. Εξόφληση δαπανών υλοποίησης

Η εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπ' όψιν τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου). Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιούνται οι εξοφλήσεις των δαπανών του έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Είναι δυνατή η αξιοποίηση περισσότερων του ενός λογαριασμών του δικαιούχου, στο ίδιο ή σε διαφορετικά Πιστωτικά Ιδρύματα. Στον Λογαριασμό του Έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο των παραστατικών δαπανών, (π.χ. τιμολογίων), θα πρέπει να έχει εκδοθεί στο διάστημα από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του.
- Μία δαπάνη κρίνεται επιλέξιμη εφόσον το αντίστοιχο παραστατικό έχει εξοφληθεί μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και πριν από την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης από το όργανο επαλήθευσης.
- Στην περίπτωση που εγκρίθηκε αίτηση χρηματοδότησης σε επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δηλαδή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διαθέτει VAT), τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνονται από παραστατικά του δικαιούχου με το ελληνικό ΑΦΜ για την υλοποίηση του έργου του. Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί πριν από την οριστικοποίηση της τελικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι επιχειρήσεις/προμηθευτές των δικαιούχων της Δράσης θα πρέπει, για τις δαπάνες της δράσης, να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι σε εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές/ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες (απορρίπτονται).
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης, δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά.
- Αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία εξόφλησης των δαπανών υλοποίησης των έργων δίνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ.

11.1.1 Παρακολούθηση Πράξεων – Επαληθεύσεις – Πιστοποιήσεις

Λογιστική παρακολούθηση

Όσον αφορά στη λογιστική παρακολούθηση της πράξης τονίζεται ιδιαίτερα ότι είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία για τις δαπάνες και τις επιχορηγήσεις της πράξης σύμφωνα με τα ΕΛΠ. Θα πρέπει, δηλαδή, να τηρούνται για την πράξη τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες

κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν απλογραφικά βιβλία, η επιχορήγηση (έσοδα) και οι δαπάνες θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από τη λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν στην πράξη. Τονίζεται ότι η μη τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού για κάποιες (ή όλες τις) κατηγορίες δαπανών θα έχει ως συνέπεια τη μη επιλεξιμότητα των δαπανών.

Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα τιμολόγια και λοιπά παραστατικά στοιχεία δαπανών της πράξης τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, στο σύνολό τους στη διάθεση της ΓΓΕΤ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Φωτοαντίγραφα των τηρουμένων πρωτοτύπων παραστατικών θα τηρούνται σε ιδιαίτερους φακέλους του λογιστηρίου του δικαιούχου ανά πράξη, φέροντας ένδειξη του φακέλου όπου βρίσκεται το πρωτότυπο. Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Τα πρωτότυπα των παραστατικών δαπανών πρέπει να σφραγίζονται με την ακόλουθη ένδειξη: «Συnergατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας – 2η Πρόσκληση - Επιχειρήσεις (..... κωδ. πράξης) 2014-2020».

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης της πράξης όσο και μετά από αυτή, για χρόνο τουλάχιστον τεσσάρων/4 ετών μετά την καταβολή της τελευταίας δόσης της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών της πράξης εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων/δικαιολογητικών, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης.

Επαλήθευσεις - Πιστοποιήσεις

Η τεχνική και οικονομική παρακολούθηση των πράξεων γίνεται με ευθύνη της ΓΓΕΤ. Η ΓΓΕΤ παρακολουθεί την εξέλιξη της υλοποίησης των πράξεων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους τους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροή και, όταν/άν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες.

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου έναντι της ΓΓΕΤ για την υλοποίηση και διασφάλιση της προόδου των πράξεών τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου με βάση την εγκεκριμένη πρόταση. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των πράξεων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του ΕΣΠΑ. Η ΓΓΕΤ καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα της Ελλάδας και της Ε.Ε. διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής της και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους.

Το σύνολο των ενεργειών επαλήθευσης πιστοποίησης, (αίτημα επαλήθευσης, επαλήθευση πράξεων, κ.λ.π.), γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στη ΓΓΕΤ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του
- πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν και να συνεπάγονται είτε διατύπωση απλών συστάσεων στο δικαιούχο προς συμμόρφωσή του εντός συγκεκριμένων προθεσμιών είτε ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

A) Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται από το δικαιούχο σε ειδικά τυποποιημένα για το σκοπό αυτό έντυπα, τόσο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ», όσο και σε έντυπη μορφή. Το αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις της Σύμπραξης σε αυτό και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Τα αιτήματα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά, όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ.

Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθεί μία (1) φορά και μετά την εκτέλεση του 50% τουλάχιστον του επιχορηγούμενου φυσικού αντικείμενου με πραγματοποίηση της αντίστοιχης δαπάνης.

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί, το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από τη συμβατική ημερομηνία λήξης της πράξης και να αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων της Σύμπραξης. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της Απόφασης ένταξης.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης ή δεν υποβληθεί αίτημα για το σύνολο των επιχειρήσεων της Σύμπραξης – Πιστοποίησης η ΓΓΕΤ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής του αιτήματος, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης.

Τα αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλονται από το Συντονιστή του έργου και αφορούν όλες τις επιχειρήσεις της Σύμπραξης.

Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά διενεργείται η σχετική επαλήθευση από την Γ.Γ.Ε.Τ, πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που έχει εκτελεστεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός της εγγυητικής επιστολής που ενδέχεται να έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής (απομείωση ή επιστροφή, αναγωγή σε παρούσα αξία). Η υποβολή αιτημάτων επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΠΣΚΕ.

B) Επαλήθευση πράξεων

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

Οι έλεγχοι μπορεί να πραγματοποιούνται είτε με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσης της πράξης, είτε στην έδρα της επιχείρησης εφόσον διαφοροποιείται από το χώρο εκτέλεσης του έργου, είτε από τα δηλωθέντα στις ενδιάμεσες εκθέσεις προόδου και τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών των επιχειρήσεων. Για τη σύνταξη της τελικής έκθεσης επαλήθευσης, απαραίτητη είναι η επιτόπια επίσκεψη από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.

Ο έλεγχος των πράξεων των δικαιούχων μέσω διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου (ΦΟΑ) γίνεται από ορισμένο, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της ΓΓΕΤ, όργανο ελέγχου, διμελές ή τριμελές. Το όργανο ορίζεται κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης-Πιστοποίησης από το δικαιούχο, εκτός από την περίπτωση υποχρεωτικού ελέγχου λόγω μη υποβολής της Τελικής Έκθεσης, αν και έχει προηγηθεί προκαταβολή ή εκταμίευση. Τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών μπορεί να προέρχονται από το ΜΠΑ, την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ, τη ΓΓΕΤ κ.α. ή να είναι ειδικοί εμπειρογνώμονες. Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση της ελεγχόμενης πράξης. Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα της ΓΓΕΤ η οποία φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών. Στα όργανα ελέγχου των επιτόπιων επαληθεύσεων δύνανται να συμμετέχουν και στελέχη εκτός ΓΓΕΤ, τα οποία διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα και υποχρεωτικώς θα λάβουν σχετική ενημέρωση και οδηγίες από τη ΓΓΕΤ.

Προκειμένου ο δικαιούχος να είναι κατάλληλα προετοιμασμένος κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης η αρμόδια Υπηρεσία αποστέλλει πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με το δικαιούχο, έγγραφο ειδοποίησης.

Η παρουσία του Υπευθύνου του Έργου εκ μέρους της επιχείρησης καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους, στην διαπίστωση της πορείας υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και στην επιβεβαίωση της εγγραφής στα λογιστικά βιβλία τυχόν καταβολής επιχορήγησης.

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση απαιτείται:

- πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κάθε φορά Απόφαση ένταξης
- αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου,
- έλεγχος της επιλεξιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες και της πραγματοποίησης τους εντός της επιλέξιμης περιόδου,
- επιβεβαίωση του εύλογου του κόστους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με την Απόφαση ένταξης,
- η διαπίστωση τη ορθής κατανομής των δαπανών στις αντίστοιχες κατηγορίες δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο,
- έλεγχος της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους,
- έλεγχος έκδοσης των πρωτότυπων παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών, τα οποία μονογράφονται και σφραγίζονται με ειδική σφραγίδα, που φέρει τον τίτλο του Προγράμματος. Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ),
- διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης του έργου σύμφωνα με την παρούσα Αναλυτική Πρόσκληση και τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους
- επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στο έργο από τη ΔΑ ή ελέγχων από άλλα εθνικά ή/και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα
- διατύπωση πιθανών συστάσεων για διορθωτικές ενέργειες
- διατύπωση άποψης σε σχέση με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου.
- Η όποια περικοπή θα πρέπει να τεκμηριώνεται και να αιτιολογείται αναλυτικά.

Εναλλακτικά κάθε επιχείρηση, όσον αφορά στο οικονομικό αντικείμενο, δύναται να αναθέτει την πιστοποίηση των δαπανών σε ορκωτούς λογιστές / ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής της, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου, την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών για τον συσχετισμό αυτών με τη συγκεκριμένη πράξη, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές / ελεγκτές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη στην οικεία δράση μέχρι την υποβολή της τελικής έκθεσης. Η ΓΓΕΤ εκδίδει ειδικές οδηγίες για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες υποβολής της έκθεσης ελέγχου.

Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικειμένου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΓΓΕΤ διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

Τα δικαιολογητικά για τη διενέργεια της επαλήθευσης - πιστοποίησης της πράξης, (του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου), αναφέρονται αναλυτικά στο «**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ** της παρούσας αναλυτικής Πρόσκλησης.

Επισημαίνεται ότι τόσο η έγγραφη όσο και η ηλεκτρονική γνωστοποίηση ελλείψεων, που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, από τη ΓΓΕΤ, όσο και η κάλυψή τους από το δικαιούχο, πρέπει να πραγματοποιούνται εντός της χρονικής προθεσμίας που ορίζεται στην επιστολή γνωστοποίησης ελλείψεων.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν ή την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης, η οποία αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ, αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Η έκθεση επαλήθευσης θα πρέπει να είναι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς τεκμηριωμένη ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που έχει ευρήματα και συνεπώς δημιουργεί δυσμενείς έννομες συνέπειες εις βάρος των δικαιούχων π.χ. με απομείωση της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η έκθεση επαλήθευσης υποβάλλεται στην αρμόδια Δ/νση της Γ.Γ.Ε.Τ, η οποία ελέγχει τα αναγραφόμενα στην έκθεση και σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης τυπικών διατάξεων νόμου ή όρων της απόφασης ένταξης (π.χ. μη τήρηση περιόδου επιλεξιμότητας δαπανών ή υπέρβαση συνολικού ή επί μέρους εγκεκριμένου προϋπολογισμού), διαγράφει τις αντίστοιχες δαπάνες.

Στις περιπτώσεις, που τυχόν διαφωνεί η Υπηρεσία σε επί μέρους πεδία της έκθεσης επαλήθευσης και με αντίστοιχη τεκμηρίωση, παραπέμπει στο όργανο επαλήθευσης την επανεξέταση των πεδίων αυτών προκειμένου να γίνουν οι όποιες διορθώσεις στην έκθεση. Σε περίπτωση μη συμφωνίας του οργάνου ελέγχου ως προς τις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας, δύναται να συγκροτηθεί νέο όργανο επαλήθευσης για τον επανέλεγχο της πράξης. Η δεύτερη έκθεση επαλήθευσης είναι υποχρεωτική για την Υπηρεσία.

Με την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας η αρμόδια Δ/νση της Γ.Γ.Ε.Τ. διαβιβάζει την έκθεση επαλήθευσης προς έγκριση στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, συνοδευόμενη από σχετική εισήγηση.

Τα στοιχεία της εγκεκριμένης έκθεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΤ. Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται μέσω του ΠΣΚΕ για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να διατυπώσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Α.Π. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/21-12-2105 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2784) με θέμα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 22 ΤΟΥ Ν. 4314/2014» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η σχετική έγκριση από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας και οριστικοποιούνται τα αποτελέσματα της επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΤ και μέσω του συστήματος ενημερώνονται οι δικαιούχοι.

Το αίτημα επαλήθευσης, η έκθεση επαλήθευσης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης τηρούνται στο φάκελο της Δράσης.

Έκτακτος Έλεγχος Προόδου

Έκτακτος Έλεγχος Προόδου πραγματοποιείται εφόσον εκτιμηθεί από το Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος/ΓΓΕΤ ότι δεν έχει επιτευχθεί η απαιτούμενη πρόοδος είτε των δεικτών/στόχων που έχουν τεθεί, είτε του Επιχειρηματικού Σχεδίου, είτε της υλοποίησης του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου του επιχειρηματικού σχεδίου της επιχείρησης, όπως ορίζεται στο εγκεκριμένο προς υλοποίηση επιχειρηματικό σχέδιο.

Ο Έκτακτος Έλεγχος Προόδου, που ανατίθεται/αποφασίζεται από τη ΓΓΕΤ, διενεργείται κατά περίπτωση από έναν ή περισσότερους εμπειρογνώμονες ή Επιτροπή και συνίσταται: α) στην αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης και επίτευξης των δεικτών/στόχων του σχεδίου ενίσχυσης της επιχείρησης, β) στην αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης του σχεδίου ενίσχυσης της επιχείρησης και γ) στην αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου.

Το πόρισμα του/των Εμπειρογνώμονα/ων ή της Επιτροπής, συνίσταται στην αποτίμηση της δυνατότητας επιτυχούς υλοποίησης και επίτευξης του εγκεκριμένου επιχειρηματικού σχεδίου, των δεικτών/στόχων που περιέχονται στις πράξεις των ελεγχόμενων και του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου τους, καθώς και εκτίμηση του βαθμού στον οποίο πιθανή αποτυχία επηρεάσει την υλοποίηση του εγκεκριμένου επιχειρηματικού σχεδίου και την ολοκλήρωση της πράξης.

Το πόρισμα, με ευθύνη της αρμόδιας Δ/νσης της ΓΓΕΤ, διαβιβάζεται στον/στην Γενικό/ή Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας και στον Αναπληρωτή Υπουργό Έρευνας με σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας/Διεύθυνσης.

Ανάλογα με τα ευρήματα του ελέγχου μπορεί να ακολουθήσει η συνέχιση της πράξης, ανάκληση Απόφασης χρηματοδότησης, ή τροποποίηση αυτής.

Αξιολόγηση Μετρήσιμων Δεικτών (με την υποβολή της Τελικής Έκθεσης)

Με την υποβολή της Τελικής Έκθεσης διενεργείται αξιολόγηση των μετρήσιμων δεικτών του Προγράμματος, από «Επιτροπή Αξιολόγησης Μετρήσιμων Δεικτών». Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης Μετρήσιμων Δεικτών αποτελούμενη από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη για την αξιολόγηση των μετρήσιμων δεικτών κάθε επιχείρησης και συνολικά του ΣΣΚ, όπως ορίζεται στο εγκεκριμένο προς υλοποίηση επιχειρηματικό σχέδιο της επιχείρησης.

Την Επιτροπή απαρτίζουν εμπειρογνώμονες με γνώσεις και υπόβαθρο σχετικό με τον εκάστοτε δείκτη / στόχο, Οικονομικό/Ελεγκτικό όπως π.χ. Ορκωτοί Λογιστές, Νομικό/Διοικητικό όπως π.χ. Δικηγόροι κλπ. Επίσης συμμετέχουν στελέχη της ΓΓΕΤ και της επιχείρησης ως παρατηρητές.

12. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη (επιχορήγηση) κάθε εγκεκριμένης πράξης ανέρχεται στο ποσό το οποίο αναγράφεται στην Απόφαση ένταξής του.

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της ΓΓΕΤ, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των πληρωμών του.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν4314/2014:

Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.

Οι τελικές πληρωμές των ανωτέρω δικαιούχων, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δύνανται να κατάσχονται, να υπόκεινται σε παρακράτηση και να συμψηφίζονται, με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία και καταβάλλονται με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Το συνολικό ποσό που κατάσχεται, παρακρατείται ή συμψηφίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του ποσού της τελικής πληρωμής.

Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου και αν η πληρωμή αφορά προκαταβολή, ενδιάμεση ή τελική πληρωμή.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απ' ευθείας στις επιχειρήσεις και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους.

Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου.

Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στη ΓΓΕΤ.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΠΣΚΕ. Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από το Συντονιστή.

Η ΓΓΕΤ διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013. Η διακοπή και οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτήν αποτυπώνονται στο ΠΣΚΕ, μέσω του οποίου ενημερώνεται ο Δικαιούχος.

Η καταβολή της κάθε δόσης της ενίσχυσης από τη ΓΓΕΤ γίνεται με την κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό κάθε επιχείρησης, που έχει δηλωθεί στη ΓΓΕΤ και θα πραγματοποιείται ανάλογα με τη ροή χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων /ΠΔΕ.

Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από τη ΓΓΕΤ στις επιχειρήσεις, η ΓΓΕΤ ενημερώνει το ΠΣΚΕ και το ΟΠΣ.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την καταβολή κάθε ποσού επιχορήγησης αποτυπώνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.

Προβλέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

α) Προκαταβολή

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε επιχείρηση μέλος της Σύμπραξης μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΓΓΕΤ με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Στη δεύτερη περίπτωση και, εφόσον συμβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, (σε περίπτωση παράτασης της περιόδου υλοποίησης της πράξης), η εγγυητική επιστολή ορισμένου χρόνου να λήγει πριν την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος-επιχείρηση υποχρεούται να την αντικαταστήσει αμέσως με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση.

Αποτελεί ευθύνη της ΓΓΕΤ να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Παρέχεται η δυνατότητα / επιλογή σε δικαιούχο που έλαβε προκαταβολή έναντι Εγγυητικής Επιστολής, όταν ελεγχθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες του έργου του, να ζητήσει τη διατήρηση της υπάρχουσας εγγυητικής επιστολής από την ΓΓΕΤ με σκοπό τη χορήγηση πρόσθετης δημόσιας χρηματοδότησης.

Σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2023.

β) Ενδιάμεση δόση

Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης από τη Σύμπραξη και έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης ενδιάμεσης επαλήθευσης, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών ανά επιχείρηση μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Η ενδιάμεση δόση καταβάλλεται από τη ΓΓΕΤ στην επιχείρηση-δικαιούχο της ενίσχυσης, εφόσον μετά από έλεγχο, που θα διενεργηθεί από τη ΓΓΕΤ, πιστοποιηθούν δαπάνες σε επίπεδο έργου σε ποσοστό που δεν υπολείπεται το πενήντα τοις εκατό (50%) επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου και δεν υπερβαίνει το ογδόντα τοις εκατό (80%) της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος-επιχείρηση δεν έχει προσκομίσει εγγυητική επιστολή προκαταβολής, λαμβάνει ενδιάμεση δόση ανάλογη προς τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες επί του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού.

Για την περίπτωση που ο δικαιούχος-επιχείρηση είχε προσκομίσει εγγυητική επιστολή και είχε λάβει προκαταβολή, η εγγυητική απομειώνεται κατά το ποσόν που αντιστοιχεί στην ενδιάμεση δόση επιχορήγησης.

γ) Αποπληρωμή

Η τελική δόση καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης από τη Σύμπραξη και μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης της πράξης, την οριστική παραλαβή του και την έκδοση Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης της Πράξης.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικώς επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος της πράξης και ανά επιχείρηση, καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της απόφασης ένταξης. Η ΓΓΕΤ διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα ημέρες/90 μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος Επαλήθευσης από τον Δικαιούχο. Η προθεσμία πληρωμής των ενενήντα 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΓΓΕΤ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013.

Το μέγιστο ποσό των Ενδιάμεσων Δόσεων (Ε.Δ.) και της Τελικής Δόσης (Τ.Δ.) της χρηματοδότησης για κάθε δικαιούχο, υπολογίζεται ως συνάρτηση της Πιστοποιηθείσας Δημόσιας Δαπάνης (Π.Δ.Δ.) ως ακολούθως:

Ε.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

Τ.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης,

όπου Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη Π.Δ.Δ. = το άθροισμα της Δημόσιας Δαπάνης που έχει πιστοποιηθεί για τον δικαιούχο από το όργανο επαλήθευσης, στο σύνολο των επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί.

Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης = το σύνολο των εκταμιεύσεων προς το Δικαιούχο (προκαταβολή και ενδιάμεση δόση).

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της ένταξης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

13. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η ΓΓΕΤ, όταν απαιτείται, εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας την έκδοση τροποποιήσεων της Απόφασης Χρηματοδότησης ή ανάκλησης αυτής και μεριμνά για τη δημοσιοποίηση των Αποφάσεων.

Αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), καταχωρώντας στα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο Συντονιστής συμπληρώνει και επισυνάπτει την τυποποιημένη φόρμα του ΠΣΚΕ με όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Τροποποίηση επί μέρους στοιχείων της Απόφασης ένταξης είναι δυνατή εφόσον τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων της πράξης ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου της πράξης και την επίτευξη των στόχων του,
- δεν μεταβάλλονται τα στοιχεία του φυσικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία επηρεάζουν τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού στοιχείου και τους όρους και προϋποθέσεις της προκήρυξης.
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/και η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης,

- δεν μεταβάλλεται η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών,
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης της πράξης.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε κάθε περίπτωση και για οποιαδήποτε αιτούμενη τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται όροι και προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και θετική αξιολόγηση της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης/Προκήρυξης.

Οι τροποποιήσεις ενσωματώνονται στην απόφαση χρηματοδότησης της πράξης.

Οι τροποποιήσεις, τις οποίες επιτρέπεται να αιτηθούν οι δικαιούχοι πράξεων της παρούσας Πρόσκλησης, εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

A. Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Η συγκεκριμένη κατηγορία αφορά σε τροποποιήσεις που σχετίζονται με κρίσιμες παραμέτρους που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίηση της πράξης και εντάσσονται σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης της πράξης,
2. Αντικατάσταση επιχείρησης μέλους της Σύμπραξης (και ανάλογη επικαιροποίηση/αντικατάσταση του συμφωνητικού συνεργασίας). Ο περιορισμός του αριθμού και χαρακτηρισμού των επιχειρήσεων, θα πρέπει να ικανοποιείται τόσο κατά την ένταξη όσο και κατά την ολοκλήρωση του κάθε ΣΣΚ,
3. Αντικατάσταση υπερβολάβου παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συμβάσει που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της Αίτησης Χρηματοδότησης (όχι φυσικά πρόσωπα),
4. Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου του έργου,
5. Αντικατάσταση πάγιων περιουσιακών στοιχείων, η αξία ή οι αποσβέσεις των οποίων ενισχύονται στο πλαίσιο της πράξης,
6. Τροποποίηση στοιχείων, που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου (π.χ. αλλαγή των παγίων στοιχείων ενεργητικού της επένδυσης, αλλαγή της πολιτικής προώθησης των πωλήσεων),
7. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου, που επηρεάζει επί μέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου-επιχείρησης της πράξης σε ποσοστό μεγαλύτερο του εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ δραστηριοτήτων ή κατηγοριών δαπανών) ή μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη (με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη), αλλά επιλέξιμη κατηγορία δραστηριοτήτων ή κατηγορία δαπάνης, ποσού μεγαλύτερου του πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου).

Κάθε αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) τουλάχιστον ενενήντα/90 ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης της πράξης, όπως αυτή προκύπτει βάσει της Απόφασης ένταξης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν εγκεκριμένων παρατάσεων. Ειδικά για το σημείο 2 ανωτέρω (αντικατάσταση επιχορηγούμενης επιχείρησης), το αίτημα τροποποίησης θα πρέπει να υποβάλλεται τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου.

Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με σαφήνεια οι αιτούμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης επιτρέπεται η υποβολή μέχρι δύο/2 αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας για κάθε δικαιούχο ανά πράξη.

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας με α/α 1,3,4,7 εξετάζονται από τα στελέχη του αρμοδίου Τμήματος της ΓΓΕΤ που είναι χειριστές των αντίστοιχων έργων, τα οποία δύνανται να ζητήσουν την συνδρομή εμπειρογνώμονα όπου κρίνεται απαραίτητο. Οι τροποποιήσεις αυτές εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτές από την Υπηρεσία και καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΤ.

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας με α/α 2, 5 και 6 εξετάζονται από την Επιτροπή Τροποποιήσεων Έργων της Δράσης, που συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Στην Απόφαση αυτή περιγράφονται τυχόν πρόσθετες αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων περιλαμβάνονται στην παρούσα και ορίζονται τα μέλη της που μπορούν να προέρχονται από στελέχη της ΓΓΕΤ ή/ και το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η εξέταση των αιτημάτων των δικαιούχων από την Επιτροπή Τροποποιήσεων γίνεται μετά από σχετική εισήγηση της αρμόδιας Δ/νσης. Στην περίπτωση τροποποίησης του φυσικού αντικειμένου, και εφόσον απαιτηθεί, η Επιτροπή είναι δυνατό να ζητήσει γνωμοδότηση από μέλος του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Οι τροποποιήσεις που εξετάζονται από την Επιτροπή Τροποποιήσεων Έργων εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτές, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε&Τ με βάση την εισήγηση – γνωμοδότηση της Επιτροπής. Η απόφαση καταχωρείται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΤ και κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω αυτού.

Β. Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης, επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

1. Αντικατάσταση μέλους της ομάδας εργασίας από ένα ή περισσότερα μέλη με ισότιμα προσόντα.
2. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επί μέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου επιχείρησης σε ποσοστό μικρότερο του εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δραστηριοτήτων ή κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας του δικαιούχου, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- αλλά επιλέξιμη κατηγορία δραστηριοτήτων ή κατηγορίας δαπάνης, ποσού μέχρι πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου).
3. Ορισμό νέων μελών της ομάδας έργου ή μελών τα οποία δεν είχαν οριστεί κατά την υποβολή της πρότασης.
4. Τροποποίηση του ύψους της ανθρωποπροσπάθειας κάθε δικαιούχου, όπως αυτή έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των ανθρωπομηνών συνολικά σε επίπεδο δικαιούχου μπορεί να αυξηθεί ή μειωθεί μέχρι 25%, με ανάλογη τεκμηρίωση σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου, χωρίς να επηρεάζεται αρνητικά η τιμή – στόχος του δείκτη CO24 “Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται” η οποία εγκρίθηκε κατά την ένταξη του έργου και αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετέχουν. Επί πλέον, επιτρέπεται η μεταφορά ανθρωπομηνών μεταξύ ενοτήτων εργασίας χωρίς περιορισμό. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.
5. Τροποποίηση της χρονικής διάρκειας των Ενοτήτων Εργασίας καθώς και του χρόνου παράδοσης των παραδοτέων, όπως έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση. Συγκεκριμένα, η χρονική διάρκεια μιας Ενότητας Εργασίας μπορεί να αυξομειωθεί, μετατοπίζοντας ταυτόχρονα χρονικά το μήνα λήξης της ή/και το μήνα έναρξής της. Σε περίπτωση που αυτή η χρονική μετατόπιση επηρεάζει άλλες ενότητες εργασίας και τα παραδοτέα τους, επέρχεται αντίστοιχη χρονική μετατόπιση. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω χρονικές μετατοπίσεις δεν μπορούν να αλλάζουν ούτε την ημερομηνία έναρξης του έργου (ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων) ούτε την εγκεκριμένη ημερομηνία λήξης (ημερομηνία έναρξης + εγκεκριμένη χρονική διάρκεια του έργου).
6. Αντικατάσταση των οργάνων και εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού) όπως έχουν αρχικώς περιγραφεί και εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση, από όργανα και εξοπλισμό με ανάλογα τεχνικά χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα, που θα έχουν την δυνατότητα να οδηγήσουν στο ίδιο ή βελτιωμένο αποτέλεσμα σε σχέση με τον αρχικώς περιγραφόμενο εξοπλισμό και έχουν ανάλογο κόστος. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.
7. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των υφιστάμενων υποκατηγοριών, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των περιγραφόμενων δαπανών εντός της ίδιας υποκατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό, εφόσον τηρούνται τα περιγραφόμενα στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα, σε ότι αφορά στις εν λόγω δαπάνες. Επιπλέον, επιτρέπεται η προσθήκη νέων υποκατηγοριών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης. Τέλος, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης μπορούν να προστεθούν επιπλέον δαπάνες οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου και δεν περιεγράφηκαν κατά την υποβολή της πρότασης, τηρώντας το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων καθ’ όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης χωρίς προηγούμενη σχετική έγκριση. Συνοδεύουν το αντίστοιχο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, και υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ, όπου και αποτυπώνονται σαφώς οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης ένταξης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου που διενεργεί την επαλήθευση-πιστοποίηση και το οποίο εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων, που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Γ. Τροποποιήσεις που αφορούν σε στοιχεία του δικαιούχου επιχείρησης

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του, ως ακολούθως:

- Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής,
- Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου,
- Μεταβολή εταιρικής/ μετοχικής σύνθεσης,
- Μεταβολή της έδρας ή/και μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας εφόσον γίνεται εντός της ίδιας κατηγορίας περιφέρειας.
- Αλλαγή Υπευθύνου Επικοινωνίας

Η δικαιούχος επιχείρηση υποχρεούται να ενημερώνει σχετικά τη ΓΓΕΤ μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΠΣΚΕ.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις εξετάζονται και ελέγχονται από την Υπηρεσία και, εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και ενημερώνεται σχετικά η επιχείρηση δικαιούχος μέσω του ΠΣΚΕ.

Δ. Άλλες Τροποποιήσεις

Οποιοδήποτε άλλο θέμα ή τροποποίηση, που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μείζονος ή ήσσονος σημασίας και δεν αφορά σε μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, εξετάζεται από τη ΓΓΕΤ. Τα αιτήματα αυτά μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης χωρίς να απαιτείται η υποβολή χωριστού αιτήματος τροποποίησης.

Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι των ενισχύσεων φέρουν την ευθύνη ώστε οι ως άνω τροποποιήσεις να μην οδηγούν σε απόκλιση από τους όρους και τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης χρηματοδότησης της επενδυτικής πρότασης.

14. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά τη σύνταξη της τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης των συνολικών στοιχείων της Πράξης και με βάση τα αποτελέσματά της, η ΓΓΕΤ προβαίνει στη σύνταξη της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης μέσω του ΠΣΚΕ, την οποία κοινοποιεί στο Δικαιούχο.

Με την κοινοποίηση αυτή βεβαιώνεται:

- Η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης),
- η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της Δικαιούχου- επιχείρησης και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του τελικού Αιτήματος,
- ο ορισμός του τελικώς καταβλητέου ποσού της δημόσιας συνεισφοράς και αποτύπωσης ποσών, που ενδεχομένως έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και του υπολειπόμενου προς καταβολή ποσού,
- το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης,
- η έκδοση των αδειών, που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο,
- η τήρηση των υποχρεώσεων των Δικαιούχων-επιχειρήσεων, που τίθενται στην απόφαση ένταξης χρηματοδότησης και συγκεκριμένα δημοσιότητας και ΑΜΕΑ και υποβολής απαιτούμενων στοιχείων,
- η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.),
- η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε μακροχρόνιας υποχρέωσης της Δικαιούχου - επιχείρησης, όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ένταξης.

Η ΓΓΕΤ κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στο δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στο φάκελο της Πράξης.

15. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

15.1. Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης της Πράξης

Οι δικαιούχοι των οποίων οι πράξεις χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, πρέπει να ανταποκρίνονται στις παρακάτω υποχρεώσεις:

- i. να τηρούν τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και στην Απόφαση Ένταξης,
- ii. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την υλοποίηση της πράξης και ιδίως σ' ό,τι αφορά στο δίκαιο κρατικών ενισχύσεων, στην αειφόρο ανάπτυξη, στην ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, στη φυλετική διάκριση και στην προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7),
- iii. να μην μεταβάλουν την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, χωρίς ενημέρωση της ΓΓΕΤ,
- iv. να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται,
- v. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και τα έγγραφα της πράξης, που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων,
- vi. να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση της πράξης ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων,
- vii. να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση της Διαχειριστικής Αρχής / Ενδιάμεσου Φορέα (ΓΓΕΤ), πάγια περιουσιακά στοιχεία, η αξία των οποίων ή οι αποσβέσεις αυτών έχουν ενισχυθεί,
- viii. να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες στην πράξη σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας,
- ix. να αναφέρονται στη χρηματοδότηση της πράξης από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από τη ΓΓΕΤ σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας, που αφορά στην πράξη (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους
- x. να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο των πράξεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, που δημοσιοποιεί η ΓΓΕΤ στις διαδικτυακές πύλες www.gsrt.gr, www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, η σύνοψη της πράξης, η ημερομηνία έναρξης της πράξης, η καταληκτική ημερομηνία πράξης, η συνολική επιλέξιμη δαπάνη, το ποσοστό συγχρηματοδότησης, η Περιφέρεια της χώρας και η ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

15.2. Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση της Πράξης

Υποχρεώσεις που αφορούν σε όλους τους Δικαιούχους Φορείς:

- i. Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και την Απόφαση Ένταξης,
- ii. Ο δικαιούχος δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής,
- iii. Ο δικαιούχος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΓΕΤ ή/και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, οφείλει να παράσχει κάθε στοιχείο και πληροφορία που αφορούν στην πράξη ακόμα και μετά τη λήξη της Δράσης, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης της Δράσης και να υποστηριχθεί ο σχεδιασμός μελλοντικών παρόμοιων Δράσεων,
- iv. Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών της πράξης τηρούνται από τους δικαιούχους σε ειδική μερίδα καθ' όλη τη διάρκειά της, αλλά και στη συνέχεια για τέσσερα (4) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔΕΠΠ, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της παραγωγικής επένδυσης. Τα ανωτέρω στοιχεία και

δικαιολογητικά έγγραφα τηρούνται υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων, που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος του χρόνου παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από το δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την ΚΥΑ 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015).

Πρόσθετες υποχρεώσεις των δικαιούχων:

- i. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μη διακόψει τη λειτουργία του για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης εφόσον είναι μικρομεσαία επιχείρηση και εντός πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης εφόσον είναι μεγάλη επιχείρηση. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.
- ii. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην μεταβιάσει, για οποιοδήποτε λόγο, πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας της επιχείρησης και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της επένδυσης για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης εφόσον είναι μικρομεσαία επιχείρηση και εντός πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης εφόσον είναι μεγάλη επιχείρηση. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις,
- iii. Να μην υπάρξει ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους της επένδυσης.

15.3. Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων δικαιούχων

Η ΓΓΕΤ αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων επιχειρήσεων και για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των πράξεων. Η ΓΓΕΤ τηρεί λεπτομερείς φακέλους των πράξεων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των πράξεων.

16. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Σε ό,τι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν όσα αναφέρονται στο Άρθρο 22 του Ν. 4314/2014 (Α 265) ως ισχύει και στην υπ. αριθ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/08.12.2015 (Β 2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014».

Σημειώνεται ότι η ΓΓΕΤ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις, θα διαβιβάζει στοιχεία που ενδεχομένως περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

17. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ ορίζεται στην Απόφαση της Πρόσκλησης.
Η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων χρηματοδότησης θα γίνει στο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis)
2. Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και τα Παραρτήματά της θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ (www.gsrt.gr), της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ (www.antonistikotita.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr), καθώς και του ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr).

3. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη:
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας,
Τμήμα Γ΄ Καινοτομίας, Μεσογείων 14-18, 115 10 ΑΘΗΝΑ, ηλεκτρονική διεύθυνση ssk.2@gprt.gr.

Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDASK (γραφείο υποστήριξης) που λειτουργεί η ΜΟΔ, τηλ: 210-7787940, support@mou.gr (ώρες γραφείου 09:00 – 17:00)

18. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ "ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ"

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΓΓΕΤ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΟΡΙΣΜΟΙ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ/ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ-ΛΟΓΙΣΤΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού
Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα,
Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ &
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (Γ.Γ.Ε.Τ.)

Διεύθυνση Ι2 Υποστήριξης Δράσεων
Έρευνας & Καινοτομίας
Τμήμα Γ' Καινοτομίας

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
2η Πρόσκληση: Επιχειρήσεις (ΕΚ 651/2014)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Έντυπο Υποβολής

Κωδικός πράξης: ΓΓ1CL-XXXXXXX/ΓΓ2CL-XXXXXXX

Δικαιούχος:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΓΓΕΤ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

[Πληκτρολογήστε κείμενο]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	3
I .1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ	3
I.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ)	3
I.2.1 Στοιχεία Ταυτότητας Επιχείρησης	3
I.2.2 Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) Επιχείρησης.....	4
Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) σχετιζόμενος με το Έργο	4
I.2.3 Βασικά Στοιχεία Τόπου Υλοποίησης Έργου - Στοιχεία Παραρτήματος στο οποίο Υλοποιεί το Έργο.....	4
I.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΦΩΝ.....	5
I.3.1 Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου	5
I.3.2 Υπεύθυνος Έργου Επιχείρησης.....	5
I.3.3 Συντονιστής Έργου	5
I.3.4 Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	5
I.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ / ΜΕΤΟΧΩΝ / ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ	6
I.4.1 Στοιχεία Μετόχων ή Εταίρων της Επιχείρησης	6
I.4.2 Συμμετοχές Επιχείρησης ή Εταίρου ή Μετόχου σε άλλες Επιχειρήσεις.....	6
I.4.3 Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore).....	7
I.4.4 Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore).....	7
I.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	8
I.5.1 Ανάκτηση Προηγούμενης Ενίσχυσης - Προβληματική Επιχείρηση.....	8
II ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ.....	8
II.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	8
II.1.1 Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις	8
II.1.2 Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας	9
II.1.3 Πίνακας Παραδοτέων.....	9
II.1.4 Σύνθεση Ομάδας Εργασίας ανά Ενότητα Εργασίας	10
II.1.5 Προσαύξηση Ποσοστού Ενίσχυσης για Έργα Έρευνας και Ανάπτυξης	10
II.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	10
II.2.1 Ανάλυση του Προϋπολογισμού ανά Επιχείρηση και Κατηγορία Δαπάνης...	10
II.2.2 Προϋπολογισμός ανά Επιχείρηση, Ενότητα Εργασίας και Κατηγορία Δραστηριότητας.....	12
II.2.3 Κατανομή Προϋπολογισμού ανά Επιχείρηση και Κατηγορία Δαπάνης.....	13
II.2.4 Κατανομή Προϋπολογισμού και Δημόσιας Δαπάνης	13
III ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	13
III.1. ΔΕΙΚΤΕΣ	13
III.1.1 Δείκτες Εκροής της Παρούσας Δράσης.....	13
III.1.2 Τήρηση Εθνικών και Ενωσιακών Κανόνων	14
IV 1 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ	14

Ι ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ι .1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ

Φορέας Αρωγός ΣΣΚ ¹	(Επιλογή από λίστα)
Τίτλος Πρότασης (Ελληνικά)	
Proposal Title (Αγγλικά)	
Ακρωνύμιο Πρότασης (Proposal Acronym)	
Διάρκεια (μήνες) ²	(Επιλογή από λίστα)

Ι.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ)³

Ι.2.1 Στοιχεία Ταυτότητας Επιχείρησης⁴			
A/A Επιχείρησης ⁵		Συντονιστής	☐
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Επωνυμία Επιχείρησης			
Συντομογραφία Επιχείρησης			
Διακριτικός Τίτλος Επιχείρησης			
Είχε συμπεριληφθεί στην 1η πρόσκληση ΣΣΚ: ΦΑ	(ΝΑΙ ή ΟΧΙ)		
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου Επιχείρησης			
A.Φ.Μ.		V.A.T. ⁶	
Δ.Ο.Υ.	(Επιλογή από λίστα)		
ΧΩΡΑ			
Ημερομηνία Ίδρυσης			
Νομική Μορφή	(Επιλογή από λίστα)		
Μέγεθος Επιχείρησης	(επάγεται)		
Δραστηριότητα Επιχείρησης			
Είδος Βιβλίων			
Η επιχείρηση είναι εξωχώρια			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ			
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	(Επιλογή από λίστα)		

¹ Αναφέρονται οι εγκεκριμένοι ΦΑ ΣΣΚ από την 1η Πρόσκληση ΣΣΚ. Στην παρούσα Πρόσκληση μπορεί να υποβληθεί μόνον μία πρόταση ανά εγκεκριμένο ΦΑ ΣΣΚ.

² Α' κύκλος: Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες, μη συμπεριλαμβανομένης της 6μηνης παράτασης.

³ Συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στο έργο.

⁴ Επωνυμία Επιχείρησης, Διακριτικός Τίτλος, Ημερομηνία Ίδρυσης, Δ/ση Έδρας: βάσει εγγράφου Δ.Ο.Υ.

⁵ Πρώτη δηλώνεται η επιχείρηση Συντονιστής

⁶ Η επιχείρηση - δυνητικός δικαιούχος που λειτουργεί νόμιμα (με έδρα ή υποκατάστημα) σε άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ συμπληρώνει το πεδίο VAT

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

Οδός - Αριθμός	
Πόλη	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Fax	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	
Άλλη Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

Ι.2.2 Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) Επιχείρησης

Επιχείρηση	Κ.Α.Δ. ⁷	Κύριος Κ.Α.Δ.	Ημερομηνία Προσθήκης
(Επιλογή Επιχείρησης από λίστα)	(επιλογή από λίστα)	☐	
		☐	

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) σχετιζόμενος με το Έργο

Επιχείρηση	Κ.Α.Δ. ⁸	Κύριος Κ.Α.Δ.	Ημερομηνία Προσθήκης
(Επιλογή Επιχείρησης από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)	☐	

Ι.2.3 Βασικά Στοιχεία Τόπου Υλοποίησης Έργου - Στοιχεία Παραρτήματος στο οποίο Υλοποιεί το Έργο⁹

Επιχείρηση	Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	Οδός - Αριθμός	Ταχ. Κωδικός	Πόλη	e-mail
(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)				

Ι.2.4 Άδεια Λειτουργίας¹⁰

Επιχείρηση	Αριθμός Άδειας Λειτουργίας ή ισοδύναμου εγγράφου	Εκδούσα Αρχή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία Λήξης	Αορίστου Χρόνου
(Επιλογή Επιχείρησης από λίστα)					ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες					

⁷ Συμπληρώνονται οι ΚΑΔ της επιχείρησης. Επισημαίνεται ότι οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Αγοροδιατροφής και διαθέτουν ΚΑΔ που αφορούν πρωτογενή παραγωγή ή τον Τομέα της Αλιείας - Υδατοκαλλιέργειας δεν μπορούν να κάνουν χρήση του αρ. 19 του Καν. ΕΕ 651/2014 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις» παρά μόνο των άρθρων 25, 28 και 29 του ίδιου κανονισμού.

⁸ Συμπληρώνεται ο σχετικότερος με το έργο ΚΑΔ, τον οποίο ήδη διαθέτει η επιχείρηση κατά την υποβολή. Δεν απαιτείται έκδοση νέου ΚΑΔ ειδικά για τη Δράση.

⁹ Ο τόπος υλοποίησης έργου (παράρτημα το οποίο υλοποιεί το έργο) που δηλώνεται στον πίνακα Ι.2.3 **καθορίζει την Περιφέρεια από τη οποία αντλεί χρηματοδότηση** ο Δυνητικός Δικαιούχος. Για τα συνεργατικά, η δημόσια δαπάνη που αναλογεί σε κάθε μέλος του συνεργατικού έργου (εταίρο) αντλείται από την περιφέρειά του εταίρου. Για τις επιχειρήσεις οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, να δηλωθεί ο τόπος και η περιφέρεια στην οποία δεσμεύονται ότι θα ιδρύσουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) όπου θα υλοποιηθεί το προτεινόμενο έργο.

¹⁰ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας)

--

Ι.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΦΩΝ¹¹**Ι.3.1 Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου**

Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)		
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Α.Φ.Μ.	V.A.T.		
Δημοτική – Τοπική Κοινότητα			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ. Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)	Τηλέφωνο (Κινητό)		
Fax	e-mail		

Ι.3.2 Υπεύθυνος Έργου Επιχείρησης

Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στην Επιχείρηση			
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ. Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)	Τηλέφωνο (Κινητό)		
Fax	e-mail		

Ι.3.3 Συντονιστής Έργου¹²

Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στην Επιχείρηση			
Επώνυμο			
Όνομα			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ. Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)	Τηλέφωνο (Κινητό)		
Fax	e-mail		

Ι.3.4 Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου¹³

¹¹ Επωνυμία Επιχείρησης, Διακριτικός Τίτλος, Ημερ/νία Ίδρυσης, Δ/νση Έδρας; βάσει εγγράφου Δ.Ο.Υ.

¹² Όπου απαιτείται συμπληρώνεται Συντονιστής Έργου. Φυσικό πρόσωπο που ορίζεται με Απόφαση της Επιχείρησης Συντονιστή και έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με τη ΓΓΕΤ. Σημειώνεται ότι ο Συντονιστής του έργου υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ.

¹³ Για κάθε πρόταση να καταχωρηθεί ένας μόνος Επιστημονικός Υπεύθυνος. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος μπορεί να προέρχεται από οποιαδήποτε επιχείρηση συμμετέχει στην σύμπραξη και είναι δυνατόν να αποτελεί εξωτερικό συνεργάτη.

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στην Επιχείρηση ή Είδος Συνεργασίας με την Επιχείρηση			
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)	Τηλέφωνο (Κινητό)		
Fax	e-mail		

I.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ / ΜΕΤΟΧΩΝ / ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ¹⁴I.4.1 Στοιχεία Μετόχων ή Εταίρων της Επιχείρησης¹⁵

Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)		
Α.Φ.Μ. Εταίρου ή Μετόχου	V.A.T.		
Δ.Ο.Υ.			
Χώρα Εγκατάστασης / Διαμονής			
Ποσοστό Συμμετοχής (%)			
Θέση Εταίρου ή Μετόχου στην Επιχείρηση			
Είδος Προσώπου (Μετόχου ή Εταίρου)	☐ Φυσικό Πρόσωπο ☐ Νομικό Πρόσωπο		
Επώνυμο ή Επωνυμία			
Όνομα			
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπροσώπου	V.A.T. Νομίμου Εκπροσώπου		
Χώρα Εγκατάστασης / Διαμονής Νομίμου Εκπροσώπου	Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης		
Οδός - Αριθμός			
Ταχ. Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο Επικοινωνίας			
Fax			
email			

I.4.2 Συμμετοχές Επιχείρησης ή Εταίρου ή Μετόχου σε άλλες Επιχειρήσεις¹⁶

Ο Επιστημονικός δεν δύναται να προέρχεται από τον Φορέα Αρωγό (ΦΑ). Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του έργου επιτρέπεται να ταυτίζονται.

¹⁴ Συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση.

¹⁵ Σε περίπτωση πολυμετοχικών σχημάτων, κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ ενδείκνυται να καταχωρούνται όσοι εκ των μετόχων κατέχουν ποσοστό μετοχών μεγαλύτερο ή ίσο του 25% ή οι πέντε με το μεγαλύτερο ποσοστό αν υπάρχουν εκατοντάδες μικρομέτοχοι. Επιχείρηση που στο μετοχικό κεφάλαιο της συμμετέχει το Δημόσιο ή Δημόσιος φορέας συμπληρώνει το ΑΦΜ του εποπτεύοντος υπουργείου ή του δημόσιου φορέα αντίστοιχα. Για τις ατομικές επιχειρήσεις όπου στοιχεία Μετόχου δηλώνονται τα στοιχεία της ατομικής επιχείρησης.

¹⁶ Αφορά τους μετόχους που δηλώθηκαν στην καρτέλα I.4.1. και κατέχουν ποσοστό μετοχών μεγαλύτερο ή ίσο του

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)
Επωνυμία Επιχείρησης	
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης	
Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης	
Αντικείμενο Επιχείρησης	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Θέση Επιχείρησης ή Μετόχου στην Επιχείρηση	

Ι.4.3 Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)			
Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)		
Συνδεδεμένη Επιχείρηση			
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης		V.A.T.	
ΧΩΡΑ			
Περίοδος Αναφοράς	(Επιλογή από λίστα)		
Απασχολούμενοι (ΕΜΕ)			
Σύνολο Ενεργητικού			
Κύκλος Εργασιών			

Ι.4.4 Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)			
Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)		
Συνεργαζόμενη Επιχείρηση			
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης		V.A.T.	
ΧΩΡΑ			
Περίοδος Αναφοράς	(Επιλογή από λίστα)		
Απασχολούμενοι (ΕΜΕ)			
Σύνολο Ενεργητικού			
Κύκλος Εργασιών			

Ι.4.5 Συγκεντρωτικά Στοιχεία Μεγέθους Επιχειρήσεις			
(Συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ)			
Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)		
	Έτος υποβολής -3	Έτος υποβολής -2	Έτος υποβολής -1
Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)			
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)			
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)			

Ειδικότερες οδηγίες για τον τρόπο συμπλήρωσης της καρτέλας Ι.4. παρέχονται στο Εγχειρίδιο ΠΣΚΕ για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης της Δράσης που είναι αναρτημένο στους δικτυακούς τόπους της ΕΥΔ ΕΠΑνεΚ, της ΓΓΕΤ και στο ΠΣΚΕ (μενού πληροφορίες).

Επισημαίνεται ότι, ο ηλεκτρονικός φάκελος υποψηφιότητας πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (Παράρτημα ΙΙ) – κατά περίπτωση - σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (πχ αρχείο τύπου pdf, zip). Ανώτατο όριο 10 MB

25% σε άλλες επιχειρήσεις.

ανά επισύναψη (attachment) και ανώτατο όριο 50 MB συνολικών επισυναπτόμενων ανά επενδυτική πρόταση.

Η Γ.Γ.Ε.Τ. διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό στοιχείο προκειμένου να διασταυρωθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων.

I.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

I.5.1 Ανάκτηση Προηγούμενης Ενίσχυσης - Προβληματική Επιχείρηση¹⁷

Επιχείρηση	(Επιλογή από λίστα)
Εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, αριθμός απόφασης ανάκτησης	
Είναι η επιχείρηση προβληματική, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού ΕΚ 651/2014 (παράρτημα ΙΙ της αναλυτικής πρόσκλησης της Δράσης);	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	

II ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ

II.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

II.1.1 Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις¹⁸

1.1.α Αντικείμενο και Στόχοι του Έργου ¹⁹
1.1.β Μεθοδολογία Υλοποίησης του Έργου
1.1.γ Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων ²⁰

¹⁷ Σημειώνεται ότι η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) έχει προχωρήσει σε σύνταξη εγγράφων με διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής (έγγραφα Α.Π.42649/ΕΥΚΕ 5351/10-04-2017 και Α.Π.64925/ΕΥΚΕ 5796/09-06-2017), τα οποία επισυνάπτονται ως Παραρτήματα της Αναλυτικής Πρόσκλησης.

¹⁸ Σε κάθε πεδίο, παρακαλούμε συμπληρώστε κείμενο έως 4000 χαρακτήρες (συμπεριλαμβάνονται κενά και λοιποί χαρακτήρες). Συνοπτικές εκθέσεις επισυνάπτονται ως αρχεία .pdf. Επισημαίνεται ότι το σύνολο των επισυναπτόμενων αρχείων δε θα πρέπει να ξεπερνά τα 50 MB.

¹⁹ σε συνάφεια με τους στρατηγικούς στόχους του ΣΣΚ, όπως περιγράφηκαν στην εγκεκριμένη πρόταση του ΦΑ. Να δοθεί έμφαση στην πρωτοτυπία και καινοτομία των προς επίτευξη στόχων, στον αριθμό των επιχειρήσεων-μελών που θα ωφεληθούν από τα τελικά αποτελέσματα, όπως και στη συμβολή στην δημιουργία ή και ενδυνάμωση μιας διαρκούς συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων -μελών του ΣΣΚ και των ερευνητικών τους προγραμμάτων.

²⁰ Να γίνει αναφορά στα νέα προϊόντα, διεργασίες/διαδικασίες, υπηρεσίες, δραστηριότητες, οργανωτικά μοντέλα, καινοτόμες ιδέες και μεθόδους, στα διατομεακά καινοτόμα σχέδια που υποστηρίζονται από τα μέλη του ΣΣΚ και γενικά

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

1.1.δ Αναμενόμενα Αποτελέσματα ²¹
1.1.ε Οικονομική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων
1.1.στ Δραστηριότητες Διάχυσης και Δημοσιότητας
1.1.ζ Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συνεργαζόμενων φορέων
1.1.η Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου / Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων
1.1.θ Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων τυχόν υπεργολάβου

II.1.2 Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας

A/A	Τίτλος Ενότητας Εργασίας	Κατηγορία Δραστηριότητας ²²	Υπεύθυνος Ε.Ε. (Επιχείρηση)	Ανθρωπομήνες ²³	Έναρξη (μήνας) ²⁴	Τέλος (μήνας) ²⁵	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη
		(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)					

II.1.3 Πίνακας Παραδοτέων

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Σύντομη Περιγραφή	Είδος Παραδοτέου ²⁶	Ενότητα Εργασίας	Επιχείρηση	Παράδοση (μήνας) ²⁷
-----	-------------------	-------------------	--------------------------------	------------------	------------	--------------------------------

στις υπηρεσίες Β2Β που αναπτύσσονται μεταξύ των επιχειρήσεων μελών του ΣΣΚ, στο πλαίσιο συνεργασίας ή και υπεργολαβίας.

²¹ Διακριτή αναφορά στη συμβολή της πρότασης στις επιπτώσεις του επιχειρηματικού σχεδίου του ΣΣΚ και αναφορά τυχόν επιπτώσεων πέραν των αναφερθέντων στο επιχειρηματικό σχέδιο του ΣΣΚ, όπως στη βελτίωση της ικανότητας καινοτομίας, τη δημιουργία νέων αγορών, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης, την ανάπτυξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για τη χώρα, τη δυνατότητα διεξόδου σε διεθνείς αγορές και σε διεθνείς αλυσίδες αξίας υψηλής τεχνολογίας, διάχυσης της τεχνολογίας σε συγγενείς κλάδους, τη συμβολή στην κοινωνική ευημερία και συνοχή (π.χ. νέες θέσεις απασχόλησης, οικονομική βιωσιμότητα, τυχόν συμβολή στην αειφορία, κα). Η αναφορά να γίνει ανά επιχείρηση.

²² Οι επιλέξιμες Κατηγορίες δραστηριότητας της Δράσης είναι:

ΒΙΕ: Βιομηχανική Έρευνα (Άρθρο 25),

ΠΕΑ: Πειραματική Ανάπτυξη (Άρθρο 25),

ΜΤΣ: Μελέτες Τεχνικής Σκοπιμότητας (Άρθρο 25),

ΚΑΙΝΜΜΕ: Ενισχύσεις Καινοτομίας για ΜΜΕ (Άρθρο 28),

ΔΙΑΟΡΓΚΑΙ: Ενισχύσεις για Διαδικαστική και Οργανωτική Καινοτομία (Άρθρο 29)

ΕΚΘΜΜΕ: Ενισχύσεις για Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις (Άρθρο 19)

²³ ενδεικτικά συμπληρώνονται οι ανθρωπομήνες που αναλογούν στην Ενότητα Εργασίας και προκύπτουν από τον Πίνακα II.1.4

²⁴ ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που ξεκινά η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (π.χ. 1^{ος} μήνας)

²⁵ ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να λήξει η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (π.χ. 18^{ος} μήνας)

²⁶ Έκθεση, Δημοσίευση, Πιλοτικό έργο, Πρότυπο, Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας, Μελέτη ως αποτέλεσμα Συμβουλευτικής Υπηρεσίας, Υποστηρικτικές Υπηρεσίες, Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, Μελέτη Σκοπιμότητας, συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορική έκθεση, Άλλο.

²⁷ Ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να παραδοθεί το παραδοτέο, που δεν μπορεί να ξεπερνά το

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

			(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)	

II.1.4 Σύνθεση Ομάδας Εργασίας ανά Ενότητα Εργασίας²⁸

Ενότητα Εργασίας	Επιχείρηση	Ονοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Ανθρωπομήνες	Κόστος Εργασίας
(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)				

II.1.5 Προσαύξηση Ποσοστού Ενίσχυσης για Έργα Έρευνας και Ανάπτυξης

το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία:

- μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή

ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ

ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)

1.5.2. Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;

ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)

II.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**II.2.1 Ανάλυση του Προϋπολογισμού ανά Επιχείρηση και Κατηγορία Δαπάνης****EP1 - Δαπάνες προσωπικού²⁹**

A/A	Ενότητα Εργασίας	Ανθρωπομήνες	μέση Τιμή Α/μήνα	Δαπάνη (€)
Συνολική Δαπάνη (€)				

EP2 - Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, κτιρίων και γηπέδων³⁰

πέρας της αντίστοιχης Ενότητας Εργασίας.

²⁸ Πρέπει να καταχωρηθούν τα στοιχεία **των ατόμων που συμμετέχουν στην Ομάδα Εργασίας για κάθε Επιχείρηση**. Αν πρόκειται για έκτακτο προσωπικό, δηλώστε στα πεδία Επώνυμο, Όνομα «νέα θέση εργασίας» και συμπληρώστε την ειδικότητα.

²⁹ Συμπληρώνεται η συνολική δαπάνη προσωπικού της επιχείρησης (μία τιμή). Ειδικότερα, συμπληρώνεται η εκτιμώμενη μέση Τιμή Α/μήνα ώστε η συνολική δαπάνη προσωπικού να προκύπτει ως το γινόμενο Τιμή Α/μήνα x Α/μήνες.

³⁰ Αναφέρονται τα πάγια που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση του έργου ανεξάρτητα κόστους. Επιλέξιμες

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

A/A	Περιγραφή παγίου	Ενότητα Εργασίας	Τεκμηρίωση Χρήσης	Έτος κτήσης	Κόστος Αγοράς (€)	Αναπόσβεστη Αξία (€)	Διάρκεια Απόσβεσης (μήνες)	Αξία απόσβεσης (€)
Σύνολο								

ΕΡ3 - Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας, συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες³¹

A/A	Περιγραφή υπεργολαβίας	Ενότητα Εργασίας	Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας Υπεργολαβίας	Επωνυμία υπεργολάβου/ παρόχου υπηρεσιών	Μέλος ΣΣΚ	Δαπάνη (€)
					ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Σύνολο						

ΕΡ4 - Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες³²

A/A	Ενότητα Εργασίας	Περιγραφή	Δαπάνη (€)
Συνολική Δαπάνη (€)			

ΕΜΕΟ - Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες³³

A/A	Ενότητα Εργασίας	Δαπάνη Προσωπικού	Δαπάνη (€)
Συνολική Δαπάνη (€)			

ΜΕ1 - Δαπάνες για μελέτες τεχνικής σκοπιμότητας

A/A	Περιγραφή ³⁴	Δαπάνη (€)

θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη χρήση του παγίου για το έργο, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Η διάρκεια απόσβεσης αναφέρεται **στη χρήση του παγίου κατά τους μήνες που χρησιμοποιούνται στο έργο και όχι στο σύνολο της μηνιαίας απόσβεσης, αν δεν χρησιμοποιείται για το έργο στο 100% του χρόνου του. Δεν χρεώνονται αποσβέσεις για όργανα, εξοπλισμό και κτίρια, που έχει αγοράσει η επιχείρηση στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενης δράσης.**

³¹ Περιλαμβάνει δαπάνες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε: Α) φυσικά πρόσωπα Β) νομικά πρόσωπα. Αναφέρονται αναλυτικά οι δαπάνες για την εκτέλεση του έργου που θα ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγηση της πρότασης. Ο υπεργολάβος/πάροχος υπηρεσιών ονοματίζεται κατά την υποβολή της πρότασης, εφόσον είναι γνωστός.

³² Συμπληρώνεται η συνολική δαπάνη για δαπάνες ταξιδιών, δημοσιότητας, αναλωσίμων, αμοιβής ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, προσαρμογών για άτομα με αναπηρία και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

³³ Οι έμμεσες δαπάνες δηλώνονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού. Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (ΕΡ1-Δαπάνες Προσωπικού). Η κατηγορία δαπάνης ΕΜΕΟ πρέπει να είναι μικρότερη ή ίση με το 15% της ΕΡ1, με ακρίβεια δύο δεκαδικών.

³⁴ Συμπληρώνεται το αντικείμενο της μελέτης τεχνικής σκοπιμότητας

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

		Συνολική Δαπάνη (€)

ΚΑ1 - Δαπάνες για ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ³⁵

A/A	Ενότητα Εργασίας	Περιγραφή	Δαπάνη (€)
			Συνολική Δαπάνη (€)

ΕΚ1 - Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις³⁶

A/A	Ενότητα Εργασίας	Περιγραφή	Δαπάνη (€)
			Συνολική Δαπάνη (€)

Το ποσό που έχει δηλωθεί στην καρτέλα ΙΙ.2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ για κάθε επιχείρηση στην Κατηγορία Δαπάνης ΜΕ1 (Δαπάνες για Μελέτες Τεχνικής Σκοπιμότητας) θα πρέπει να είναι ίσο με το ποσό που έχει δηλωθεί ανά επιχείρηση στην Κατηγορία Δραστηριοτήτων ΜΤΣ στην καρτέλα ΙΙ.2.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.

Το ποσό που έχει δηλωθεί στην καρτέλα ΙΙ.2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ για κάθε επιχείρηση στην Κατηγορία Δαπάνης ΚΑ1 (Δαπάνες για ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ) θα πρέπει να είναι ίσο με το ποσό που έχει δηλωθεί ανά επιχείρηση στην Κατηγορία Δραστηριοτήτων ΚΑΙΝΜΜΕ στην καρτέλα ΙΙ.2.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.

Το ποσό που έχει δηλωθεί στην καρτέλα ΙΙ.2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ για κάθε επιχείρηση στην Κατηγορία Δαπάνης ΕΚ1 - Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις θα πρέπει να είναι ίσο με το ποσό που έχει δηλωθεί ανά επιχείρηση στην Κατηγορία Δραστηριοτήτων ΕΚΘΜΜΕ στην καρτέλα ΙΙ.2.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.

ΙΙ.2.2 Προϋπολογισμός ανά Επιχείρηση, Ενότητα Εργασίας και Κατηγορία Δραστηριότητας³⁷					
Επιχείρηση	Ενότητα Εργασίας	Κατηγορία Δραστηριότητας ³⁸	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη ³⁹	Ένταση Ενίσχυσης ⁴⁰
(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)				
Επιχείρηση 1			(Σύνολο)		
Επιχείρηση 2			(Σύνολο 2)		

³⁵ Οι δαπάνες καινοτομίας (ΚΑ1) περιλαμβάνουν: Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού, Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης και Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας. Είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ. Αναφέρονται αναλυτικά όλες οι δαπάνες που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου και λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της πρότασης.

³⁶ Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου. Οι δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για επιχειρήσεις που για τις οποίες δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 19 του Καν. 651/2014.

³⁷ Στην καρτέλα αυτή ορίζονται οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε κάθε Ενότητα Εργασίας και ο αντίστοιχος Προϋπολογισμός τους. Συμπληρώνεται μόνο από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην Ενότητα Εργασίας.

³⁸ Η Κατηγορία Δραστηριότητας για κάθε Ενότητα Εργασίας επάγεται από τον πίνακα ΙΙ.2.4 "Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας"

³⁹ Η Δημόσια Δαπάνη επάγεται αυτόματα από το σύστημα

⁴⁰ Η Ένταση Ενίσχυσης υπολογίζεται από το σύστημα σε σχέση με την κατηγορία δραστηριότητας και το μέγεθος της επιχείρησης (σύμφωνα με τον ΕΕ 651/2014)

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

Σύνολο έργου	(Σύνολο έργου)		
--------------	----------------	--	--

II.2.3 Κατανομή Προϋπολογισμού ανά Επιχείρηση και Κατηγορία Δαπάνης ⁴¹			
Κατηγορία Δαπάνης	Επιχείρηση 1	Επιχείρηση 2	Σύνολο Επιλέξιμου Προϋπολογισμού
Σύνολο	(Σύνολο)	(Σύνολο)	(Σύνολο έργου)

II.2.4 Κατανομή Προϋπολογισμού και Δημόσιας Δαπάνης ⁴²							
A/A Επιχείρησης	Συντομογραφία Επιχείρησης	Μέγεθος Επιχείρησης	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη (%)	(%) Δ.Δ. επί της συνολικής Δ.Δ.	Περιφέρεια ⁴³
	Σύνολο						

III ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

III.1. ΔΕΙΚΤΕΣ

III.1.1 Δείκτες Εκροής της Παρούσας Δράσης ⁴⁴	
CO01: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται ⁴⁵	
CO02: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις ⁴⁶	
CO05: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται ⁴⁷	
CO24: Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται ⁴⁸	
CO26: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	

⁴¹ Πληροφοριακός Πίνακας, ο οποίος επάγεται από τα στοιχεία που έχουν εισαχθεί στον Πίνακα II.2.1 Ανάλυση του Προϋπολογισμού ανά Επιχείρηση και Κατηγορία Δαπάνης. Στον Πίνακα αυτό αθροίζονται οι Π/Υ ανά Κατηγορία Δαπάνης και Επιχείρηση. Για κάθε επιχείρηση, το σύνολο του προϋπολογισμού από την καρτέλα II.2.3 Π/Υ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ θα πρέπει να είναι ίσο με τον Προϋπολογισμό της επιχείρησης στην καρτέλα II.2.4 ΚΑΤΑΝΟΜΗ Π/Υ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΔΑΠΑΝΗΣ.

⁴² Πληροφοριακός Πίνακας, ο οποίος επάγεται αυτόματα από το σύστημα

⁴³ Η Περιφέρεια επάγεται από τον τόπο υλοποίησης του έργου (παράρτημα το οποίο υλοποιεί το έργο) που δηλώνεται στον πίνακα I.2.3

⁴⁴ Επεξήγηση των δεικτών εκροής δίνονται στο Παράρτημα XIII της πρόσκλησης: Δείκτες Δράσης. Συμπληρώνονται οι τιμές-στόχοι των εξής δεικτών σε επίπεδο έργου.

⁴⁵ CO01: Αριθμός των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο

⁴⁶ CO02 = CO01: Αριθμός των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο

⁴⁷ CO05: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται (από την ημερ/νία ίδρυσης- ως νέα εκλαμβάνεται η επιχείρηση που δεν υπήρχε πέντε χρόνια πριν από την ημερ/νία υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης)

⁴⁸ CO24: Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται = Μεικτές νέες θέσεις εργασίας που δεν προϋπήρχαν (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

Παράρτημα Ι ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΣΚ - 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

C027: Έρευνα και καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης ⁴⁹	
C028: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά	
C029: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία	
05802: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης ⁵⁰	
05803: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης ⁵¹	
05804: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας PCT στο πλαίσιο της δράσης ⁵²	
06707: Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων μελών Συνεργατικών Σχηματισμών	

III.1.2 Τήρηση Εθνικών και Ενωσιακών Κανόνων	
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην αρχή της αειφόρου ανάπτυξης και διασφάλιση την προώθηση των απαιτήσεων προώθηση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, αποδοχής πόρων, μετριασμού, κλιματικής αλλαγής και προστασίας της βιοποικιλότητας.	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ

IV 1 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ⁵³

Επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**. Η επισύναψη των ανωτέρω αρχείων αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση.

⁴⁹ Συνολική αξία της ιδιωτικής συμμετοχής σε υποστηριζόμενα έργα καινοτομίας ή E&A, συμπεριλαμβανομένων των μη επιλέξιμων τμημάτων του έργου.

⁵⁰ 05802: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

⁵¹ 05803: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

⁵² 05804: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας PCT στο πλαίσιο της δράσης (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

⁵³ **Επισημαίνεται ότι το σύνολο των επισυναπτόμενων αρχείων δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 50 MB.**

Σημείωση:

Οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στην πλήρη και ορθή συμπλήρωση της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ και να μεριμνήσουν να υπάρχει ταυτότητα ως προς τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της πρότασης με την εγκεκριμένη (από την 1η πρόσκληση ΣΣΚ) πρόταση του ΦΑ. Ειδικότερα το φυσικό αντικείμενο του έργου [Καρτέλα ΙΙ.1.1 Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου] να περιγραφεί, ώστε το έργο να δύναται να ταυτοποιηθεί με το περιγραφέν στην πρόταση του ΣΣΚ. Η ταυτότητα της πρότασης στο ΠΣΚΕ με την εγκεκριμένη από την 1η Πρόσκληση ΣΣΚ πρόταση, κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α' 75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Ανακρίβεια στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης.

Εφιστάται η προσοχή στους Δυνητικούς Δικαιούχους η υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης να πραγματοποιείται σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα, καθώς «Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων του τρέχοντος κύκλου της Δράσης». (βλ. Ενότητα 8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ).

Για την υποβοήθηση των δυνητικών δικαιούχων στην υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ, η ΓΓΕΤ έχει αναπτύξει Εγχειρίδιο ΠΣΚΕ για την υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης στη δράσης (Εγχειρίδιο Υποβολής στην 2η Πρόσκληση ΣΣΚ), το οποίο είναι αναρτημένο στο δικτυακό τόπο της ΓΓΕΤ (www.gsrt.gr) και στο ΠΣΚΕ (μενού Πληροφορίες). Το παρόν υπόδειγμα αποτελεί αποσπασματική απεικόνιση του συνόλου της ανωτέρω πληροφορίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Απαραίτητα στοιχεία και λοιπά δικαιολογητικά για την οριστική ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης:

1. Το ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ: 2^η Πρόσκληση: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» το οποίο αποτελεί και Αίτηση για ένταξη στη Δράση και το οποίο συμπληρώνεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων.
2. **Συνοπτική έκθεση του έργου.** Περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία του έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις. Πρόκειται για ολοκληρωμένη περιγραφή του έργου. Η έκθεση ακολουθεί τη δομή της καρτέλας ΙΙ.1.1: 1.1.α Αντικείμενο και Στόχοι του Έργου, 1.1.β Μεθοδολογία Υλοποίησης του Έργου, 1.1.γ Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων, προστιθέμενη αξία ενοτήτων εργασίας και συμμετεχουσών επιχειρήσεων ανά ενότητα εργασίας, 1.1.δ Αναμενόμενα Αποτελέσματα ανά επιχείρηση και σε επίπεδο έργου, 1.1.ε Οικονομική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και 1.1.στ Δραστηριότητες Διάχυσης και Δημοσιότητας. Η συνοπτική έκθεση περιλαμβάνει τις πληροφορίες των πεδίων 1.1.α έως 1.1.στ της καρτέλας ΙΙ.1.1 και επιπλέον τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου. Συνιστάται να είναι έως δεκαπέντε (15) σελίδες, ως ένα ενοποιημένο αρχείο PDF (1 αρχείο που αφορά το σύνολο του έργου, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).
3. **Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων/ Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου.** Περιλαμβάνει περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων και την προστιθέμενη αξία κάθε συμμετέχουσας επιχείρησης. Περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για την οργανωτική δομή και τον τρόπο οργάνωσης και διαχείρισης του έργου. Περιλαμβάνει τις πληροφορίες του πεδίου 1.1.η της καρτέλας ΙΙ.1.1 και επιπλέον τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου (όπως σχήματα, πίνακες κλπ). Συνιστάται να είναι έως δύο (2) σελίδες, ως ένα ενοποιημένο αρχείο PDF (1 αρχείο που αφορά το σύνολο του έργου, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).
4. **Περιγραφή δραστηριοτήτων & ερευνητικών ενδιαφερόντων κάθε Επιχείρησης και διαθέσιμου εξοπλισμού /υποδομών** που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο. Περιλαμβάνει τις πληροφορίες του πεδίου 1.1.ζ " Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συνεργαζόμενων φορέων" της καρτέλας ΙΙ.1.1 και επιπλέον τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου, ώστε να τεκμαίρεται η εμπειρία και οι επιδόσεις της επιχείρησης στην εκτέλεση παρόμοιων έργων, η ικανότητα και η επάρκεια υποδομών στις επιχειρήσεις-μέλη για την εκπλήρωση του ρόλου τους στις Ενότητες Εργασίας που συμμετέχει. Συνιστάται να είναι έως δύο (2) σελίδες ανά επιχείρηση, ως αρχείο PDF. (1 αρχείο για κάθε φορέα, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).
5. **Περιγραφή Ομάδα Εργασίας κάθε Επιχείρησης.** Περιλαμβάνει περιληπτική βιογραφική αναφορά μιας παραγράφου για κάθε μέλος της ομάδας εργασίας της κάθε επιχείρησης, και συγκεκριμένα σύντομο βιογραφικό, 10-15 γραμμές, ανά άτομο, όπως δηλώθηκαν στην καρτέλα ΙΙ.1.4. ως αρχείο PDF, ώστε να τεκμαίρεται η επάρκεια εμπειρογνομωσύνης επιχειρήσεων- μελών του ΣΣΚ για την υλοποίηση των Ενοτήτων Εργασίας, (1 αρχείο για κάθε επιχείρηση, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).
6. **Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων τυχόν υπεργολάβου.** Περιλαμβάνει τις πληροφορίες του πεδίου 1.1.θ της καρτέλας ΙΙ.1.1 και επιπλέον τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου. Σε περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει από επιχειρήσεις σε νομικά πρόσωπα (υπεργολαβία), και προκειμένου να ληφθεί υπ' όψιν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της πρότασης, αυτά δηλώνονται ονομαστικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Επισημαίνεται ότι δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος επιχείρηση-μέλος της σύμπραξης. Συνιστάται να είναι έως μία (1) σελίδα ανά υπεργολάβο, ως αρχείο PDF. (1 αρχείο για κάθε υπεργολάβο, ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ).
7. Έντυπο Υποβολής πρότασης Φορέα Αρωγού στην Πρόσκληση «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ: ΦΟΡΕΑΣ ΑΡΩΓΟΣ». (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).
8. Προσύμφωνο συνεργασίας του συνόλου των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο υποβληθέν αίτημα χρηματοδότησης έργου για την από κοινού υλοποίησή του τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας, την οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, τον καθορισμό των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, καθώς και τη διαχείριση των ζητημάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα

Πρόσβασης και Διανοητικής Ιδιοκτησίας. Το προσύμφωνο θα πρέπει να είναι χωρίς δεσμευτική ισχύ, θα οριστικοποιηθεί και θα ενεργοποιηθεί στην περίπτωση έγκρισης και ένταξης της υποβαλλόμενης πρότασης στην εν λόγω Δράση.

9. Προσύμφωνο Συνεργασίας Επιχείρησης - Υπεργολάβου με Φορέα Αρωγό, εάν υπάρχει, προκειμένου να ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση της πρότασης στο κριτήριο που αφορά στην κινητοποίηση του ΣΚΚ. Το προσύμφωνο θα πρέπει να είναι χωρίς δεσμευτική ισχύ, θα οριστικοποιηθεί και θα ενεργοποιηθεί στην περίπτωση έγκρισης και ένταξης της υποβαλλόμενης πρότασης στην εν λόγω Δράση.
10. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) κάθε επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση).
11. Κατάσταση εγκαταστάσεων για κάθε επιχείρηση μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση), στην περίπτωση που η επιχείρηση (έδρα ή υποκατάστημα) λειτουργεί ήδη κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, στην περιφέρεια από την οποία θα αντλήσει κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου, όπως η περιφέρεια δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης.
12. Άδεια λειτουργίας σε ισχύ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής άδειας λειτουργίας. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με αναφορά στις σχετικές διατάξεις.
13. Αναλόγως της νομικής μορφής υποβάλλονται:
  - Για ΑΕ: Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό ή ιδρυτικό καταστατικό (και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις) νομίμως δημοσιευμένα (Νομαρχία ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), συγκρότηση ΔΣ και ορισμός νόμιμου εκπρόσωπου (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο).
  - Για ΕΠΕ: Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό ή ιδρυτικό καταστατικό (και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις) νομίμως δημοσιευμένα (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), πράξη εκπροσώπησης (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω καταστατικό.
  - Για ΟΕ, Ε.Ε., ΙΚΕ, ΑΜΚΕ: Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, επικυρωμένο από την αρμόδια Υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ) στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση- εκπροσώπηση.
  - Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει: Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει).
14. Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ του τελευταίου εξαμήνου.
15. Μετοχική σύνθεση ισχύουσα και μετοχική σύνθεση που υπήρχε στις δύο (2) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις και πιο συγκεκριμένα Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η έκδοση του από το ΓΕΜΗ προσκομίζεται απόσπασμα βιβλίου μετόχων ώστε να προκύπτει η μετοχική σύνθεση ή πρακτικό γενικής συνέλευσης μετόχων με την κατάσταση όλων των μετόχων.
16. Στοιχεία για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας να υποβληθούν τα οικονομικά στοιχεία των αντίστοιχων ετών.
  - i. Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων (Β' κατηγορίας): Αντίγραφα Ε3 & έντυπο Ν με ηλεκτρονική υποβολή ή παραλαβή από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
  - ii. Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας): Ισολογισμοί και Αποτελέσματα Χρήσης εγκεκριμένα και νομίμως δημοσιευμένα στο Γ.Ε.ΜΗ. (στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση) και ισοζύγιο κλεισίματος τελευταίας βαθμίδας (με σφραγίδα της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το Νόμιμο εκπρόσωπο και το λογιστή της επιχείρησης).
  - iii. (Ισχύει μόνο για ΜμΕ) Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών).
  - iv. (Ισχύει μόνο για ΜμΕ) Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους **στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε**. Επισημαίνεται ότι τα δικαιολογητικά για το απασχολούμενο προσωπικό θα υποβάλλονται ως προς τα φορολογικά έτη τους, κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα.
  - v. Εάν η επιχείρηση ανήκει σε όμιλο θα προσκομίζονται και οι ενοποιημένοι ισολογισμοί του ομίλου. Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό

των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται:

- Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (νομίμως δημοσιευμένο) ή ιδρυτικό καταστατικό και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις (νομίμως δημοσιευμένα),
- δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 6).
- Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/ μετοχική σύνθεση (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 7).
- Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης & ισοζύγιο κλεισίματος για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 8i και ii).
- (ισχύει μόνο για ΜμΕ) Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών) για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.
- (ισχύει μόνο για ΜμΕ) Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε και για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.

Τα δικαιολογητικά για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα.

17. Βιβλίο Μητρώου Παγίων αγοράς ενσώματων και άυλων παγίων την τελευταία τριετία πριν του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης με υπογραφή και σφραγίδα λογιστή της επιχείρησης κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα (π.χ. 2017,2016 και 2015) (να υποβληθούν αποκλειστικά τα αποσπάσματα του μητρώου παγίου που περιλαμβάνουν τις ανωτέρω αγορές).
18. Φορολογική ενημερότητα για κάθε νόμιμη χρήση ή βεβαίωση οφειλών για κάθε επιχείρηση από την οποία να προκύπτει ότι δεν είναι υπόχρεη σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής.
19. (ισχύει μόνο για ΜΜΕ) Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με υπόδειγμα της Επιτροπής, που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V της Αναλυτικής Πρόσκλησης. Η δήλωση να φέρει υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου και σφραγίδα της επιχείρησης.
20. Δικαιολογητικά, που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014, όπως αυτά αναφέρονται στο σημείο Β του Παραρτήματος ΙV της Αναλυτικής Πρόσκλησης και πρέπει να προσκομισθούν, ανάλογα με τα επιμέρους χαρακτηριστικά της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της.
21. Δικαιολογητικό (σύμφωνα με το αρ. 40 του Ν. 4488/2017) αναφορικά με το εάν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα / 3 έλεγχοι)- Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα / 2 έλεγχοι), για τους λόγους του αρ. 39, του Ν.4488/2017
22. Την Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης με σφραγίδα, με το περιεχόμενο που αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΧ, για κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στο ΣΣΚ.
23. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 των φυσικών προσώπων που ανήκουν στην μετοχική σύνθεση των εταιρειών της πρότασης, στην οποία θα δηλώνουν εάν κατέχουν μετοχές σε άλλες εταιρίες και με τι ποσοστό αυτών.

Σημειώνεται ότι όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά είναι στην ελληνική γλώσσα.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ: Ο ηλεκτρονικός φάκελος υποψηφιότητας πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα απαιτούμενα ως ανωτέρω δικαιολογητικά – κατά περίπτωση - σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (πχ αρχείο τύπου pdf, zip, rar). Ανώτατο όριο 10 MB ανά επισύναψη (attachment) και ανώτατο όριο 50 MB συνολικών επισυναπτόμενων ανά επενδυτική πρόταση.

Η Γ.Γ.Ε.Τ. διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό στοιχείο προκειμένου να διασταυρωθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ**

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι)}.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

**Άρθρο 1
Επιχείρηση**

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυτοαπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την

προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

- α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·
- β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
- γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·
- δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·
- δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά

ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περιόδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.
2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.
3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (EME), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των EME. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

- α) οι μισθωτοί·
- β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·
- γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·
- δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.
2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο

καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV
ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

**{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014
(Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής)}**

A. Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης

Άρθρο 1: **Πεδίο Εφαρμογής**, παράγραφος 4: Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται:

- α) στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, με εξαίρεση τα καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες θεομηνίες·
- β) στις ad hoc ενισχύσεις υπέρ επιχείρησης που αναφέρεται στο στοιχείο α)·
- γ) στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις, με εξαίρεση τα καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες θεομηνίες.

Άρθρο 2: **Ορισμοί**, παράγραφος 18:

«προβληματική επιχείρηση»: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει **τουλάχιστον μία** από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο·
- β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως

εμφαίνεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

- γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·
- δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·
- ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:
  1. ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και
  2. ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Β. Δικαιολογητικά αξιολόγησης επιχείρησης ως προς την προβληματικότητα:

Για Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου

- i. Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)
- ii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή (Πρωτοδικείο ή Ειρηνοδικείο)
- iii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)
- iv. Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)
- v. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)
- vi. Πιστοποιητικό περί μη υποβολής αίτησης για υπαγωγή σε νόμο περί υπερχρεωμένων. (Πρωτοδικείο)

Για Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου

- i. Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)
- ii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή (Πρωτοδικείο ή Ειρηνοδικείο)
- iii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)
- iv. Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)
- v. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)
- vi. Πιστοποιητικό περί μη υποβολής αίτησης για υπαγωγή σε νόμο περί υπερχρεωμένων. (Πρωτοδικείο)
- vii. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ.

Για Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου

- i. Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)
- ii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή (Πρωτοδικείο ή Ειρηνοδικείο)
- iii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)
- iv. Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)
- v. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα). (Πρωτοδικείο)
- vi. Πιστοποιητικό περί μη υποβολής αίτησης για υπαγωγή σε νόμο περί υπερχρεωμένων (Πρωτοδικείο)

Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Οικονομική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν (μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις).

Για Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ)

- i. Γενικό Πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ εκδόσεως τρέχοντος μηνός.
- ii. Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)
- iii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή. (Πρωτοδικείο ή Ειρηνοδικείο)
- iv. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)
- v. Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)
- vi. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα).

Για Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ)

- i. Γενικό Πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ εκδόσεως τρέχοντος μηνός.
- ii. Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)
- iii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή. (Πρωτοδικείο ή Ειρηνοδικείο)
- iv. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης/δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)
- v. Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)
- vi. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα).

Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημιές βάσει Κ.Α.Χ. (μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις)

Για Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ)

- i. Γενικό Πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ εκδόσεως τρέχοντος μηνός.
- ii. Πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε αναγκαστική διαχείριση, και σε διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης. (Πρωτοδικείο)
- iii. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστή/συνεκκαθαριστή. (Πρωτοδικείο ή Ειρηνοδικείο)
- iv. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης πτώχευσης / δήλωσης παύσης πληρωμών. (Πρωτοδικείο)
- v. Σε περίπτωση που από το ανωτέρω πιστοποιητικό προκύψει αίτηση υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / έκδοση πτωχευτικής απόφασης, πιστοποιητικό περί μη πτωχευτικού συμβιβασμού και διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό. (Πρωτοδικείο)
- vi. Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης δικογράφου αίτησης συνδιαλλαγής – εξυγίανσης (άρθρο 99 Πτωχευτικού Κώδικα).

Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.(μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις)

Προκειμένου για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, πλέον των όσων απαιτούνται από το σημείο (ε) ανωτέρω, απαιτείται η προσκόμιση Οικονομικών καταστάσεων των 2 τελευταίων ετών (χρήσεων), ώστε να καθίσταται δυνατή η εξέταση τήρησης του σημείου ε) της παραγράφου 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ. 651/2014, ήτοι:

- 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και
- 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Στην περίπτωση που ισχύουν ΚΑΙ οι δύο προϋποθέσεις (συνθήκες) ΚΑΙ για τα δύο Έτη, τότε η επιχείρηση θεωρείται προβληματική.

Τα στοιχεία των λογαριασμών που αναφέρονται, παρουσιάζονται σύμφωνα με το Ν.4308/2014 (Ελληνικά λογιστικά Πρότυπα - ΕΛΠ)

Γ. Το σύνολο των επιχειρήσεων θα δηλώνουν υπευθύνως ότι:

«Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

Αθήνα, 10-04-2017

Αρ. Πρωτ. 42649 /ΕΥΚΕ 5351

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10
Ταχ. Κώδικας: 105 63 Αθήνα
Πληροφορίες: Α.Βοζίκης
Τηλ.: 210 - 3742008
Fax: 210 - 3742057
E-mail: stateaid_unit@mnec.gr

Προς:
ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Κοιν.
ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Θέμα: Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής

Σε συνέχεια του με Αρ. Πρωτ.101270/ΕΥΚΕ3633/30.09.2016 εγγράφου και με σκοπό την διευκόλυνση στην ορθή εφαρμογή του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 (ΓΑΚ), και ειδικότερα αναφορικά στο άρθρο 2 σημείο 18 εδάφια α), β) και ε) αυτού, όπου ορίζονται οι προϋποθέσεις αξιολόγησης μιας επιχείρησης για το χαρακτηρισμό αυτής ως προβληματικής, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα προκειμένου να γίνει εφαρμογή της αξιολόγησης:

Στάδιο 1. Προσδιορισμός του μεγέθους της επιχείρησης :

Εξετάζεται το μέγεθος της επιχείρησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του ως άνω Κανονισμού. Το κριτήριο της προβληματικής εξετάζεται για:

A. ΜΜΕ που όμως έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη λειτουργίας από τη σύστασή τους (ή επταετία από πρώτη εμπορική πώληση για κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου).

B. Μεγάλες Επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως του χρόνου σύστασης και λειτουργίας τους. Υπενθυμίζεται ότι βάσει του προαναφερόμενου ορισμού σε μία επιχείρηση εφόσον το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού η εν λόγω επιχείρηση επίσης θεωρείται ως Μεγάλη Επιχείρηση,

Στάδιο 2. Προσδιορισμός του είδους της επιχείρησης βάσει της νομικής της μορφής:

Προσδιορίζεται το είδος της επιχείρησης βάσει της κατηγοριοποίησης του σημείου 18 του άρθρου 2 του εν λόγω Κανονισμού.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (κεφαλαιουχικές), αναγνωρίζεται ως τέτοια, η εταιρεία στη οποία οι ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στο ύψος της εισφοράς τους στην επιχείρηση. Για τα Ελληνικά μέχρι σήμερα δεδομένα, αναφέρονται ενδεικτικά, η Ανώνυμη Εταιρεία, η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, η Ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία.

B. Εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας ήτοι οι προσωπικές εταιρίες. Αναγνωρίζονται ως τέτοιες, οι επιχειρήσεις που έχουν τη μορφή: Ομόρρυθμης Εταιρείας, Ετερόρρυθμης εταιρείας και οι Ατομικές Επιχειρήσεις.

Μετά τον προσδιορισμό του μεγέθους και του είδους της επιχείρησης γίνεται ο έλεγχος των κριτηρίων που θέτει ο Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 (ΓΑΚ) (άρθρο 2 σημείο 18), προκειμένου να καθοριστεί ότι η εξεταζόμενη επιχείρηση ΔΕΝ είναι προβληματική.

Στάδιο 3. Επαλήθευση περί μη υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / μη υπαγωγή σε ενίσχυση διάσωσης / αναδιάρθρωση

Για όλες τις επιχειρήσεις επιβεβαιώνεται:

A. δεν έχουν υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τις διέπει όσον αφορά στην υπαγωγή τους σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών τους.

B. δεν πρόκειται για επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχουν ακόμα αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκεινται ακόμα σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Στάδιο 4. Αξιολόγηση μιας επιχείρησης ως ΜΗ προβληματικής βάσει δεικτών.

Στο σημείο αυτό εξετάζονται:

Για όλες τις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους και είδους, όπως αυτά προσδιορίστηκαν στα στάδια 1 και 2 ανωτέρω, εφαρμόζεται ο τύπος:

Τύπος 1

$\text{Ίδια κεφάλαια (ομάδα λογ/σμών 4) / Μετοχικό κεφάλαιο (λογ/σμοί 40 και 41)} \geq 0,5$

Εάν το αποτέλεσμα από την εφαρμογή του τύπου είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 0,5 και συνεπώς δεν έχει απολεστεί περισσότερο από το μισό του μετοχικού κεφαλαίου, τότε η επιχείρηση **δεν είναι προβληματική** εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ. Πιο ειδικά:

- > **A.** Η αξιολόγηση τερματίζεται, εφόσον η επιχείρηση είναι **ΜΜΕ** (που όμως έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη λειτουργίας από τη σύστασή τους ή επταετία από πρώτη εμπορική πώληση για κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου).
- > **B.** Ωστόσο, για τις **μεγάλες** επιχειρήσεις ακόμα και αν το αποτέλεσμα του Τύπου 1 είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 0,5 ελέγχονται επιπλέον τα κάτωθι:

Τύπος 2

$(\text{μακροχρόνιες υποχρεώσεις} + \text{βραχυχρόνιες υποχρεώσεις}) (\text{ομάδα λογ/σμών 5}) / \text{Ίδια κεφάλαια (ομάδα λογ/σμών 4)} > 7,5$

Ή

Τύπος 3

$\text{καθαρά κέρδη προ φόρων (Λογαριασμός 82.01)} + \text{χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Λογαριασμός 65 - χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα)} + \text{αποσβέσεις (Λογαριασμός 66)} / \text{χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Λογαριασμός 65-χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα)} < 1$

Εφόσον για την μεγάλη επιχείρηση πέραν του Τύπου 1, **ΚΑΙ** ο Τύπος 2 **ΚΑΙ** ο Τύπος 3 εξάγουν αποτέλεσμα επί τω χείρω, δηλαδή $>7,5$ και <1 αντιστοίχως για τα δύο

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

προηγούμενα έτη, ΤΟΤΕ η συγκεκριμένη μεγάλη επιχείρηση καθίσταται Προβληματική.

Επισημαίνουμε:

- Η εφαρμογή των ανωτέρω τύπων ισχύει μόνο στην περίπτωση επιχειρήσεων με βιβλία Γ' κατηγορίας, βάσει των οποίων συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις, από όπου προκύπτουν τα παραπάνω στοιχεία.
- Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας (που ανήκουν κατά κύριο λόγο στις περιπτώσεις επιχειρήσεων στις οποίες τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας δηλαδή προσωπικές εταιρίες και ατομικές επιχειρήσεις), προκειμένου να εφαρμοστεί ο τύπος 1, πρέπει η επιχείρηση να συντάξει λογιστικές καταστάσεις, οι οποίες να απεικονίζουν τα οικονομικά στοιχεία της σε αντιστοιχία με τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων με βιβλία Γ' κατηγορίας. Στην περίπτωση αυτή, οι συσσωρευμένες ζημιές που απεικονίζονται στις λογιστικές καταστάσεις, συνίσταται να ταυτίζονται με τα αναγραφόμενα στο φορολογικό έντυπο «Ν».
- Σχετικά με τις περιπτώσεις leasing, σημειώνουμε ότι οι τόκοι των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (λογ/σμος 65 - Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα) σύμφωνα με τα ΕΛΠ/ΔΛΠ.
- Επισημαίνεται ότι για τις ΜΜΕ με χρόνο λειτουργίας μικρότερο της Ζετίας (βλέπε Στάδιο 1, Α.) ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ η έννοια της Προβληματικής Επιχείρησης.

Τα στελέχη της ΕΥΚΕ παραμένουν στη διάθεσή σας για περαιτέρω συνεργασία, με στόχο την εφαρμογή των ανωτέρω στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων κρατικών ενισχύσεων αρμοδιότητάς σας.

Η Προϊσταμένη της Ε.Υ.Κ.Ε.

Z. Γεωργοπούλου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Α ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ)

Z. Γεωργοπούλου
Γεώργιος Μεσσαλάς

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (συμπληρώνεται ο ΑΦΜ¹): .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2)

.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον.

Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Συνδεδεμένη επιχείρηση

το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΕ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι
Ναι

[σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽³⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

- .....
- (1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
  - (2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
  - (3) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΕ 651/2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1)Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

(2)Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή - εφόσον υπάρχουν - τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(⁴)Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα **«Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης»**.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**Συνεργαζόμενη επιχείρηση**

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς (¹)], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(¹) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ**1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης**

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

.....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

.....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (συμπληρώνεται ο ΑΦΜ¹):

.....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (²):

.....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης (³). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής (⁴) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής (⁴) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει τη δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
 .....
 .....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(4) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις****Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση**

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (συμπλη ρώνεται ο ΑΦΜ*)	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση. (**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

.....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας :

.....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (συμπληρώνεται ο ΑΦΜ¹) :

.....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (²):

.....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (³).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

**ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ
ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ**

I. ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο ορισμός των ΜμΕ¹ κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων ανάλογα με τον τύπο των σχέσεων που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις σε επίπεδο συμμετοχής στο κεφάλαιο, στα δικαιώματα ψήφου ή δικαιώματος άσκησης κυριαρχικής επιρροής².

Τύπος 1: ανεξάρτητη Επιχείρηση

Αποτελεί τη συνηθέστερη περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων, δηλαδή στις συνεργαζόμενες ή στις συνδεδεμένες.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι ανεξάρτητη εάν:

1. δεν έχει συμμετοχή 25 %³ ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση,
2. το 25 %³ ή περισσότερο του κεφαλαίου της δεν ανήκει σε μία άλλη επιχείρηση ή σε δημόσιο οργανισμό ή από κοινού σε πολλές συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή σε δημόσιους οργανισμούς, πλην ορισμένων εξαιρέσεων⁴,
3. δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ούτε περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και συνεπώς δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση⁵.

Τύπος 2: συνεργαζόμενη επιχείρηση

Ο τύπος αυτός αντιπροσωπεύει την περίπτωση επιχειρήσεων που διατηρούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις, χωρίς όμως η μία να ασκεί σημαντικό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο στην άλλη. Είναι συνεργαζόμενες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ανεξάρτητες αλλά ούτε και συνδεδεμένες μεταξύ τους.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη με μία άλλη εάν:

- κατέχει ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 25 %³ και 50 %³ σ' αυτήν,
- ή εάν η άλλη επιχείρηση κατέχει ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 25 %³ και 50 %³ στην αιτούσα επιχείρηση,
- και η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η άλλη επιχείρηση βάσει ενοποίησης ούτε περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς αυτής της άλλης επιχείρησης ή μίας επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την τελευταία αυτή⁵.

Τύπος 3: συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έναν όμιλο, μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου (ακόμη και μέσω συμφωνιών ή σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι), ή μέσω της ικανότητας άσκησης κυριαρχικής επιρροής σε μία επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για πιο σπάνιες περιπτώσεις που διακρίνονται κατά κανόνα σαφέστατα από τους δύο προαναφερόμενους τύπους.

Προκειμένου να μην συναντήσουν οι επιχειρήσεις δυσκολίες ερμηνείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε αυτόν τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στο αντικείμενο του ορισμού, τους όρους που προβλέπονται στο πρώτο άρθρο της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς⁶, η οποία εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, μία επιχείρηση γνωρίζει κατά κανόνα αμέσως εάν είναι συνδεδεμένη, εφόσον υποχρεούται κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης που υποχρεούται να καταρτίζει παρόμοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Οι δύο μοναδικές και σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί συνδεδεμένη ενώ δεν υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς περιγράφονται στις δύο πρώτες παραγράφους της υποσημείωσης 5 στο τέλος το παρόντος επεξηγηματικού σημειώματος. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να διευκρινίζει εάν πληροί κάποιον από τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

II. Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ⁷

Ο αριθμός των εργαζομένων μιας επιχείρησης αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ).

Ποιοι λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων;

- Οι μισθωτοί της εξεταζόμενης επιχείρησης,
- τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτή την επιχείρηση, που έχουν σχέση εξάρτησης με αυτή και εξομοιούνται προς μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- οι μέτοχοι που απασχολούνται συστηματικά στην επιχείρηση και έχουν οικονομικά οφέλη από αυτή.

Οι ασκούμενοι ή οι φοιτητές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπολογίζονται στον αριθμό των εργαζομένων.

Πώς υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων;

Μία ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα πρόσωπο που έχει εργαστεί στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης με πλήρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του εξεταζόμενου έτους. Ο αριθμός εκφράζεται σε ΕΜΕ.

Η εργασία προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ή που έχουν εργαστεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως διάρκειας, ή η εποχιακή εργασία, υπολογίζονται σε κλάσματα ΕΜΕ.

Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή γονικών αδειών δεν υπολογίζεται.

¹ Στη συνέχεια του κειμένου, ο όρος «ορισμός» αναφέρεται στο παράρτημα της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής που αφορά τον ορισμό των ΜμΕ.

² Ορισμός, άρθρο 3.

³ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε κάθε επιχείρηση που είναι συνδεδεμένη με τη μετέχουσα επιχείρηση (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2).

⁴ Μία επιχείρηση μπορεί ωστόσο να εξακολουθήσει να είναι ανεξάρτητη εάν το κατώτατο όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, στην περίπτωση των παρακάτω κατηγοριών επενδυτών (εφόσον αυτοί δεν είναι συνδεδεμένοι με την αιτούσα επιχείρηση):

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που δραστηριοποιούνται συστηματικά σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου («άγγελιοι επιχειρησέων») και που επενδύουν ίδια κεφάλαια σε

μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον οι συνολικές επενδύσεις των εν λόγω επιχειρήσεων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ποσό των 1 250 000 ευρώ,

β) πανεπιστήμια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,

γ) θεσμικοί επενδυτές συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης (Ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2, εδάφιο 2).

⁵ Εάν η εταιρική έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε κράτος μέλος που προβλέπει απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης παρομοίων λογαριασμών κατά την έννοια της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η επιχείρηση οφείλει ωστόσο να διευκρινίζει ότι δεν πληροί κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

—Υπάρχουν ορισμένες πολύ σπάνιες περιπτώσεις όπου μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη με μία άλλη μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 3).

—Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η σχετικά σπάνια περίπτωση μία επιχείρηση να καταρτίζει με δική της πρωτοβουλία ενοποιημένους

λογαριασμούς χωρίς να της επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση από την προαναφερόμενη έβδομη οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένη και μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι μονό συνεργαζόμενη.

Για να προσδιοριστεί εάν μία επιχείρηση είναι συνδεδεμένη ή όχι, πρέπει να εξακριβώνεται σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις εάν η επιχείρηση πληροί ή όχι κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού, ενδεχομένως μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

⁶ Έβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασισμένη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 28).

⁷ Ορισμός, άρθρο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ειδικότερα, η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις και ιδιαίτερα στην υπ' αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/31.12.2018) αντικατάσταση της** Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού 110427/ΕΥΘΥ1020/ 20.10.2016 «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων.»» (ΦΕΚ 3521 /Β/01.11.2016) (**ΥΑΕΚΕΔ**).

Οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης υπολογίζονται αφενός **στη βάση του πραγματικού κόστους**, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και αφετέρου **στη βάση απλοποιημένου κόστους** (άρθρο 12, παρ. 8 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ) για τις δαπάνες προσωπικού (μισθοδοσία με βάση σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας) και τις έμμεσες δαπάνες. Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών.

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης

- (α) Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- (β) Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο)
- (γ) Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα). Βλέπε επεξήγηση στο τέλος του παρόντος Παραρτήματος (Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων)

Τα στοιχεία (α) και (β) που τηρεί ο Δικαιούχος δεν απαιτείται να προσκομίζονται κατά την πιστοποίηση για τις δαπάνες προσωπικού οι οποίες υπολογίζονται στην βάση απλοποιημένου κόστους.

Στην περίπτωση που οι δαπάνες υπολογίζονται στην βάση απλοποιημένου κόστους, ενδέχεται να διαφέρουν από τις πραγματικές δαπάνες που καταγράφονται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου. Η συγκεκριμένη διαφοροποίηση είναι αποδεκτή συνέπεια της χρήσης απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:

- Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών

- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΦ
- Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
- Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό ή τηρείται επαρκής λογιστική κωδικοποίηση και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες.

Για την υποβολή αιτήματος επαλήθευσης δαπανών μέσω του ΠΣΚΕ τα ανωτέρω προβλέπεται να είναι σκαναρισμένα και να επισυνάπτονται. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωση του.

Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Δαπάνες Προσωπικού

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ**. Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το δικαιούχο.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης στο οποίο συμπεριλαμβάνεται οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή τη σύμβαση εργασίας τα οποία χορηγούνται σε τακτική βάση και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Οι ασφαλιστικές εισφορές συμπεριλαμβάνονται στο μικτό κόστος απασχόλησης εφόσον αυτές βαρύνουν πραγματικά το δικαιούχο για την απασχόληση του προσωπικού στην πράξη.). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ηλικίο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή αναλογία των 1720 ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Σε περίπτωση που το τελευταίο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης του προσωπικού για το δικαιούχο δεν είναι διαθέσιμο (12 συνεχείς μήνες), το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης μπορεί να υπολογιστεί από το διαθέσιμο τεκμηριωμένο κόστος απασχόλησης ή από το κόστος απασχόλησης που προβλέπεται στη σχετική σύμβαση του απασχολούμενου με το δικαιούχο, κατάλληλα προσαρμοσμένο για περίοδο 12 μηνών.

Το **μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια και αφορά στο προσωπικό του δικαιούχου με εξαρτημένη σχέση εργασίας, αποτελεί

επιλογή απλοποιημένου κόστους του άρθρου 10, παρ. 1(β) της ΥΑΕΚΕΔ. Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού μπορούν να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης της παραγράφου 8 του άρθρου 12 της

ΥΑΕΚΕΔ, αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού του χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης. Το **μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης** υπολογίζεται ως το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ δια δώδεκα (12).

Το **μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο αποτελεί **επιλογή απλοποιημένου κόστους του άρθρου 10 παρ. 1(β) της ΥΑΕΚΕΔ**.

Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος δ.σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρα 99-101 του Ν.4548/2018 και για ΙΚΕ άρθρο 95 του Ν.4072/2012) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου.

Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (π.χ. συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.

Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την **τεκμηρίωση των άμεσων δαπανών** της **Κατηγορίας 1. Δαπάνες προσωπικού** είναι:

Τακτικό Προσωπικό

- **Απόφαση της διοίκησης (ή του αρμόδιου οργάνου) του δικαιούχου** με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στην πράξη (τακτικό και έκτακτο), τα καθήκοντά του σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης και ο χρόνος απασχόλησής τους σε αυτή. Στην περίπτωση που η απασχόληση του προσωπικού στην πράξη αποτελεί σταθερό ποσοστό της μηνιαίας απασχόλησής του, η απόφαση προσδιορίζει το σταθερό ποσοστό.
- **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης** (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου, η οποία συνυπογράφεται από τον απασχολούμενο, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης.
- **Μισθοδοτικές καταστάσεις** του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το έτος αναφοράς στο οποίο βασίζεται ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης. Στις μισθοδοτικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού, τυχόν επιδόματα που δεν χορηγούνται σε τακτική βάση και άλλες τυχόν αποδοχές που καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc). Στην περίπτωση που ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης βασίζεται σε προσαρμογή των διαθέσιμων στοιχείων βάσει της παρ. 8, εδάφιο 2 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, διαθέσιμες μισθοδοτικές καταστάσεις ή τη σχετική σύμβαση, στη βάση των οποίων υπολογίζεται το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης (απλοποιημένο κόστος).

Έκτακτο Προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το δικαιούχο. Στη σύμβαση προσδιορίζεται το αντικείμενο, ο χρόνος και η αμοιβή της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε περισσότερες από μία συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και η απασχόληση του δεν αποτελεί σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα στην κάθε πράξη. Τα απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης είναι υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης. Η βεβαίωση συνυπογράφεται από το φυσικό πρόσωπο.
- Στην περίπτωση όπου πληρούνται οι όροι εφαρμογής της επιλογής του απλοποιημένου κόστους, θα πρέπει να τηρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 12 παρ. 8 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ (απλοποιημένο κόστος).

2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν οι δαπάνες απόσβεσης οργάνων και εξοπλισμού, απαραίτητων για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου. Εξοπλισμός ως πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου. Στην υποκατηγορία εντάσσεται λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 16B της ΥΑΕΚΕΔ.

Η δαπάνη προληπτικής / τακτικής συντήρησης εξοπλισμού που ανήκει στον δικαιούχο και χρησιμοποιείται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου, είναι επιλέξιμη για το χρονικό διάστημα που οι δαπάνες απόσβεσης του παγίου χρεώνονται στο έργο. Η εν λόγω δαπάνη δεν δηλώνεται στην κατηγορία «Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού», αλλά στην κατηγορία 5 «Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου», υποκατηγορία νι «Λοιπές λειτουργικές δαπάνες».

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και στο **Άρθρο 16 (περιπτώσεις Β, Γ & Ε) της ΥΑΕΚΕΔ**. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης. Οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων, ανεξάρτητα αν αγοράστηκαν από τους δικαιούχους σε προηγούμενα έτη, μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,
- β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές (π.χ. Αναπτυξιακός, καθώς εξαντλήθηκε το ανώτατο προβλεπόμενο όριο επιχορήγησης),

- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια,
- ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Για τα έτη που θα αποσβένεται στο πλαίσιο του ΣΣΚ -σύμφωνα με το προβλεπόμενο ανώτατο όριο έντασης ενίσχυσης του 651/2014-δεν θα μπορεί να αποσβένεται σε άλλο συγχρηματοδοτούμενο έργο γιατί θα προκύψει ζήτημα μη τήρησης των ανώτατων ορίων ενίσχυσης που τίθενται από το κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων για την έρευνα και ανάπτυξη.

Ο ερευνητικός εξοπλισμός που αγοράστηκε για τις ανάγκες του έργου, μπορεί να αποσβένεται σύμφωνα με το άρθρο 24, του ν.4172/2013 (Α'167), όπως τροποποιήθηκε με την παράγρ. 8, άρθρο 24 του ν.4386/2016 (Α' 83) και να αποσβένεται με ποσοστά 40%,40%, 20%.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των **δαπανών οργάνων και εξοπλισμού** είναι:

- Κατάλογος με τους σειριακούς αριθμούς (**serial numbers**) των πάγιων στοιχείων
- Αντίγραφο από το προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π. αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης, όπου έχει καταχωρηθεί το αποκτούμενο στοιχείο παγίου
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης
- Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργες του οργάνου/εξοπλισμού
- Σε περίπτωση εισαγωγής από το εξωτερικό, όλα τα κατά νόμο παραστατικά.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**.

3. Δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα

Όσον αφορά στις κτιριακές εγκαταστάσεις, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και **στο Άρθρο 16 (περίπτωση Α) της ΥΑΕΚΕΔ**.

Οι δαπάνες απόσβεσης κτιριακών εγκαταστάσεων μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι κτιριακές εγκαταστάσεις χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,
- β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές (π.χ. Αναπτυξιακές, καθώς εξαντλήθηκε το ανώτατο προβλεπόμενο όριο επιχορήγησης),
- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια,
- ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Για τα έτη που θα αποσβένεται στο πλαίσιο του ΣΣΚ -σύμφωνα με το προβλεπόμενο ανώτατο όριο έντασης ενίσχυσης του 651/2014-δεν θα μπορεί να αποσβένεται σε άλλο συγχρηματοδοτούμενο έργο γιατί θα προκύψει ζήτημα μη τήρησης των ανώτατων ορίων ενίσχυσης που τίθενται από το κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων για την έρευνα και ανάπτυξη.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα είναι **(ανάλογα με το είδος της υποβληθείσας δαπάνης)**:

- Τίτλοι κτήσης (συμβόλαια) του οικοπέδου της εγκατάστασης
- Άδεια Δόμησης
- Συμβάσεις με εργολάβους κτιριακών εγκαταστάσεων και τεχνικών έργων, θεωρημένες από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης κτιριακών εγκαταστάσεων
- Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (εφόσον απαιτείται για την κατηγορία του συγκεκριμένου έργου, Οδηγία 2011/92/ΕΕ).

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Η κατηγορία αφορά σε υπηρεσίες ή αγαθά που προμηθεύονται οι δικαιούχοι από εξωτερικούς παρόχους / αναδόχους, και οι οποίοι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η προμήθεια πραγματοποιείται μέσω της σύναψης σύμβασης μεταξύ των δύο μερών, το αντικείμενο της οποίας πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες υποκατηγορίες

- Παροχή υπηρεσιών έρευνας / εκτέλεση ερευνητικού έργου
- Προμήθεια γνώσεων ή/και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

Για τις δαπάνες των άυλων παγίων της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Ε) της ΥΑΕΚΕΔ**. Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα

παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**.

4.ι. Έρευνα επί συμβάσει

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

Α) φυσικά πρόσωπα.

Β) νομικά πρόσωπα.

Για τις επιχειρήσεις, στην περίπτωση που δεν αποτελούν αναθέτουσες αρχές σύμφωνα με τη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, δεν απαιτείται η διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας, δεν εφαρμόζεται το Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ, οπότε, αρκεί να ονοματιστεί στην αίτηση χρηματοδότησης ο υπεργολάβος/πάροχος, με αναγραφή της επωνυμίας του και αιτιολόγηση της αναγκαιότητάς του (εφόσον είναι ήδη γνωστός). Επισημαίνεται ότι δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος επιχείρηση-μέλος της σύμπραξης.

4.ii. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν στην αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (bought or licensed), οι οποίες είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση της αγοράς από εξωτερικές πηγές και της τήρησης ίσων αποστάσεων. Δηλαδή θα πρέπει οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών να μην διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και να μην περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της υποκατηγορίας **4.ii.** είναι:

- Αντίγραφο Τίτλου προστασίας
- Αντίγραφο σχετικού αποσπάσματος από το προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π. αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης
- Συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας σύμφωνα με την οποία ο εκχωρητής εκχωρεί στον εκδοχέα το δικαίωμα αποκλειστικής ή μη εκμετάλλευσης, για μία ορισμένη χρονική περίοδο ή απεριόριστα. Από τη σύμβαση θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το φυσικό αντικείμενο προσδιορίζεται με σαφήνεια, δεν αφορά σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών και σχετίζεται με το συγκεκριμένο έργο.
- Αποδεικτικά καταβολής φόρου εισοδήματος (όπου απαιτείται)

4.iii. Συμβουλευτικές υπηρεσίες

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικό πάροχο / εμπειρογνώμονα (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη), οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες της υποκατηγορίας περιλαμβάνονται η εκπόνηση μελετών, η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα που άπτονται των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. (αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), η εμπειρογνωμοσύνη σε τεχνικά- τεχνολογικά θέματα ή σε οικονομοτεχνικά ζητήματα.

Στην παρούσα υποκατηγορία δεν περιλαμβάνονται η μελέτη σκοπιμότητας και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες καινοτομίας, οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία 6 και στην υποκατηγορία 7.iii. αντίστοιχα.

5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες

5.i. Δαπάνες μετακινήσεων

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ.**

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες των μελών της ομάδας έργου για:

- τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους
- τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και
- την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας
- το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στο ισχύον τεχνικό παράρτημα της πράξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου ή υποτροφίας είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις εκτός έδρας είναι απαραίτητες, προβλέπονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη.

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης, δεν είναι επιλέξιμες εφόσον δεν προβλέπεται ρητά η συμμετοχή τους στην υλοποίηση του έργου.

Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των μετακινήσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπερβολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, όπως και μετακινήσεις σχετιζόμενες με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της **Κατηγορίας 5.ι.** είναι:

- Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης για τη μετακίνηση, όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο των μετακινούμενων μελών, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού και οι δαπάνες (αναλυτικά) της μετακίνησης
- Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ). Παραστατικά εξοφλήσεων των ανωτέρω τιμολογίων/αποδείξεων, (π.χ. εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή, αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καρτέλα προμηθευτή, κίνηση ταμείου)
- Υλικό που τεκμηριώνει την ανάγκη μετακίνησης, τη σύνδεσή της με το έργο και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας (όπως πρόσκληση συμμετοχής, ημερήσια διάταξη συνεδρίου/συνάντησης, ιστότοπος συνεδρίου κ.α.)

5.ii. Δαπάνες δημοσιότητας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, διοργάνωση εκδηλώσεων, δαπάνες δημοσιεύσεων, δημιουργία/αναβάθμιση ιστοσελίδας κλπ).

5.iii. Αναλώσιμα

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ.**

5.iv. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του έργου.

5.v. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.

Σε περίπτωση ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται στο έργο, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

5.vi. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες

Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

6. Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας

Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Η σύμβαση θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), να ορίζει με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης και το ποσό της αμοιβής. Η σύμβαση πρέπει να έχει κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ.**

7. Δαπάνες καινοτομίας

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής δεν αφορούν σε δικαιούχους – μεγάλες επιχειρήσεις και εμπίπτουν σε μία από τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

8. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος. Οι σχετιζόμενες δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές συμβούλων εμπίπτουν στην υποκατηγορία 7.iii. Οι δαπάνες για την αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού από εξωτερικές πηγές εμπίπτει στην κατηγορία 4.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας είναι:

- Αίτηση και αποδεικτικό πληρωμής τελών προς τον αρμόδιο οργανισμό
- Παραστατικά εξοφλήσεων των ανωτέρω
- Αντίγραφο τίτλου προστασίας, αν έχει εκδοθεί και σχετικό απόσπασμα από το προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π. αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης

7.ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης

γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 37 του Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/8.12.2014)**.

Ερευνητικοί οργανισμοί, τεχνολογικοί φορείς, επιχειρήσεις και λοιποί φορείς μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τις οποίες το μόνιμο ερευνητικό προσωπικό τους ή ερευνητικό προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου, διατίθεται σε άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις ή λοιπούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών ΕΤΑΚ. Η σύμβαση συνάπτεται μετά από αίτηση οποιουδήποτε των ενδιαφερομένων μερών και απόφαση των οικείων οργάνων διοίκησής τους με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προσδιορίζονται στη σχετική απόφαση και τη σύμβαση. Αν η πρόταση δεν υποβάλλεται από πρόσωπο που προέρχεται από το ερευνητικό προσωπικό απαιτείται η συναίνεσή του. Η ισχύς της σύμβασης επιτρέπεται να διαρκεί έως τρία συνεχόμενα έτη με δυνατότητα παράτασης έως τρία ακόμη έτη. Κατά το διάστημα αυτό το ως άνω προσωπικό αμείβεται από τους πόρους του οργανισμού στον οποίο μεταφέρεται και διατηρεί το ασφαλιστικό του καθεστώς. Μετά από το πέρας της περιόδου αυτής, το διατεθειμένο προσωπικό επανέρχεται στην προηγούμενή του θέση. Η ερευνητική προϋπηρεσία του στην επιχείρηση αναγνωρίζεται για την υπηρεσιακή του εξέλιξη.

7.iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

Ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας σημειώνονται τα εξής: Η συναφθείσα σύμβαση δύναται να αποτελεί δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν θεωρηθεί από την Αρμόδια Δημόσια Οικονομική Αρχή (εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία).

Σε περίπτωση μη δυνατότητας υπογραφής σύμβασης, εξαιτίας της φύσεως της σχετικής συναλλαγής, μπορεί για την πιστοποίηση των δαπανών να προσκομίζεται κατά περίπτωση σχετικό συμφωνητικό, αίτηση ή άλλα παραστατικά, τα οποία θα συνοδεύονται από τεκμηρίωση της συνάφειας με το έργο και τη συμβολή στην καινοτομία.

9. Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις

Αφορά στις δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε εμπορική έκθεση. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες

μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ, και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου ΕΤΑΚ. Δεν περιλαμβάνεται καμία άλλη σχετική δαπάνη, όπως η δαπάνη μετακίνησης προσωπικού για την παρουσία στη συγκεκριμένη έκθεση που καλύπτεται από την κατηγορία δαπανών μετακινήσεων.

Επισήμανση:

Τα ερευνητικά έργα που θα υποβληθούν στον τομέα της Αγροδιατροφής με ΚΑΔ που αφορούν πρωτογενή παραγωγή ή τον Τομέα της Αλιείας - Υδατοκαλλιέργειας δεν μπορούν να κάνουν χρήση του αρ. 19 του Καν. ΕΕ 651/2014 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις» παρά μόνο των άρθρων 25 και 28 του ίδιου κανονισμού.

Απώλεια παραστατικού

Στις περιπτώσεις απώλειας παραστατικών δαπάνης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει: α) Αντίγραφο των απολεσθέντων παραστατικών με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη "ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου" και β) Υ.Δ. Ν1599/86 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται:

...
«Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός / ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα.»

Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανάλογα με την κατηγορία των λογιστικών βιβλίων είναι:

Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου)

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι

χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου (με εξαίρεση τις προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που διενεργούνται στο πλαίσιο της πράξης και οι οποίες είναι επιλέξιμες και δύνανται να συμψηφίζονται με τυχόν πιστωτικούς τόκους που προκύπτουν από τη διαχείριση του τραπεζικού λογαριασμού της πράξης)

- ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες, οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί (ΣΔΕ, άρθρο 22, Κ. 1303/2013, άρθρο 69, παρ.3)
- τυχόν έκδοση παραστατικού ή διενέργεια συναλλαγής που αφορά στο έργο πριν την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας οδηγεί σε μηδενισμό της συνολικής δαπάνης, καθώς εκλείπει ο χαρακτήρας κινήτρου που επιβάλλεται από τον Καν. 651/2014.
- οποιαδήποτε παραστατικό δαπάνης που εκδόθηκε μετά την ημερομηνία λήξης του έργου. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου και πριν την υποβολή της τελικής έκθεσης.
- δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την σύνταξη της τελικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου
- δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- δαπάνες που αφορούν σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό (υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 16B της ΥΑΕΚΕΔ)
- δαπάνες που δεν προκύπτουν ως άμεση ανάγκη του συγκεκριμένου έργου ΕΤΑΚ αλλά σχετίζονται με άλλες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης των δικαιούχων ή με τις συνήθειες δραστηριοτήτές τους, εμπορικές, ερευνητικές ή άλλες οποιεσδήποτε προβλέψεις για πιθανές μελλοντικές ζημιές ή υποχρεώσεις
- κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιονδήποτε τρόπο
- οι δαπάνες διαφήμισης, διανομής και προώθησης προϊόντων και εμπορικών δραστηριοτήτων
- οι δαπάνες ψυχαγωγίας
- τραπεζικά έξοδα και έξοδα εγγυητικών επιστολών
- αμοιβές για την διαχείριση των έργων καθώς και αμοιβές για διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη
- αμοιβή του συντονιστή ή του επιστημονικού υπευθύνου του έργου αν δεν συνδέεται με συγκεκριμένα παραδοτέα
- Bonus και αποζημιώσεις απόλυσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII
ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δηλώνονται στη βάση πραγματικού κόστους, η εξόφληση κάθε δαπάνης, (τμηματική ή ολική), θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- **Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας μέχρι πεντακοσίων/500 ευρώ, (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με οποιονδήποτε τρόπο πληρωμής.**
- **Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων/500 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), θα πρέπει να εξοφλείται τμηματικά ή εις όλον με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.**

Τραπεζικό μέσο πληρωμής και αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι:

- Η έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του αποδέκτη/δικαιούχου της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό), (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Η κατάθεση μετρητών από τον αποδέκτη/δικαιούχο της ενίσχυσης στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον αποδέκτη/δικαιούχο της ενίσχυσης, ο καταθέτης επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Η μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του αποδέκτη/δικαιούχου της ενίσχυσης σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Η έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων, (π.χ. καταθετήριο), αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοαντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Η ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο

Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο αποδέκτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Η εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφ' άπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφ' άπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.
- Η Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επί πλέον από τους δικαιούχους απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών, καθαρής αξίας έως και 500€, τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών) είναι: απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί πριν από την οριστικοποίηση της τελικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που

απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών του έργου, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.

- στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες της πρότασης/επιχειρηματικού σχεδίου. Οι δαπάνες της πρότασης/επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφ' όσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι επιχειρήσεις/προμηθευτές των δικαιούχων της Δράσης θα πρέπει, για τις δαπάνες της δράσης, να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι σε εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές/ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες (απορρίπτονται),
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης,
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων,
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης, δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά.
- Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Η Γ.Γ.Ε.Τ. έχει το δικαίωμα περικοπής δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές κριθούν ότι δεν αφορούν στο έργο ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

Σημειώνεται τέλος ότι τα αναφερόμενα στο παρόν Παράρτημα δικαιολογητικά αφορούν στην επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών και δεν συνθέτουν το σύνολο των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την πιστοποίηση της επιλεξιμότητάς τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII**ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ**

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.
2. Τροποποιήσεις του καταστατικού σύστασης της εταιρίας ή του ΦΕΚ Σύστασης, εφόσον έχουν υπάρξει, άλλως Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού ή του ΦΕΚ Σύστασης.
3. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση) και εγκαταστάσεων της επιχείρησης.
4. Κατάσταση εγκαταστάσεων της επιχείρησης της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση). Ισχύει μόνο για επιχειρήσεις που κατά την υποβολή της πρότασης λειτουργούν νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και όφειλαν να ιδρύσουν υποκατάστημα στην Ελλάδα στην περιφέρεια που δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης. Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.
5. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο. Η σχετική βεβαίωση θα πρέπει να χορηγείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και όταν αφορά σε λήψη προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της παρακράτησης.
6. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης στην περίπτωση λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής.
7. Απόδειξη είσπραξης επιχορήγησης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας
8. Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού, εφόσον έχει γίνει εκχώρηση.
9. Υπεύθυνη Δήλωση νομίμου εκπροσώπου με γνήσιο υπογραφής όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.
10. Υπεύθυνη Δήλωση νόμιμου εκπροσώπου θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής, όπου δηλώνεται ότι δεν εκκρεμεί σε βάρος της επιχείρησης διαδικασία εκτέλεσης προηγούμενης απόφασης ανάκτησης.
11. Υπεύθυνη Δήλωση νομίμου εκπροσώπου με γνήσιο υπογραφής όπου δηλώνεται ότι δεν έχουν υποβληθεί σε βάρος της επιχείρησης οι κυρώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
12. Τα ακόλουθα Πιστοποιητικά αρμόδιας διοικητικής ή δικαστικής αρχής έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου:
  - ο Πιστοποιητικό περί μη Κατάθεσης Αίτησης Πτώχευσης.
  - ο Πιστοποιητικό περί μη Κατάθεσης Αίτησης για Πτωχευτικό Συμβιβασμό
  - ο Πιστοποιητικό περί μη Κατάθεσης Αίτησης για Παύση Πληρωμών
  - ο Πιστοποιητικό περί μη Κατάθεσης Αίτησης για Συνδιαλλαγή – Εξυγίανση κατ' άρθρο 99 Ν.3588/07 (αφορά και έκδοση απόφασης).
  - ο Πιστοποιητικό περί μη Κατάθεσης Αίτησης για Διορισμό ή Αντικατάσταση Εκκαθαριστή ή Συνεκκαθαριστή.
  - ο Πιστοποιητικό περί μη Κατάθεσης Αίτησης για Θέση σε Ειδική Εκκαθάριση (αφορά και έκδοση απόφασης).
  - ο Πιστοποιητικό περί μη Κατάθεσης Σχεδίου Αναδιοργάνωσης(αφορά και έκδοση απόφασης).
  - ο Πιστοποιητικό περί μη Θέσης σε Αναγκαστική Διαχείριση.

- ο Πιστοποιητικό περί μη Κατάθεσης Αίτησης σε Αναγκαστική Διαχείριση.
- ο Πιστοποιητικό περί μη Πτώχευσης

Τα πιστοποιητικά απαιτούνται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης και στην τελική δόση (αποπληρωμή).

13. Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Αναλυτική Πρόσκληση (Προκαταβολή με ισόποση εγγυητική επιστολή).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΓΓΕΤ

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης «.....», δηλώνω ότι:

1. έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης
2. όλα τα αναφερόμενα στην πρόταση που υποβάλλεται προς χρηματοδότηση στη δράση «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας: Επιχειρήσεις» και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης και αφορούν στην επιχείρηση είναι αληθή και ακριβή.
3. γνωρίζω ότι η πρόταση είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014
4. δεν έχει γίνει έναρξη εργασιών του έργου πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες που αφορούν στην πράξη πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως ορίζεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης
5. η πρόταση που υποβάλλεται προς χρηματοδότηση στη δράση «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας: Επιχειρήσεις» δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της. Επίσης, **(επιλέξτε κατά περίπτωση)**: i) το προτεινόμενο έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. ii) το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα).
6. η επιχείρηση είναι ανεξάρτητη από τις άλλες επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκεκριμένη πρόταση
7. η επιχείρηση και οι τυχόν συνεργαζόμενες και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, έχουν συμμετάσχει ως δικαιούχοι σε ..... **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** μία ή δύο ή τρεις συνολικά προτάσεις στη συγκεκριμένη δράση, υπό την προϋπόθεση ότι οι ΣΣΚ δραστηριοποιούνται σε διαφορετικό θεματικό τομέα της RIS3.
8. η επιχείρηση και οι τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με αυτήν επιχειρήσεις έχουν συμμετάσχει σε .... **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** καμία ή μία) πρόταση ΣΣΚ ως υπεργολάβοι επιχειρήσεων του ΣΣΚ, υπό την προϋπόθεση ότι ο ΣΣΚ δραστηριοποιείται σε θεματικό τομέα διαφορετικό από αυτόν στον οποίο δραστηριοποιούνται οι ΣΣΚ, στην πρόταση των οποίων συμμετέχει η επιχείρηση ή και οι τυχόν συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις.
9. (μόνο εάν η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε τομείς που εξαιρούνται της εφαρμογής του Καν. ΕΕ 651/2014 και ταυτόχρονα δραστηριοποιείται και σε έναν ή περισσότερους τομείς ή δραστηριότητες που εμπίπτουν στα πεδία εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014) " η ενίσχυση στις επιλέξιμες δραστηριότητες μπορεί να χορηγηθεί καθώς εξασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού με διακριτή λογιστική παρακολούθηση ή/και και διάκριση των κέντρων κόστους.
10. η επιχείρηση δεν εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop-in-shop, δίκτυο πρακτόρευσης κλπ).
11. η επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους **(επιλέξτε κατά**

- περίπτωση**) άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας ή στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, αίτηση έκδοσης/ανανέωσης αυτής.
12. η επιχείρηση τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.
  13. η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση
  14. δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος της επιχείρησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
  15. η επιχείρηση δεν χαρακτηρίζεται ως προβληματική (κατά την έννοια του σημείου 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού αριθ. 651/2014). Για κάθε επιχείρηση, καταγράφονται και υπολογίζονται (στην υπεύθυνη δήλωση ή σε συνημμένο σε αυτήν έγγραφο) οι δείκτες (ΤΥΠΟΣ 1, ΤΥΠΟΣ 2, ΤΥΠΟΣ 3) που δίνονται στο στάδιο 4 «Αξιολόγηση μιας επιχείρησης ως ΜΗ προβληματικής βάσει δεικτών» του με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/10-04-2017 εγγράφου της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής» (Παράρτημα XIV της Αναλυτικής Πρόσκλησης), όπου οι δείκτες αυτοί εφαρμόζονται.
  16. σε συμφωνία με τον ΕΕ 651/2014 η επιχείρηση είναι: **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** i) «πολύ μικρή ή μικρή» ii) «μεσαία» iii) μεγάλη.
  17. Επιλέξτε κατά περίπτωση: i) η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ii) η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης iii) η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
  18. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις που λειτουργούν νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος ΕΕ) «η επιχείρηση θα λειτουργεί υποκατάστημα στην Ελλάδα κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης και συγκεκριμένα στην περιφέρεια .....».
  19. αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη(ις) διεύθυνση(εις) email που έχουν δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης που υποβάλλεται μέσω του ΠΣΚΕ προς τη ΓΓΕΤ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.
  20. σε περίπτωση έγκρισης χρηματοδότησης της πρότασης, συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ του, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ (www.antonistikiotiita.gr) και της ΓΓΕΤ (www.gsr.gr) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 στ. δ του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006.
  21. για τους λόγους του άρθ. 40, παρ.1, του Ν. 4488/2017, δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα: α)Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι), β) Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).
  22. τηρείται η νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
  23. αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΓΓΕΤ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πρότασης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ και τη ΓΓΕΤ.
  24. αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
  25. αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην πρόταση του επενδυτικού σχεδίου με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών.
  26. η επιχείρηση διαθέτει ή δεσμεύεται ότι θα μεριμνήσει για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης των ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) στις εγκαταστάσεις αυτής υλοποιώντας τις απαραίτητες υποδομές πρόσβασης (προσδιορίζονται ανάλογα με το είδος της δράσης) μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης. Ως υποδομές νοούνται οι κτιριακές υποδομές ή /και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία

πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.)

27. αποδέχομαι ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακρίβειών στη δήλωσή μου, μετά την ένταξη της πράξης, η πράξη ενδέχεται να απενταχθεί και να κληθεί η επιχείρηση να επιστρέψει έντοκα τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.
28. Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης του έργου θα προσκομιστεί στην ΓΓΕΤ το οριστικό Συμφωνητικό Συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων.

.....
.....
Διεύθυνση:.....

Τηλέφωνο:.....

.....
.....
Διεύθυνση:.....

Τηλέφωνο:.....

ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στην Αθήνα, σήμερα, την ..... μεταξύ:

Αφενός

..... με ΑΦΜ ....., ΔΟΥ ....., το οποίο εδρεύει ..... ΤΚ ....., Πόλη..... και εκπροσωπείται νόμιμα από ..... Τίτλος....., και που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως «Φορέας Αρωγός» ή «ΦΑ» ή «ΕΠΙΣΕΥ»

και Αφετέρου:

....., με ΑΦΜ ....., ΔΟΥ ....., που εδρεύει ....., ΤΚ ....., Πόλη..... και εκπροσωπείται νόμιμα από ....., Τίτλος..... και το οποίο στη συνέχεια θα αναφέρεται ως «Μέλος του ΣΣΚ» η «Φορέας»,

Δύνεται να συμπληρωθεί ανάλογα με το πλήθος των μελών του ΣΣΚ της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης έργου

Συνολικά, οι ανωτέρω Συμβαλλόμενοι, θα αποκαλούνται από κοινού ως «Τα Μέρη».

*Τα Μέρη συμφώνησαν, συνομολόγησαν και έκαναν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα:***ΠΡΟΟΙΜΙΟ:****A.** Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) έχει δημοσιεύσει πρόσκληση για υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο της Δράσης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ/ ΣΣΚ» - 2η Πρόσκληση: «Επιχειρήσεις» - Κωδικός Πρόσκλησης ..... με προθεσμία υποβολής την ....., εφεξής καλούμενης ως «Πρόσκλησης».**B.** Ο «ΦΑ» .....(Νομική Μορφή/Δραστηριότητα Φορέα Αρωγού)**Γ.** Τα «Μέλη του ΣΣΚ», κατέχουν ουσιαστική επαγγελματική δραστηριότητα, επιστημονική επάρκεια, τεχνολογική ικανότητα και επιχειρηματικό ενδιαφέρον στον ίδιο τομέα με εκείνο του ΦΑ.**Δ.** Τα Μέρη επιθυμούν να συνεργαστούν ώστε να υποβάλουν στην ανωτέρω Πρόσκληση την-πρόταση με τίτλο ".....", η οποία εφεξής θα καλείται ως «ΕΡΓΟ» ή «ΣΣΚ». Σκοπός του ΕΡΓΟΥ είναι .....**E.** Στο πλαίσιο αυτό τα Μέρη αποφάσισαν να συνάψουν το παρόν Προσύμφωνο. Οι ακριβείς όροι συνεργασίας μεταξύ «ΦΑ» και «Μελών του ΣΣΚ», θα καθοριστούν με τη σύναψη τελικού συμφωνητικού, το οποίο θα ακολουθήσει εφόσον η πρόταση του «ΕΡΓΟΥ» επιλεγεί προς χρηματοδότηση.

ΑΡΘΡΟ 1: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

1.1 Τα Μέρη δηλώνουν ότι προτίθενται να συνεργαστούν για την υποβολή της πρότασης «ΕΡΓΟΥ» και την υλοποίηση του «ΕΡΓΟΥ».

1.2 Τα «Μέλη του ΣΣΚ» υπό τον ΦΑ που θα διαχειρίζεται τον ΣΣΚ ως ορίζεται στην αρχική Πρόσκληση, συσπειρώνονται επιχειρηματικά στο πεδίο δραστηριοποίησής τους, δηλαδή στην ..... στον επιλέξιμο τομέα δραστηριότητας (θεματικό τομέα) της πρόσκλησης της ΓΓΕΤ «.....».

ΑΡΘΡΟ 2: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ..... ΩΣ ΦΑ

2.1 Τα «Μέλη ΣΣΚ» αναγνωρίζουν (επωνυμία ΦΑ) .....ως «Φορέα Αρωγό» του «ΕΡΓΟΥ».

ΑΡΘΡΟ 3: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ «ΜΕΛΩΝ ΣΣΚ»

3.1 Το κάθε «Μέλος ΣΣΚ» δεσμεύεται να παρέχει στον ΦΑ κάθε δυνατή υποστήριξη προκειμένου ο ΦΑ να δύναται να εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την υποβολή της πρότασης και να διαχειρίζεται το Συνεργατικό Σχηματισμό Καινοτομίας.

3.2 Το κάθε «Μέλος ΣΣΚ» αναλαμβάνει να υποστηρίξει τη δημιουργία του ΣΣΚ, να παρέχει πληροφορίες και πόρους ανάλογα με τον τρόπο και το βαθμό εμπλοκής του στην υλοποίηση του Σχηματισμού που θα προσδιοριστεί από το «ΦΑ» και τα «Μέλη του ΣΣΚ» και να συνεισφέρει στις δυνατότητες και τις προοπτικές του ΣΣΚ μέσα από την επαγγελματική και επιχειρηματική του δραστηριότητα.

3.3 Κάθε «Μέλος ΣΣΚ» δεσμεύεται να συνεισφέρει έμπρακτα για την αποτελεσματική υλοποίηση του ΣΣΚ, ήτοι να συνεργάζεται με τον «ΦΑ» και τα «Μέλη», να εκτελεί και να εκπληρώνει εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τις οποίες θα αποδεχτεί να αναλάβει σε συνεργασία με το «ΦΑ» καλόπιστα και υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και προσδιορίζονται στο υποβληθέν προς χρηματοδότηση «ΕΡΓΟ», εφόσον αυτό χρηματοδοτηθεί.

3.4 Τα «Μέλη ΣΣΚ», τόσο από κοινού όσο και χωριστά, δεσμεύονται να καταβάλουν κάθε εύλογη προσπάθεια για την ανάπτυξη και την προώθηση της δραστηριότητας του ΣΣΚ στην Ελλάδα, την Ε.Ε. αλλά και στη διεθνή αγορά συστημάτων και υπηρεσιών πολιτικής προστασίας και ασφάλειας για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών κινδύνων

3.5 Κάθε «Μέλος ΣΣΚ» δεσμεύεται να τηρεί εμπιστευτικές όσες πληροφορίες χαρακτηρίζονται με ως τέτοιες από το «ΦΑ», όπως για παράδειγμα όσες αφορούν τη δομή, τη δημιουργία και το τεχνικό περιεχόμενο της πρότασης και να μην τις γνωστοποιούν χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του ΦΑ.

3.6 Τα «Μέλη ΣΣΚ» θα γνωστοποιούν εγκαίρως στο «ΦΑ» ή/ και στα λοιπά Μέλη του ΣΣΚ κάθε πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει το έργο.

3.7 Τα «Μέλη ΣΣΚ» αναγνωρίζουν ότι το παρόν αποτελεί Προσύμφωνο Συνεργασίας και ότι οι ακριβείς όροι συνεργασίας θα καθοριστούν με τη σύναψη τελικού συμφωνητικού, το οποίο θα ακολουθήσει (εφόσον η πρόταση του «ΕΡΓΟΥ» επιλεγεί προς χρηματοδότηση. Στο τελικό συμφωνητικό θα ορίζονται λεπτομερώς-μεταξύ άλλων-οι παρεχόμενες υπηρεσίες του ΦΑ προς τα «Μέλη ΣΣΚ» και οι αντίστοιχοι οικονομικοί όροι, καθώς και το καθεστώς των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί των Αποτελεσμάτων ή/και τεχνογνωσίας.

ΑΡΘΡΟ 4: ΔΗΛΩΣΕΙΣ «ΜΕΛΩΝ ΣΣΚ»

4.1 Τα «Μέλη ΣΣΚ» συμφωνούν και αποδέχονται τα κριτήρια που ορίζονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στους Συνεργατικούς Σχηματισμούς Καινοτομίας.

4.2 Τα «Μέλη ΣΣΚ» διαθέτουν την απαραίτητη χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα για τη συμμετοχή τους στην προτεινόμενη δράση.

4.3 Τα «Μέλη ΣΣΚ» δηλώνουν ότι αναγνωρίζουν ότι η υλοποίηση του έργου του «ΦΑ» δεν εξαρτάται από τις εντάξεις της 2ης Πρόσκλησης της Δράσης. Περαιτέρω, ουδεμία υποχρέωση έχουν να υποβάλουν ή να

ενταχθούν στην 2η Πρόσκληση (Φάση) για τη δημιουργία του ΣΣΚ εφόσον δεν το επιθυμούν. Εφόσον τα «Μέλη ΣΣΚ» επιλέξουν να υποβάλουν πρόταση προκειμένου να ενταχθούν στην 2^η Πρόσκληση της Δράσης, τα δικαιώματα ή/και οι υποχρεώσεις προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας δε δύναται να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιοδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση των υπολοίπων «Μελών του ΣΣΚ» και με την επιφύλαξη των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης.

ΑΡΘΡΟ 5: ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ

5.1 Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης και στις διατάξεις του παρόντος, τα Μέλη του ΣΣΚ δεσμεύονται να προβούν άμεσα σε ανάλογη τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από την αρμόδια Αρχή.

5.2 Όλες οι τροποποιήσεις και μετατροπές στο παρόν Συμφωνητικό γίνονται αποδεκτές μόνο εφόσον έχουν την υπογραφή των νομίμων εκπροσώπων και των δύο «Μερών»

5.3 Σε περίπτωση που οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας αποδειχθεί ότι είναι άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, ή γίνει στην πορεία άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, αυτό δεν θα έχει επιπτώσεις στην ισχύ των λοιπών διατάξεων του Συμφωνητικού.

5.4 Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

5.5 Το παρόν Συμφωνητικό συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο.

Σε πίστωση των ανωτέρω συνεταιγή το παρόν σε δύο / συμπληρώνεται ανάλογα με το πλήθος των μελών .....(2) πρωτότυπα, εκ των οποίων νομίμως υπογεγραμμένων έκαστο μέρος έλαβε από ένα (1):

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Για τον Φορέα Αρωγό
.....
Ο Νόμιμος εκπρόσωπος

Για το «Μέλος του ΣΣΚ»
«.....»
Ο Νόμιμος εκπρόσωπος

Όνοματεπώνυμο και Τίτλος

Όνοματεπώνυμο και Τίτλος

Υπογραφή

Υπογραφή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI : ΟΡΙΣΜΟΙ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΤΠΑ ΔΡΑΣΗΣ		
Κωδικός	Δείκτης	Ορισμοί δεικτών βάσει Καν. ΕΕ 1301/2013
CO01	Παραγωγική επένδυση: Αριθμός Επιχειρήσεων που ενισχύονται	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη οποιασδήποτε μορφής από το ΕΤΠΑ (είτε η στήριξη αφορά κρατική ενίσχυση είτε όχι). Επιχείρηση: Οργανισμός που παράγει αγαθά ή υπηρεσίες για την ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς προκειμένου να αποκτήσει κέρδος. (Βάσει του Κανονισμού 651/2014 ως επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα). Ο ΑΦΜ της επιχείρησης αποτελεί το στοιχείο αναφοράς με βάση το οποίο γίνεται η αποφυγή της πολλαπλής μέτρησης των επιχειρήσεων που επιχορηγούνται.
CO02	Παραγωγική επένδυση: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη σε μορφή μη επιστρεπτέας άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης (ήτοι επιχορηγήσεις) με την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των έργων. (Υποσύνολο του Δείκτη CO01 «Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη»). Στη συγκεκριμένη δράση CO01 και CO02 ταυτίζονται. Ο ΑΦΜ της επιχείρησης αποτελεί το στοιχείο αναφοράς με βάση το οποίο γίνεται η αποφυγή της πολλαπλής μέτρησης των επιχειρήσεων που επιχορηγούνται.
CO05	Παραγωγική επένδυση: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται	Υποσύνολο του Δείκτη CO01 «Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη». Αριθμός επιχειρήσεων που δημιουργήθηκαν λαμβάνοντας χρηματοδοτική ενίσχυση ή στήριξη (συμβουλευτικές υπηρεσίες, καθοδήγηση κλπ) από το ΕΤΠΑ (π.χ. μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής) ή μονάδων/δομών παροχής στήριξης στις επιχειρήσεις που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ (π.χ. θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων). Μία επιχείρηση δεν θεωρείται νέα, εάν αλλάξει μόνο η νομική της μορφή. Στην παρούσα δράση, ως νέα εκλαμβάνεται η επιχείρηση που δεν υπήρχε τρία χρόνια πριν από την έναρξη του έργου. Ο ΑΦΜ της επιχείρησης αποτελεί το στοιχείο αναφοράς με βάση το οποίο γίνεται η αποφυγή της πολλαπλής μέτρησης των επιχειρήσεων που επιχορηγούνται.
CO24	Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται (σε ισοδύναμα πλήρους χρόνου ΕΜΕ)	Μεικτές νέες θέσεις εργασίας (που δεν προϋπήρχαν) για την άμεση ενασχόληση με Δραστηριότητες E& A, σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Κάθε θέση εργασίας θα πρέπει να αποτελεί συνέπεια της υλοποίησης ή ολοκλήρωσης των έργων, θα πρέπει να καλυφθεί (υφιστάμενες κενές θέσεις εργασίας δεν προσμετρούνται) και θα πρέπει να αυξάνει το συνολικό αριθμό των ερευνητικών θέσεων εργασίας στον οργανισμό. Προσωπικό υποστήριξης για E&A (δηλ. θέσεις εργασίας που δεν σχετίζονται άμεσα με δραστηριότητες

Παράρτημα XI ΟΡΙΣΜΟΙ ΔΕΙΚΤΩΝ ΔΡΑΣΗΣ- 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

		<p>E& A) δεν συνυπολογίζεται. Ο δείκτης εστιάζει στο απασχολούμενο προσωπικό, ενώ η υποστηριζόμενη οντότητα μπορεί να είναι νέα ή υφιστάμενη.</p> <p>Μεικτές θέσεις εργασίας: Μεικτές θεωρούνται όλες οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται ανεξαρτήτως του αν ο εργαζόμενος προέρχεται από το εσωτερικό της οργανισμού (π.χ. εσωτερική μετακίνηση) ή έξω από τον οργανισμό, αρκεί να συνεισφέρει άμεσα στην αύξηση των συνολικών ερευνητικών θέσεων εργασίας.</p> <p>Στην περίπτωση εσωτερικής μετακίνησης απαραίτητη προϋπόθεση για να θεωρηθεί η θέση που καλύφθηκε με τη μετακίνηση ως νέα θέση εργασίας, είναι να καλυφθεί και εκείνη η θέση από όπου μετακινήθηκε ο εργαζόμενος.</p> <p>Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης: η εργασία μπορεί να είναι πλήρης ή μερικής απασχόλησης ή εποχική. Οι εποχικές και οι μερικής απασχόλησης θέσεις εργασίας θα πρέπει να μετατρέπονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης χρησιμοποιώντας πρότυπα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας ή στατιστικά ή άλλα πρότυπα. Στο πεδίο της E&A η διάρκεια της εργασίας τείνει να είναι μικρότερη και εξαρτάται κάθε φορά από το υλοποιούμενο έργο. Οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται για διαφορετικά έργα θα πρέπει να προστίθενται (υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα έργα λαμβάνουν στήριξη), και αυτό δεν θεωρείται ότι αποτελεί πολλαπλό υπολογισμό.</p>
CO26	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα σε έργα E&A. Για την χρήση του δείκτη θα πρέπει να συμμετέχουν στο έργο τουλάχιστον μία επιχείρηση και ένα ερευνητικό ινστιτούτο. Την στήριξη μπορεί να λάβει ένα ή περισσότερα από τα συνεργαζόμενα μέρη (ερευνητικό ινστιτούτο ή επιχείρηση), υπό την προϋπόθεση της συνεργασίας. Η συνεργασία μπορεί να είναι νέα ή υφιστάμενη. Η συνεργασία θα πρέπει να διαρκέσει τουλάχιστον καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.
CO27	Έρευνα και καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης (σε EUR)	Συνολική αξία της ιδιωτικής συμμετοχής σε υποστηριζόμενα έργα καινοτομίας ή E&A, συμπεριλαμβανομένων των μη επιλέξιμων τμημάτων του έργου.
CO28	Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά.

Παράρτημα XI ΟΡΙΣΜΟΙ ΔΕΙΚΤΩΝ ΔΡΑΣΗΣ- 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

	για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά	<p>Ο δείκτης μετράει το κατά πόσον μία επιχείρηση λαμβάνει στήριξη για να αναπτύξει ένα νέο στην αγορά προϊόν, σε οποιαδήποτε από τις αγορές που δραστηριοποιείται η επιχείρηση. Περιλαμβάνει την καινοτομία διαδικασιών υπό τον όρο ότι η διαδικασία συνεισφέρει στην ανάπτυξη του προϊόντος. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα έργα που δεν στοχεύουν πραγματικά στην ανάπτυξη ενός προϊόντος. Αν μία επιχείρηση εισάγει αρκετά προϊόντα ή αν λαμβάνει στήριξη για διαφορετικά έργα, εξακολουθεί να προσμετράται ως μία επιχείρηση. Σε περίπτωση έργων συνεργασίας, ο δείκτης μετράει όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Ένα προϊόν είναι νέο στην αγορά αν δεν υπάρχει άλλο προϊόν στην αγορά με την ίδια λειτουργικότητα ή αν η τεχνολογία που το νέο προϊόν χρησιμοποιεί είναι ουσιαστικά διαφορετική από την τεχνολογία των υφιστάμενων προϊόντων. Τα προϊόντα μπορεί να είναι υλικά ή άυλα (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών).</p> <p>Προσμετρούνται και τα υποστηριζόμενα έργα που στόχευαν να εισάγουν νέα στις αγορές προϊόντα αλλά δεν το κατάφεραν.</p> <p>Εάν ένα προϊόν είναι νέο και στην αγορά και στην επιχείρηση, η επιχείρηση θα πρέπει να προσμετρηθεί και στους δύο σχετικούς δείκτες (Βλέπε Δείκτη CO29 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία»).</p> <p>Τα όρια της αγοράς (γεωγραφικά ή άλλα) ορίζονται από την Διαχειριστική Αρχή με βάση την επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης που λαμβάνει στήριξη. Ο Δείκτης CO01 θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται όπου γίνεται χρήση του Δείκτη CO28.</p> <p>Σημειωτέα η συνάφεια με τον Δείκτη CO29 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία». Ενώ οι περισσότερες κλασσικές καινοτομίες οδηγούν σε προϊόντα που είναι νέα τόσο στην αγορά όσο και στην επιχείρηση, είναι δυνατό το προϊόν να είναι νέο στην αγορά αλλά όχι νέο στην επιχείρηση, π.χ. προσαρμογή ενός υφιστάμενου προϊόντος σε μία νέα αγορά χωρίς να αλλάξει η λειτουργικότητά του.</p>
CO29	Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός Επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία	<p>Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία. Ο δείκτης μετράει το κατά πόσον μία επιχείρηση λαμβάνει στήριξη για να αναπτύξει ένα νέο στην επιχείρηση προϊόν. Περιλαμβάνει την καινοτομία διαδικασιών υπό τον όρο ότι η διαδικασία συνεισφέρει στην ανάπτυξη του προϊόντος. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα έργα που δεν στοχεύουν πραγματικά στην ανάπτυξη ενός προϊόντος. Αν μία επιχείρηση εισάγει διάφορα προϊόντα ή αν λαμβάνει στήριξη για διάφορα έργα, εξακολουθεί να προσμετράται ως μία επιχείρηση. Σε περίπτωση έργων συνεργασίας, ο δείκτης μετράει όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις για τις οποίες το προϊόν είναι νέο.</p>

Παράρτημα XI ΟΡΙΣΜΟΙ ΔΕΙΚΤΩΝ ΔΡΑΣΗΣ- 2η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (υπόδειγμα)

		<p>Ένα προϊόν είναι νέο στην επιχείρηση εάν η επιχείρηση δεν παράγαγε κάποιο προϊόν με την ίδια λειτουργικότητα ή αν η τεχνολογία παραγωγής είναι ουσιαστικά διαφορετική από την τεχνολογία των ήδη παραγόμενων προϊόντων. Τα προϊόντα μπορεί να είναι υλικά ή άυλα (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών).</p> <p>Προσμετρούνται τα υποστηριζόμενα έργα που στόχευαν να εισάγουν νέα στην επιχείρηση προϊόντα αλλά τελικά δεν το κατάφεραν. Εάν ένα προϊόν είναι νέο και στην αγορά και στην επιχείρηση, η επιχείρηση θα πρέπει να προσμετρηθεί και στους δύο σχετικούς δείκτες (Βλέπε Δείκτη CO28 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά»).</p> <p>Ο Δείκτης CO01 θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται όπου γίνεται χρήση του Δείκτη CO29. Σημειωτέα η συνάφεια με τον Δείκτη CO28 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά». Ενώ οι περισσότερες κλασσικές καινοτομίες οδηγούν σε προϊόντα που είναι νέα τόσο στην αγορά όσο και στην επιχείρηση, είναι δυνατό το προϊόν να είναι νέο στην επιχείρηση αλλά όχι νέο στην αγορά, π.χ. κάποιες μεταφορές τεχνολογίας.</p>
05802	Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης	Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή).
05803	Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης	Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή).
06707	Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων μελών Συνεργατικών Σχηματισμών	Αριθμός νέων μελών ΣΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΕΚΘΕΣΗ/ ΒΕΒΑΙΩΣΗ
Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών
(υπόδειγμα)

Προς την «..... επωνυμία δικαιούχου .....,
για τον έλεγχο των αιτούμενων δαπανών του έργου με τίτλο
«.....» στο πλαίσιο της Δράσης

«ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ / ΣΣΚ - 2^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»

1. Διενεργήσαμε τις διαδικασίες, που συμφωνήθηκαν με βάση την από .../.../.... σύμβαση ανάθεσης, σε σχέση με τον συνημμένο «Πίνακα Δαπανών», της περιόδου από .../.../..... μέχρι .../.../..... συνολικού ποσού ..... €, ο οποίος καταρτίστηκε με ευθύνη της «..... επωνυμία δικαιούχου .....» (εφεξής αναφερόμενος και ως 'δικαιούχος').
2. Η εργασία μας έγινε με βάση το XXXX Πρότυπο
3. Ο έλεγχος αφορά τις δαπάνες, που περιέχονται στο συνημμένο «Πίνακα Δαπανών» και διενεργήθηκε με βάση:
  - την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης,
  - την απόφαση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης και εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (και τις τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υπάρχουν) και
  - την ΥΑΕΚΕΔ (Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλέξιμότητας Δαπανών»), όπως ισχύει.
4. Συνοπτικά, σκοπός του ελέγχου ήταν να διαπιστωθούν τα ακόλουθα:
  - i. Η νομιμότητα και κανονικότητα της έκδοσης και εξόφλησης (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014 ΕΛΠ, του Ν. 4172/2013 ΚΦΕ, του Ν. 2859/2000 Κώδικας ΦΠΑ και της εργατικής νομοθεσίας όπως κάθε φορά ισχύουν) κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στον «Πίνακα Δαπανών» και η ορθή λογιστική καταχώρηση αυτών.
  - ii. Ότι κάθε δαπάνη αφορά το εγκεκριμένο έργο και πραγματοποιήθηκε εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου.
  - iii. Η τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας, που τίθενται από την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και την ΥΑΕΚΕΔ.
  - iv. Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για το ερευνητικό έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ή διαφορετικά η τήρηση ξεχωριστής ή διακριτής μερίδας του έργου στην οποία θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου.
  - v. Η απεικόνιση των φορολογικών αποσβέσεων στο Μητρώο Παγίων και η καταχώρηση τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς λογιστικής με βάση τις διατάξεις του αρ. 24 Ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει.
5. Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών ελέγχου:
  - i. Δεν προέκυψαν διαφορές στο ύψος των δηλωθεισών δαπανών (ή: προέκυψαν διαφορές ύψους ..... € και η σχετική αιτιολόγηση αποτυπώνεται στις συνημμένες και υπογεγραμμένες σελίδες του Πίνακα Δαπανών).
  - ii. Βεβαιώνεται ότι ο φορέας τηρεί Απλογραφικά/Διπλογραφικά (συμπληρώνεται αναλόγως) βιβλία και παρακολουθεί τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου τηρώντας ξεχωριστή λογιστική μερίδα/επαρκή λογιστική κωδικοποίηση/ξεχωριστή ή διακριτή μερίδα στην οποία είναι διακριτό το

- σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου (συμπληρώνεται αναλόγως), με την χρήση της εξής κωδικοποίησης/διάκρισης/περιγραφής «XXXX».
- iii. Τηρούνται οι διατάξεις του αρ. 24 Ν. 4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει, η δαπάνη της απόσβεσης έχει σωστά καταχωρισθεί στο Μητρώο Παγίων και στα λογιστικά βιβλία και συμφωνεί με το διάστημα της ελεγχόμενης περιόδου.

6. Επειδή οι ανωτέρω διαδικασίες ελέγχου δε συνιστούν έλεγχο ή επισκόπηση Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή τα Διεθνή Πρότυπα Αναθέσεων Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε γνώμη με βάση τα πρότυπα αυτά.

Η έκθεση ελέγχου μας καταρτίστηκε αποκλειστικά για το σκοπό που αναφέρουμε στη εισαγωγή της έκθεσης και όχι για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή για διανομή σε άλλα μέρη.

Αυτή η έκθεση ελέγχου αφορά μόνο τις δαπάνες που περιλήφθηκαν στον «Πίνακα Δαπανών» και δεν επεκτάθηκε στις Οικονομικές Καταστάσεις της «..... επωνυμία δικαιούχου .....» ως σύνολο.

Ο Ορκωτός Ελεγκτής-Λογιστής

(Υπογραφή + σφραγίδα)
Ονοματεπώνυμο

Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές

1. Σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης «ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ / ΣΣΚ - 2^Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» είναι επιλέξιμη η δαπάνη για αμοιβή ορκωτού λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας Ορκωτών Λογιστών για τη διενέργεια ελέγχου των δαπανών χρηματοδοτούμενου έργου ΕΤΑΚ. Η Αναλυτική πρόσκληση και το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου της Δράσης έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ.
2. Για την υλοποίηση της κάθε εργασίας θα υπογράφεται υποχρεωτικά σύμβαση μεταξύ του δικαιούχου και του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του έργου..
3. Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται με βάση το ΧΧΧ Πρότυπο και η έκθεση ελέγχου θα υπογράφεται από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, ο οποίος θα είναι εγγεγραμμένος στο Δημόσιο Μητρώο της ΕΛΤΕ.
4. Το έργο του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας συνίσταται στον έλεγχο των παρακάτω πεδίων:
  - i. Έλεγχος (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014 ΕΛΠ, του Ν. 4172/2013 ΚΦΕ, του Ν. 2859/2000 Κώδικας ΦΠΑ και της εργατικής νομοθεσίας όπως κάθε φορά ισχύουν) της νομιμότητας και κανονικότητας της έκδοσης και εξόφλησης κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στην έκθεση προόδου και έλεγχος της ορθής λογιστικής καταχώρησης και απεικόνισης αυτών στα βιβλία του δικαιούχου. Η έκθεση προόδου συντάσσεται από τον δικαιούχο της δημόσιας χρηματοδότησης στην προκαθορισμένη ηλεκτρονική φόρμα και στο αντίστοιχο προκαθορισμένο έντυπο, που έχουν ορισθεί από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Τα παραστατικά των δαπανών, που τίθενται υπόψη του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, θα πρέπει να είναι πρωτότυπα.
  - ii. Έλεγχος για κάθε δαπάνη ότι αφορά στο εγκεκριμένο έργο, ότι πραγματοποιήθηκε εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου και ότι είναι στα όρια του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπάνης, που εντάσσεται.
  - iii. Έλεγχος της τήρησης των κανόνων επιλεξιμότητας, που τίθενται από την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και την ΥΑΕΚΕΔ. Επισημαίνεται ιδιαίτερα ο έλεγχος της τήρησης των ανώτατων ορίων της εκτός έδρας αποζημίωσης, των εξόδων μετακίνησης και διανυκτέρευσης, καθώς και ο έλεγχος των μηνιαίων αναλυτικών απολογιστικών φύλων χρονοχρέωσης για τις δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου με εξηρημένη σχέση εργασίας.
  - iv. Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για το ερευνητικό έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ή διαφορετικά η τήρηση ξεχωριστής ή διακριτής μερίδας του έργου στην οποία θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου.
  - v. Η απεικόνιση των φορολογικών αποσβέσεων στο Μητρώο Παγίων και η καταχώρηση τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς λογιστικής με βάση τις διατάξεις του αρ. 24 ν. 4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει.
5. Προκειμένου να ανταποκριθεί ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής στο ανωτέρω έργο, θα πρέπει να τίθενται υπόψη του τα παρακάτω δημόσια έγγραφα:
  - i. Η απόφαση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης του αντίστοιχου έργου ΕΤΑΚ και το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου και οι τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υπάρχουν,
  - ii. Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης,
  - iii. Η ΥΑΕΚΕΔ, όπως ισχύει.
6. Ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής θα αναπαραγάγει τις σελίδες της έκθεσης προόδου, που αναφέρονται στα οικονομικά στοιχεία του έργου και θα **προσθέτει δύο στήλες**: στην **πρώτη** θα αναγράφεται το αποδεχόμενο ύψος ποσού κάθε παραστατικού και στην **δεύτερη** θα αποτυπώνονται σχόλια/παρατηρήσεις για τις περιπτώσεις, που απορρίπτεται ένα παραστατικό ή μειώνεται το επιλέξιμο ύψος αυτού. Σε περίπτωση αποδοχής του παραστατικού και του ύψους αυτού δεν απαιτείται να διατυπώνεται κάποιο σχόλιο στη στήλη των παρατηρήσεων, αλλά απλώς θα επαναλαμβάνεται στην πρώτη στήλη το ποσό του παραστατικού, ενώ στην περίπτωση απόρριψης ή μείωσης του ύψους αυτού, θα πρέπει να διατυπώνεται στην δεύτερη στήλη σχετικό σχόλιο. Κάθε σελίδα της έκθεσης προόδου, που ελέγχθηκε, θα εκτυπώνεται και θα μονογράφεται

από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή και θα τίθεται η σφραγίδα του. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής συντάσσει σχετική έκθεση/βεβαίωση ελέγχου, την οποία υποβάλλει προς το δικαιούχο εις διπλούν με συνημμένες σε αυτήν τις σελίδες, που έλεγξε. Η έκθεση/βεβαίωση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή θα περιλαμβάνει εδάφιο, στο οποίο θα αναφέρεται ότι του ετέθησαν και έλαβε υπ' όψιν του τα έγγραφα του σημείου 5 της παρόντος και ότι πραγματοποίησε τον έλεγχο, που ορίζεται στο σημείο 4 του παρόντος.

7. Στη συνέχεια ο δικαιούχος της χρηματοδότησης διαμορφώνει την έκθεση προόδου προσαρμοσμένη στις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και μονογράφει την κάθε σελίδα αυτής, ενώ οι σελίδες της έκθεσης, που αναφέρονται στα οικονομικά στοιχεία του έργου και ελέγχθηκαν από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, μονογράφονται και από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή και τίθεται η σφραγίδα του. Η ως ανωτέρω διαμορφωθείσα έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται από τον δικαιούχο προς την ΓΓΕΤ μαζί με ένα αντίγραφο της υποβληθείσας σε αυτόν έκθεσης/βεβαίωσης ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή (με τις συνημμένες και υπογεγραμμένες σελίδες, που έλεγξε). Η έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται ταυτόχρονα και σε ηλεκτρονική μορφή στον αρμόδιο χειριστή της δράσης, για την περαιτέρω προώθηση και ολοκλήρωση της πιστοποίησης του έργου.

8. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα προβλέπονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης σχετικά με τα συνυποβαλλόμενα παραδοτέα και παραστατικά των εκθέσεων προόδου, καθώς και τη διαδικασία διενέργειας των επαληθεύσεων/πιστοποιήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ**ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ (Υπόδειγμα)**

ΕΚΔΟΤΗΣ (Τράπεζα /χρηματοπιστωτικό ίδρυμα αναγνωρισμένο από την Τράπεζα Ελλάδας).

Κατάστημα .....

Ταχ. Δ/ση .....

Ημερομηνία έκδοσης.....

Προς:

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας

Μεσογείων 14-18

115 27 Αθήνα

Αριθμός Εγγυητικής επιστολής .....

Ύψος ποσού εγγυητικής: ..... (€)

Με την παρούσα εγγυόμαστε, ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαίρεσης και διζήσεως, υπέρ της Εταιρίας ..... οδός αριθμός ..... ΤΚ , και μέχρι του ποσού των ..... ευρώ, για τη λήψη από την ανωτέρω εταιρεία **ισόποσης προκαταβολής** για την εκτέλεση του έργου με κωδικό ..... και τίτλο «.....», όπως αυτό περιγράφεται στους όρους της με αριθμ. πρωτ. .... Απόφασης Ένταξης.

Το παραπάνω ποσό τηρείται στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση, αμφισβήτηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησής σας μέσα σε 3 ημέρες από την απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.

Η παρούσα ισχύει για 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου, δηλαδή μέχρι την **ΗΗ/ΜΜ/ΕΤΟΣ**.

Ή

μέχρις ότου αυτή μας επιστραφεί ή μέχρις ότου λάβουμε έγγραφη δήλωσή σας ότι μπορούμε να θεωρήσουμε την Τράπεζα μας απαλλαγμένη από κάθε σχετική υποχρέωση εγγυοδοσίας μας.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτοσήμου.

Βεβαιώνουμε υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών επιστολών που έχουν δοθεί, συνυπολογίζοντας και το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχουμε το δικαίωμα να εκδίδουμε

(Εξουσιοδοτημένη υπογραφή)